

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการสอน
เทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นางสาววราภรณ์ พันตา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2563

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาววราภรณ์ พันตา แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลัน จุมปาแผลด)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกันต์ จังหาร)
กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา กุลสุวรรณ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ว่าที่ร้อยโท
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐชัย จันทูม)
คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรณคำ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน 18 ส.ค. 2563 ..ปี.....

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้วิจัย : นางสาววารภรณ์ พันตา

ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา กุลสุวรรณ

ปีการศึกษา : 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนโนนสีดาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์ แบบวัดความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t - test (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 83.87/82.00 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.7273 หรือร้อยละ 72.73 3) นักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคกิจกรรมการสอน

เทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D.=0.77).

คำสำคัญ : ความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์, เทคนิค STAD, แบบฝึก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : The development of analytical reading ability by using cooperative learning STAD Technique Exercise on Matthayomsuksa 1 Students

Author : Miss Waraphorn Phanta

Degree : Master of Education (Curriculum and Instruction)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Assoc. Prof. Dr. Prasopsuk Rittidet
Asst. Prof. Dr. Kunlaya Kulsuwan

Year : 2019

ABSTRACT

This research aimed to : 1) to study efficiency of analytical reading ability by using cooperative learning STAD technique exercise on Matthayomsuksa 1 students according to the criterion of 80/80; 2) to study effectiveness index of analytical reading ability; 3) to compare analytical reading ability by using cooperative learning STAD technique exercise before and after learning. And 4) to investigate the students' satisfaction toward analytical reading ability by using cooperative learning STAD technique exercise. The target group consisted of 15 Matthayomsuksa 1 students of Nonseedwittaya school under Roiet office of primary education service area 1 in the first semester academic year 2015. The research instrument were 1) 7 lesson plans by using cooperative learning STAD technique exercise. 2) 14 analytical reading ability exercise 3) analytical reading test and 4) the students' satisfaction questionnaire. The statistics employed were percentage, the mean, standard deviation and t-test (Dependent Samples). The research findings were as follows: 1) Analytical reading ability by using cooperative learning STAD technique exercise on Matthayomsuksa 1 students was 83.87/82.00 the required criterion of 80/80. 2) The effectiveness index of analytical reading ability by using cooperative learning STAD technique exercise was 0.7273, representing 72.73 percentage. 3) The students' analytical reading ability after by using cooperative learning STAD technique exercise was significantly higher than of before using at .05 level and 4)

The students' level of satisfaction toward analytical reading ability after by using cooperative learning STAD technique exercise was high level ($\bar{X} = 4.16$, S.D.=0.77)

Keywords: analytical reading ability, STAD Technique, Exercise

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, flowing lines.

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา กุลสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสัน จุมปาแฝด ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ) ที่ได้กรุณาให้คำชี้แนะ และแนวทางแก้ไข ปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ภานิดา สิทธิหาโคตร ดร.มณีวรรณ ฤทธิน้ำคำ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรี ดร. อรัญ ชุยกะเตื่อง อาจารย์สุนันทา กิรินทร์ และอาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สุภัตรกุล ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบเครื่องมือ ความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษา และให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนได้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีคุณภาพสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และอาจารย์ตลอดจนญาติพี่น้องที่ให้อำลังใจช่วยเหลือสนับสนุนมาโดยตลอด คุณค่าและประโยชน์จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอน ให้มีความรู้มีสติปัญญาส่งผลให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต และก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

นางสาววารภรณ์ พันตา

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	5
1.3 สมมุติฐานการวิจัย	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย	5
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	9
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	9
2.2 การอ่าน	15
2.3 การคิดวิเคราะห์	24
2.4 แบบฝึก	29
2.5 การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD	34
2.6 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	39
2.7 การหาประสิทธิภาพของแผน	49
2.8 การหาดัชนีประสิทธิผล	53
2.9 ความพึงพอใจในการเรียนรู้	55
2.10 บริบทโรงเรียนโนนสีดาวิทยา	60
2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	65
2.11 กรอบแนวคิดการวิจัย	70

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	36
2.2	37
2.3	37
2.4	54
2.5	63
3.1	72
3.2	73
3.3	79
4.1	86
4.2	87
4.3	88
4.4	88
ง.1	160
ง.2	163
ง.3	165
ง.4	166
ง.5	167
จ.1	169
จ.2	173
จ.3	174
จ.4	175

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 การใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากสื่อ	59
2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	70

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม ประชาชาติได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูล สารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทย ตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 37)

ด้วยความสำคัญดังกล่าว กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้ง ด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิด ความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและ พหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 5) ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญ ของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียน ฟังรู้และปฏิบัติได้ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร

และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าว เป็นสิ่งสำคัญ ที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 5)

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง โดยทุกช่วงชั้นได้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ 5 สาระ คือ 1) สาระการอ่านการอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่านเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน 2) สาระการเขียน การเขียนสะกดตามอักษรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนา การวิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์ 3) สาระการฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุ เป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อน้อมน้าวใจ 4) หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาส และบุคคลการแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย 5) สาระวรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงาน ประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทยซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีตและความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 3)

การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญ และมีคุณค่ายิ่งต่อการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการ ค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดพัฒนาการทั้งด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ การอ่านมีส่วนช่วยปรับปรุงชีวิตให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเด็กในวัยเรียน หากมีความสามารถในการอ่านดี ย่อมได้รับการยอมรับ สามารถร่วมเรียนร่วมเล่นกับเพื่อน ๆ ได้ดี ทำให้เกิดความสำเร็จทางการศึกษา นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้ให้ ความสำคัญต่อทักษะการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ การสอนคิดจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้คุณภาพ เพราะสังคมไทยเข้าสู่ยุคสังคมข่าวสาร ซึ่งข้อมูลข่าวสารมีมากมายหลายรูปแบบ และเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องใช้ปัญญา ความคิดในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้สามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2555, น. 2) ดังนั้นการพัฒนาความสามารถในการคิดจึงมีความสำคัญ เนื่องจากจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์เรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง และเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง (ทิตินา เขมมณี, 2553, น. 19) สอดคล้องกับ วิชา เล่าเรียนดี (2559, น. 1) ที่ว่าความสามารถในการคิดและทักษะในการคิดมีความสำคัญยิ่งสำหรับการจัดการศึกษาในปัจจุบันเพราะความสามารถและทักษะในการคิดมีความจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต การดำรงชีวิตและการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จ

การพัฒนาการคิดเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ การคิดอาจเป็นเพียงความกล้าแสดงออกอย่างอิสระในการริเริ่ม โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพของผลงานสามารถคิดสิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเองได้ถึงแม้ว่าจะมีผู้อื่นเคยคิดไว้แล้วก็ตาม รวมทั้งการต่อเติมเสริมแต่งงานเก่า ๆ ให้ดีขึ้นเป็นงานใหม่ ลักษณะของความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย คิดจินตนาการ คิดสังเคราะห์ (ประพันธ์ศิริ สุเสาวิจ, 2560, น. 186-189) ปัญหาสำคัญในการอ่านของผู้เรียนคือ ผู้เรียนประสบปัญหาในเรื่องของการอ่านคิดวิเคราะห์ ผู้เรียนไม่สามารถสรุปประเด็นในเรื่องที่อ่านได้ ไม่สามารถแยกความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นได้ ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ทั้งนี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนนั้นมาจากปัญหาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนไม่หลากหลาย ไม่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ของนักเรียน การประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนค่อนข้างน้อยขาดการวิเคราะห์นักเรียนเพื่อนำข้อมูลมาพัฒนานักเรียน ขาดทักษะหรือความเข้าใจการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิด เป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มี ความรู้ ความสามารถในการคิดขั้นสูง จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2557 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่อยู่ที่ 49.97 คะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผู้วิจัยได้ทำการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโนนสีดาวิทยา อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด และได้ประเมินผลการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่ ไม่สามารถอ่านคิดวิเคราะห์ได้อ่านแล้วไม่รู้เรื่อง อ่านแล้ววิเคราะห์แยกแยะรายละเอียดไม่ได้ ไม่มีความสามารถในการตีความ หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลไม่ได้ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านคิดวิเคราะห์อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพึงพอใจ (โรงเรียนโนนสีดาวิทยา, 2558, น. 21)

ผู้วิจัยจึงได้หาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุดทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ โดยผู้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การมีสัมพันธ์กับบุคคล สิ่งแวดล้อม การฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานที่สำคัญการสรุปความรู้ด้วยตนเอง และการได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2555, น. 3) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) มีหลายวิธีแต่วิธีที่น่าสนใจคือ วิธีเอสทีเอตี (STAD) Student Teams Achievement Divisions ของสลาวิน (Slavin.

1980, p. 519) การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเป็นวิธีการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีหนึ่งที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยเน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียน ได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการแบ่งปันทรัพยากรการ เรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งกว่าจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่ม ไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อน สมาชิกทุกคนในกลุ่มความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2559, น. 51)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบแบบฝึกทักษะ ก็เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสำคัญ ที่คำนึงถึงสมองของนักเรียนที่สามารถทำให้เกิดความรู้ความจำได้นานเพราะมีกิจกรรมที่ได้มีการทบทวน ความรู้เดิม มีการนำเสนอ มีการทำซ้ำบ่อย ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความจำได้นาน (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2550, น. 66-67) ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนความสามารถหรือทักษะ เป็นการสอนย้ำ ซ้ำทวน ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย โดยให้นักเรียนเรียนรู้อย่างเป็นระบบด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถาวร เมื่อมีการทบทวนความรู้เดิม การทบทวนซ้ำบ่อย และการนำ ความรู้เดิมไปสัมพันธ์เชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้กว้างขวางขึ้น (โกวิทย์ ประवालพฤกษ์, 2557, น. 26) โดยแบบฝึกทักษะที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการจัดกิจกรรม ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติจริง รู้จักฝึกฝน ร่วมคิด ร่วมทำและยังมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนความสามารถหรือทักษะ เป็นหลักการที่มุ่งให้ผู้เรียนลงมือทำเอง ได้ ฝึกฝนซ้ำ ในเรื่องเดิมทำให้เกิดการเรียนรู้และจดจำได้แม่นยำ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2553, น. 73-74) เมื่อนักเรียนเข้าใจและจดจำเรื่องราวที่เรียนได้ย่อมส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ความสามารถด้านการอ่านจับใจความก็เช่นเดียวกัน เมื่อเกิดการฝึกฝนบ่อย ๆ การทำซ้ำ ๆ ย่อมเกิด ทักษะ ในการอ่านจับใจความสิ่งที่สำคัญ คือ การอ่านมาก ๆ เพราะจะทำให้เข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน และจับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ เมื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีทักษะในการอ่านจับใจความ มากขึ้น ย่อมส่งผลที่ดีต่อเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยไปในทางที่ดีมากยิ่งขึ้น

จากแนวคิด หลักการและสภาพปัญหาด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และงานวิจัย ผู้วิจัยจึงสนใจที่ จะพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบ ฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ความสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบ แบบฝึก กลุ่มสาระภาษาไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งจะ เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนในการพัฒนาความสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.2.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์หลังเรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก สูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบ One - group pretest - posttest design การวิจัยได้ดำเนินการโดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโนนสีดาวิทยา อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 3 ห้องเรียน จำนวน 47 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนโนนสีดาวิทยา อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 15 คน ได้มาโดยการเลือกแบบกลุ่ม (Cluster sampling)

1.4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.4.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก

1.4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 1) ความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์
- 2) ความพึงพอใจ

1.4.3 เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

เป็นเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาใน การดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ 7 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 14 ชั่วโมง ประกอบด้วย 1) การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน 2) การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทความ 3) การอ่านคิดวิเคราะห์จากเพลง 4) การอ่านคิดวิเคราะห์จากพระบรมราโชวาท 5) การอ่านคิดวิเคราะห์ จากข่าว 6) การอ่านคิดวิเคราะห์จากสารคดี และ 7) การอ่านคิดวิเคราะห์จากเรื่องสั้น

1.4.4 ระยะเวลาที่ใช้ทำวิจัย

ผู้วิจัยใช้เวลาในการดำเนินการในปีการศึกษา 2558

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“การจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD” หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเปรียบเทียบ ผลงานกลุ่มและความสำเร็จของกลุ่ม มีการแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน กระจายความสามารถทางการ เรียน และเพศแตกต่างกัน ประกอบด้วยนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ครูจะทำการสอนหรือนำเสนอ บทเรียนให้นักเรียนทั้งชั้น และมอบหมายให้กลุ่มทำงานที่ครูกำหนดตามวัตถุประสงค์ ในแผนการจัดการ เรียนรู้ นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกันโดยนักเรียนเก่ง ช่วยอธิบาย และตรวจงานของเพื่อน ให้ถูกต้องก่อน นำส่งครู มีการทดสอบรายบุคคลเพื่อนำคะแนนเฉลี่ยของทุกคนเป็นคะแนนกลุ่ม มีขั้นตอนการจัด กิจกรรม ดังนี้

1. ครูนำเสนอประเด็นเนื้อหาใหม่
2. จัดผู้เรียนเป็นกลุ่มแบบกระจายความสามารถ กลุ่มละ 4 คน
3. แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาเนื้อหาที่ครูนำเสนอ และทำแบบฝึกทักษะ
4. นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบ เพื่อจัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา
5. ตรวจคำตอบของนักเรียน แล้วนำคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มมารวมกันเป็น คะแนนกลุ่ม
6. ให้รางวัลกลุ่มที่ได้คะแนนสูง

“แบบฝึก” หมายถึง สื่อการเรียนรู้กิจกรรม งานหรือประสบการณ์ที่ครูจัดขึ้นให้นักเรียนได้ฝึกหัด กระทำ เพื่อทบทวนฝึกฝน ฝึกหัดทำ ทบทวนความรู้ต่าง ๆ ที่เรียนมาแล้วให้เกิดความจำ ความชำนาญ จนสามารถนำไปปฏิบัติและใช้ในชีวิตประจำวันได้ในที่นี้เป็นแบบฝึกการอ่านด้านการคิด วิเคราะห์ ซึ่งในที่นี้มีจำนวน 7 เล่ม ประกอบด้วย 1) การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน 2) การอ่านคิด

วิเคราะห์จากบทความ 3) การอ่านคิดวิเคราะห์จากเพลง 4) การอ่านคิดวิเคราะห์จากพระบรมราโชวาท 5) การอ่านคิดวิเคราะห์จากข่าว 6) การอ่านคิดวิเคราะห์จากสารคดี และ 7) การอ่านคิดวิเคราะห์จากเรื่องสั้น โดยมีองค์ประกอบของแบบฝึก ดังนี้

1. คำชี้แจงสำหรับครู
2. คำแนะนำสำหรับนักเรียน
3. ทดสอบก่อนเรียน
4. ใบความรู้
5. แบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์
6. ทดสอบหลังเรียน

“ความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์” หมายถึง ความสามารถในการอ่านการรับรู้ตีความหมายและจับใจความ หรือ สร้างความเข้าใจ จากตัวอักษร ข้อความ หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ จากการเขียนของตนเองหรือของผู้อื่น ประกอบกับกระบวนการคิด พิจารณาแยกแยะข้อมูลแต่ละประเด็น แล้วหาหลักความสัมพันธ์โดยการเปรียบเทียบ จัดประเด็นให้อยู่ในหมวดหรือหลักการเดียวกันแล้วถ่ายทอดความคิด เหล่านั้นด้วยการเขียนสื่อความที่สะท้อนถึงความรู้ความเข้าใจ ดังนี้

1. วิเคราะห์ความสำคัญ ซึ่งจัดได้จากการบอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร แยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น บอกจุดประสงค์ของผู้ส่งสารที่ต้องการสื่อ
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ซึ่งวัดได้จากการระบุความสัมพันธ์ของประเด็นต่าง ๆ ว่า เชื่อมโยงอย่างไร โดยมีเหตุผลประกอบ
3. วิเคราะห์หลักการ ซึ่งสามารถวัดได้จากการสร้างหลักการที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล

“ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้” หมายถึง คุณภาพด้านกระบวนการและผลลัพธ์ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD ประกอบการใช้แบบฝึกซึ่งมีผลตามเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้ระหว่างเรียน จากการทำแบบฝึกด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยยึดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์หลังเรียน โดยยึดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนรวมกันได้ ร้อยละ 80

“ดัชนีประสิทธิผล” หมายถึง ค่าคะแนนแสดงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วย กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วัดโดยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียน

“ความพึงพอใจ” หมายถึง เชิงบวกความรู้สึกรักของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก วัดได้จากการทำแบบสอบถาม ความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

16.1 นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค STAD ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการการอ่านคิดวิเคราะห์ได้ดียิ่งขึ้น

1.6.2 ครูได้สื่อการเรียนการสอนซึ่งเป็นแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อใช้เป็นการอ่านเชิงวิเคราะห์ของโรงเรียน

1.6.3 โรงเรียนได้สารสนเทศด้านการจัดการสอนตามเทคนิค STAD สำหรับเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านคิดวิเคราะห์ไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. การอ่าน
3. การคิดวิเคราะห์
4. แบบฝึก
5. การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD
6. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
7. การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
8. การหาดัชนีประสิทธิภาพ
9. ความพึงพอใจ
10. บริบทโรงเรียนโนนสีดาวิทยา
11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
12. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สาระ และมาตรฐานตัวชี้วัดไว้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 3- 32)

2.1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนานักเรียนทุกคน ซึ่งเป็นพลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นใน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความรู้และทักษะ

พื้นฐานรวมทั้ง เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดย มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตาม ศักยภาพ

2.1.2 หลักการ

2.1.2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและ มาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และ คุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2.1.2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษา อย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

2.1.2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการ จัด การศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.1.2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและ การจัดการเรียนรู้

2.1.2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตาม อรรถาศัย ครอบคลุม ทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

2.1.3 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขมี ศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1.3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตน ตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

2.1.3.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

2.1.3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

2.1.3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถี ชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่าง มีความสุข

2.1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการดังนี้

2.1.4.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัด และลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูล ข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2.1.4.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือ สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.1.4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้ มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

2.1.4.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วย การสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

2.1.4.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสารการทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

2.1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

2.1.5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

- 2.1.5.2 ชื่อสัตย์สุจริต
- 2.1.5.3 มีวินัย
- 2.1.5.4 ใฝ่เรียนรู้
- 2.1.5.5 อยู่อย่างพอเพียง
- 2.1.5.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
- 2.1.5.7 รักความเป็นไทย
- 2.1.5.8 มีจิตสาธารณะ

2.1.6 มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

- 2.1.6.1 ภาษาไทย
- 2.1.6.2 คณิตศาสตร์
- 2.1.6.3 วิทยาศาสตร์
- 2.1.6.4 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 2.1.6.5 สุขศึกษาและพลศึกษา
- 2.1.6.6 ศิลปะ
- 2.1.6.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 2.1.6.8 ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน พัฒนาการศึกษาระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบ การประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่ การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วย สะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนด เพียงใด

2.1.7 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นซึ่ง สะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรม นำไปใช้ใน

การกำหนด เนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัด ประเมินผลเพื่อ ตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1- มัธยมศึกษาปีที่ 3)

2.1.8 สารและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 5 มาตรฐาน ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาใน การดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และ เขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมี ประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของ ภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรม ไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.1.9 ระดับการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดระดับการศึกษาเป็น 3 ระดับ ดังนี้

2.1.9.1 ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6) การศึกษาระดับนี้เป็นช่วงแรก ของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการคิด พื้นฐานการติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และพื้นฐานความเป็นมนุษย์ การพัฒนา คุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และ สมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และวัฒนธรรม โดยเน้นจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2.1.9.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษา ภาคบังคับ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ ส่วนตน มีทักษะในการคิดวิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความดีงาม และมีความภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ

2.1.9.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) การศึกษาระดับนี้เน้นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน สนองตอบความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ของผู้เรียนแต่ละคนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีทักษะในการใช้วิทยาการและเทคโนโลยี ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและการประกอบ อาชีพ มุ่งพัฒนาตนและประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้มา และผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ

2.1.10 การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมได้ตามความพร้อมและจุดเน้น โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสภาพของผู้เรียน ดังนี้

2.1.10.1 ระดับชั้นประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายปี โดยมีเวลา เรียนวันละ ไม่เกิน 5 ชั่วโมง

2.1.10.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลา เรียนวันละไม่เกิน 6 ชั่วโมง คำนวณน้ำหนักของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียนมีค่าน้ำหนักวิชา เท่ากับ 1 หน่วยกิต (นก.)

2.1.10.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียน วันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง คำนวณน้ำหนักของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อ ภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชา เท่ากับ 1 หน่วยกิต (นก.)

สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการวางแผนและการดำเนินการใช้หลักสูตรเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเพิ่มพูน จัดทำระเบียบการวัดและการประเมินผล ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษา หรือ หน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่นได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน โดยทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 การอ่าน

การอ่านเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ เพราะมนุษย์จะไม่สามารถเป็นมนุษย์ได้อย่างสมบูรณ์แบบ หากปราศจากการอ่าน ซึ่งเป็นหนึ่งในสิ่งของทักษะทางภาษาที่จำเป็นต้องฝึกฝนอยู่อย่างสม่ำเสมอ มี นักวิชาการ ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

2.2.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านนับว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งในด้านการแสวงหาความรู้และการดำรงชีวิต ที่ต้องอาศัยกระบวนการคิดและความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน มีนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านได้ กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

ศิริพร ลิ้มตระกูล (อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2552, น. 5) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่าการอ่าน คือกระบวนการแห่งความคิดในการรับสารเข้า ในขณะที่อ่าน สมองของผู้อ่านจะต้องคิด ตามผู้เขียนหรือตีข้อความที่อ่านไปด้วยตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2555, น. 2) ได้ให้คำจำกัดความของการอ่านไว้ว่า เป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องราวของสารที่ผู้อ่าน สามารถบอกความหมายได้ ส่วน ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2555, น. 10) ได้กล่าวถึง ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือความเข้าใจในสัญลักษณ์ เครื่องหมายรูปภาพ ตัวอักษร คำและข้อความที่พิมพ์ หรือเขียนขึ้นมา สำหรับ สำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา (2556, น. 7) ได้กล่าวว่า การอ่าน เป็นการแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสารจากเรื่องราวที่อ่าน ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในขณะที่ สมชาย หอมยก (2550, น. 37) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึงการรับรู้ หรือเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือ หรือถ้อยคำที่ผู้เขียนสื่อถึงผู้อ่าน นอกจากนี้ยังหมายรวมถึง เครื่องหมายและภาพต่าง ๆ ที่ผู้ส่งสารประสงค์ให้ผู้รับสารได้รับรู้หรือเข้าใจด้วยในขณะที่ สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2551, น. 29) ได้กล่าวไว้ว่าการอ่าน เป็นการแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ความคิดและเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่ตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ความคิด หรือสารเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์

นอกจากนี้นักการศึกษาชาวต่างประเทศได้กล่าวถึงการอ่านไว้คือ Mortimer (อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2553, น. 529) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการตีความหมายหรือ สร้างความเข้าใจจากตัวอักษรหรือสัญลักษณ์อื่น ๆ ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจมากขึ้น นอกจากนั้น Edgar Dale (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2553, น. 529) ให้ความหมายไว้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการค้นหา ความหมายจากสิ่งพิมพ์เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ของผู้อ่าน

การอ่านไม่ได้หมายความว่าเฉพาะการมองผ่านแต่ละประโยคหรือแต่ละย่อหน้าเท่านั้น แต่ผู้อ่านต้องเข้าใจความคิดนั้น ๆ ด้วย

สรุปแล้ว ความหมายของการอ่าน คือ การเข้าใจความหมายของตัวอักษรหรือ สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ผู้อ่านจะต้องแปลความหมายโดยใช้ประสบการณ์เดิมให้เข้าใจสิ่งที่อ่านหรือใกล้เคียงกับความเข้าใจของ ผู้เขียนอันเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสาร และการเรียนรู้

2.2.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและมีคุณค่าอย่างยิ่ง ทำให้บุคคลสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะปัจจุบันที่มีความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมายดังที่ ศิริพร ลิ้มตระกูล (อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2552, น. 6) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

2.2.2.1 การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีการอื่น ๆ เช่น การฟัง

2.2.2.2 ผู้อ่านสามารถอ่านฝึกการคิด และสร้างจินตนาการได้เองขณะอ่าน

2.2.2.3 การอ่านส่งเสริมให้มีสมาธิมากกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น เพราะขณะที่อ่านจิตใจ จะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความพินิจพิเคราะห์ความ

2.2.2.4 ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตัวของตัวเองในขณะที่อ่านสามารถวินิจฉัยเนื้อหาสาระได้

ในขณะที่สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2555, น. 2) กล่าวว่า การอ่าน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้การใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่าน การรู้จักฝึกฝนการอ่านอย่าง สม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่าน ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวาง

นอกจากนี้สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2556, น. 7) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนจำเป็นต้องอ่านหนังสือเพื่อการศึกษาหาความรู้ด้านต่าง ๆ

2. การอ่านเป็นเครื่องช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาตนและพัฒนางาน

3. การอ่านเป็นเครื่องมือสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นต่อไป

4. การอ่านเป็นวิธีการส่งเสริมให้คนมีความคิดและฉลาดรอบรู้เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านเมื่อเก็บสะสมเพิ่มพูนนานวันเข้าก็จะทำให้เกิดความคิด เกิดสติปัญญาเป็นคนฉลาดรอบรู้ได้

5. การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินบันเทิงใจเป็นวิธีหนึ่งในการแสวงหา ความสุขให้แก่ตนเองที่ง่ายที่สุดและได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด

6. การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตทำให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ ทั้งด้านจิตใจและบุคลิกภาพ เพราะเมื่ออ่านมากย่อมรู้มาก สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

7. การอ่านเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาระบบการเมือง การปกครอง ศาสนา ประวัติศาสตร์ และสังคม

8. การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาระบบการสื่อสารและการใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

ความเป็นจริงการอ่านไม่ได้มีความสำคัญต่อนักเรียนหรือนักศึกษาเท่านั้น แต่บุคคลทั่วไปก็อาจ แสวงหาความรู้ได้ด้วยการอ่าน การอ่านเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ผู้อ่านมากย่อมรู้มากและถ้านำความรู้ นั้นมาใช้ประโยชน์ต่อสังคม สังคมนั้นย่อมมีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาไปในทางที่ถูกที่ควรอย่างรวดเร็ว (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2556, น. 1)

จากความสำคัญของการอ่านจะเห็นได้ว่าการอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการ พัฒนาสติปัญญาของมนุษย์ทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และ ค่านิยมต่าง ๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตพัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชีวิต การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง

2.2.3 จุดมุ่งหมายในการอ่าน

จุดมุ่งหมายของการอ่านแต่ละคนไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับการศึกษาความสนใจและความ ต้องการ อันเป็นพื้นฐานและความต้องการโดยเฉพาะของมนุษย์ตลอดจนการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ได้อย่างแท้จริงดังที่ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2552, น. 23 - 25) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่าการอ่านของแต่ละคนจะมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ได้แก่

2.2.3.1 อ่านเพื่ออยากรู้ อยากเห็น และรู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ อันเป็นความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์

2.2.3.2 อ่านเพื่อแก้ปัญหา

2.2.3.3 อ่านเพื่อความรู้และเพื่อการศึกษา เป็นการอ่านในขณะที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่

2.2.3.4 อ่านเพื่อค้นคว้าและวิจัยเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียน หรือเพื่อประโยชน์ด้านความก้าวหน้าทางวิชาการและเพื่อประโยชน์ในทางธุรกิจ

2.2.3.5 อ่านเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ

- 2.2.3.6 อ่านเพื่อรักษาสุขภาพ
- 2.2.3.7 อ่านเพื่อปรับปรุงงานอาชีพ
- 2.2.3.8 อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน แก้เหงา หรือเพื่อฆ่าเวลา
- 2.2.3.9 อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- 2.2.3.10 อ่านเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับคนอื่น ๆ
- 2.2.3.11 อ่านเพื่อช่วยในการตัดสินใจ

และในปีเดียวกันนี้ ศิริพร ลิ้มตระกูล (อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2552, น. 7) ได้แบ่งจุดประสงค์ของการอ่านไว้กว้าง ๆ ดังนี้

1. อ่านเพื่อรู้ข่าวสาร เป็นการอ่านเพื่อความรู้ควรอ่านให้ได้ปริมาณมากที่สุดและในบางครั้งก็ต้องอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ด้วยเพื่อจะได้เข้าใจเหตุการณ์และปัญหาต่าง ๆ รอบด้าน ขณะอ่านต้องคิดว่า อะไรเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไร มีอะไรที่ควรทราบเพิ่มเติมอีกบ้าง ตัวอย่างหนังสือที่ให้ข่าวสารได้แก่ หนังสือพิมพ์รายวัน หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ วารสารวิชาการ หรือกึ่งวิชาการ อนุสารหรือจุลสาร นอกจากนี้ยังรวมถึงการอ่านตารางเวลา ประกาศต่าง ๆ หรือโฆษณาอีกด้วย
2. อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้เป็นการอ่านเพื่อศึกษาเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร การเรียนการสอนหรือเพื่อความรู้ทั่วไป เช่น ตำราเรียน ตำราวิชาการต่าง ๆ สารคดี เป็นต้น
3. อ่านเพื่อประกอบอาชีพ เป็นการอ่านข่าวสารหรือสารคดีในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาอาชีพให้ดียิ่งขึ้น ผู้ที่ประกอบกิจการงานควรศึกษาหาความรู้จากข้อเขียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานอาชีพที่กระทำอยู่
4. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดและหาความสุขให้แก่ชีวิต เช่น อ่านนวนิยาย เรื่องสั้นโคลงกลอนต่าง ๆ การสอนเล่นเกมใหม่ๆ ตอบปริศนาอักษรไขว้หรือกิจกรรมที่สนุกสนานบางอย่าง
5. อ่านเพื่อบำบัดความทุกข์ใจ ในบางครั้งปัญหาในชีวิตของคนเราก็กแก้ไขได้ยาก วิธีหนึ่งที่จะช่วยคลายทุกข์ลงได้คือ อ่านหนังสือที่จะช่วยบำบัดความทุกข์ในใจ เช่น หนังสือเกี่ยวกับศาสนาคำสอน จิตวิทยา หนังสือประเภทให้กำลังใจในการต่อสู้ชีวิต เป็นต้น

ขณะที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2555, น. 5 - 6) ได้สรุปจุดมุ่งหมายในการอ่านตามแนวคิดของ Clifford L. Bush และ Mildred H. Huebnerl ไว้ดังนี้

1. ตอบสนองอารมณ์ที่ผู้อ่านพอใจ เช่น รัก ชอบ โกรธเสียใจและดีใจ
2. ช่วยให้พบกับความต้องการในชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านจะช่วยขจัดเซออารมณ์ที่ขาดหายไปและช่วยตอบสนองความต้องการในส่วนของอารมณ์หรือความรู้สึกที่ต้องการ
3. ติดตามเรื่องที่ได้รับฟังจากผู้อื่น
4. ส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยแนวทางจากเรื่องี่อ่าน

5. ส่งเสริมให้มีความกระตือรือร้นในการอ่านเรื่องอื่น ๆ เพิ่มขึ้น
6. รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
7. ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของสมอง
8. ช่วยให้มีความรู้เพิ่มขึ้น สามารถใช้ประกอบการเรียนวิชาอื่น ๆ
9. รู้จักสถานที่ที่ไม่สามารถเดินทางไปเยือน แต่สามารถหาประสบการณ์ได้จากการอ่าน
10. มีความคิดเป็นอิสระในการเลือกเรื่องที่จะอ่าน
11. มีความเฉลียวฉลาดโดยอาศัยความรู้และแนวคิดจากการอ่านไปสนทนาโต้ตอบกับ

ผู้อื่น

12. เป็นการใช้เวลาพักผ่อน
13. ช่วยให้เกิดความสนใจเรื่องใหม่ๆ
14. ส่งเสริมการฝึกทักษะการอ่านจากขั้นพื้นฐานไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น
15. เป็นการฝึกทักษะการอ่านจากขั้นพื้นฐานไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น
16. เปิดเผยความลึกซึ้งในเรื่องราวบางอย่างที่ผู้อ่านยังไม่เคยรู้มาก่อน
17. ช่วยให้มีสุขภาพจิตดีขึ้น
18. ช่วยให้มีความคิดแตกฉานมากขึ้น
19. ส่งเสริมให้ผู้อ่านมีน้ำใจเป็นนักกีฬา
20. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจการเมืองและเรื่องส่วนตัว
21. ส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมกับผู้เขียน
22. ส่งเสริมให้ผู้อ่านสามารถเผชิญหน้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ด้วยความเชื่อมั่นมาก

ยิ่งขึ้น

23. พัฒนาคุณค่าทางสังคม โดยอาศัยความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ให้กว้างขวางขึ้น

24. ช่วยให้อ่านมีหูตากว้างไกลมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ สุพรรณ วราทร (2555, น. 36) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายในการอ่านไว้ว่า นอกจากจะช่วยให้มีสมาธิซึ่งจะทำให้อ่านเร็วและจำได้ด้วยแล้วยังช่วยในการเลือกสรรสื่อการอ่านเพื่ออ่านด้วยความมุ่งหมายที่สำคัญ ได้แก่ การอ่านเพื่อการศึกษา การอ่านเพื่อความคิด การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน และการอ่านเพื่อใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์ สำหรับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2556, น. 8) ได้กล่าวว่า การอ่านจากหนังสือและสื่อแต่ละครั้งของแต่ละคนจะมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันออกไป อาจจำแนกได้กว้าง ๆ ดังนี้

1. การอ่านหาความรู้ ได้แก่ การอ่านจากหนังสือประเภทตำราทางวิชาการ สารคดีทางวิชาการ การวิจัยประเภทต่าง ๆ หรือการอ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การอ่านจากหนังสือที่มีสาระ

เดียวกันควรอ่าน จากผู้เขียนหลาย ๆ คน เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของเนื้อหา ผู้อ่านจะได้มีมุมมองที่กว้างขึ้นมีความรอบรู้ได้แนวคิดที่หลากหลายและไม่ควรอ่านเฉพาะในเนื้อหาวิชาที่ตนชอบเท่านั้น ควรอ่านอย่างหลากหลายเพราะความรู้ในวิชาหนึ่งอาจนำไปช่วยเสริมวิชาหนึ่งได้

2. การอ่านเพื่อความบันเทิง ได้แก่ การอ่านจากหนังสือประเภทสารคดีท่องเที่ยว นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล การ์ตูน บทประพันธ์ บทเพลง แม้จะเป็นการอ่านเพื่อความบันเทิง แต่ผู้อ่านจะได้ความรู้ที่สอดแทรกอยู่ในเรื่องด้วย การอ่านประเภทนี้มีข้อควรระวังว่าปัจจุบันหนังสือบางชนิด มีเนื้อหา สารและรูปภาพที่ขัดต่อวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของไทยผู้อ่านจึงควรพิจารณาเลือกให้ดี

3. การอ่านเพื่อทราบข่าวสารความคิด ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทบทความ บทวิจารณ์ ข่าว รายงานการประชุม ข้อควรระวังในการอ่านประเภทนี้คือ ผู้อ่านมักเลือกอ่านเรื่องที่สอดคล้องกับความคิด และความชอบของตน จึงทำให้ปิดกั้นการรับรู้และแนวคิดด้านอื่น ๆ ดังนั้น ถ้าจะให้เกิดประโยชน์อย่าง แท้จริงต้องเลือกอ่านให้หลากหลาย ไม่เจาะจงอ่านเฉพาะสื่อที่นำเสนอตรงกับความคิดของตน เพราะจะทำให้มีมุมมองที่กว้างขึ้นอันจะช่วยให้เรามีเหตุผลอื่น ๆ มาประกอบการวิจารณ์ วิเคราะห์ได้หลายมุมมองมากขึ้น

4. การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะแต่ละครั้ง ได้แก่ การอ่านที่ไม่เจาะจงแต่เป็นการอ่านเป็นครั้งคราวในเรื่องที่ตนสนใจอยากรู้ เช่น การอ่านประกาศต่าง ๆ การอ่านโฆษณา แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ สลากยา การอ่านสมุดโทรศัพท์หน้าเหลือง การอ่านข่าวสังคม ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา การอ่านประเภทนี้ มักใช้เวลาไม่นานและไม่กระทำทุกวัน ส่วนใหญ่เป็นการอ่านเพื่อให้ความรู้และนำไปใช้หรือนำไปเป็นหัวข้อ สนทนาเชื่อมโยงการอ่านสู่การอ่านวิเคราะห์และคิดวิเคราะห์ บางครั้งก็อ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

สรุปได้ว่า การอ่านทุกครั้งผู้อ่านควรมีการตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน ซึ่งโดยทั่วไป การอ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อความรู้ เพื่อความบันเทิง และเพื่อทราบข่าวสาร ความคิดเพื่อแสดงความคิดเห็น วิพากษ์ วิจารณ์หรือเพื่อจะนำไปพัฒนาความรู้ตลอดจนความรู้สึก บุคลิกภาพและการปรับตัว

2.2.4 องค์ประกอบในการอ่าน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2555, น. 6) กล่าวว่า การอ่านที่จะประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องหลายอย่างได้แก่องค์ประกอบทางด้านสังคม องค์ประกอบทางด้านความพร้อม และองค์ประกอบทางด้านโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา (2556, น. 1 - 2) ที่กล่าวว่าก่อนที่จะสอนหรือฝึกให้เด็กอ่านไม่ว่าจะเป็นอ่านคล่อง อ่านเก่ง และอ่านเป็น ควรศึกษาองค์ประกอบซึ่งจะส่งผลต่อการอ่าน ดังนี้

1. ระดับสติปัญญา เด็กมีสติปัญญาไม่เท่ากันย่อมมีผลอย่างยิ่งต่อการอ่าน จึงไม่ควรเน้นให้อ่านได้เท่ากันในเวลาเดียวกัน

2. วุฒิภาวะและความพร้อม การอ่านต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบย่อย ๆ เช่น ทักษะการใช้สายตาการใช้อวัยวะเกี่ยวกับการออกเสียง ดังนั้น การเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกายของเด็กจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการเริ่มต้นสอนอ่าน

3. แรงจูงใจ แรงจูงใจมีทั้งภายนอกและภายใน ภายนอก ได้แก่ พ่อแม่ ครู ภายใน ได้แก่ การค้นพบด้วยตัวเองว่าชอบหรือไม่อย่างไร

4. สภาพร่างกาย สภาพร่างกายที่สมบูรณ์จะช่วยให้สุขภาพจิตดีร่าเริงแจ่มใส มีความกระตือรือร้น มากกว่าร่างกายที่อ่อนแอ และเจ็บป่วย

5. สภาพอารมณ์ อารมณ์ที่มั่นคงสม่ำเสมอแจ่มใสไม่มีแรงกดดันจากความคาดหวังของครูหรือ ผู้ปกครองจะทำให้เด็กอ่านได้ดี

6. สภาพแวดล้อมทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน จะมีอิทธิพลต่อการอ่านสูงมาก เช่น บุคคลใกล้ชิดชอบอ่าน ที่โรงเรียนมีหนังสือให้อ่าน มีห้องสมุดที่นำเข้าไปศึกษาค้นคว้า มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่น่าสนใจและเหมาะสมกับความพร้อมของเด็กอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

7. การวางแผนการอ่านให้เด็ก นอกจากวิธีสอนและสื่อแล้วการวางกำหนดการอ่านให้อ่านก็มีส่วนช่วยส่งเสริมการอ่านให้มากกว่าเดิม

นอกจากองค์ประกอบข้างต้นจะมีส่วนช่วยให้การอ่านประสบความสำเร็จแล้ว การเลือกวิธีการอ่านอย่างเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่จะช่วยให้การอ่านมีความหมายมากขึ้นโดยเลือกวิธีการต่าง ๆ ที่ เหมาะสมดังนี้

1. อ่านคร่าว ๆ เป็นการอ่านเพื่อสำรวจว่าจะอ่านหนังสือนั้นต่อไปโดยละเอียดหรือไม่ จะอ่านเพียง ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง สารบัญ คำนำ และอ่านบางตอนเพื่อดูสำนวนและข้อความ

2. อ่านเก็บแนวคิด เป็นการอ่านเพื่อต้องการอ่านสรุปสาระสำคัญของข้อความ

3. อ่านแบบตรวจตรา เป็นการอ่านเฉพาะส่วนสำคัญที่ต้องการเป็นหลัก

4. อ่านอย่างศึกษาค้นคว้า เป็นการอ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าเรื่องนั้น ๆ ต้องอ่านอย่างละเอียด ทุกบท ทุกตอนตั้งแต่ต้นจนจบให้ได้ความครบถ้วน

5. อ่านเชิงวิเคราะห์หรืออ่านตีความ เป็นการอ่านที่ต้องใช้วิธีอ่านอย่างศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย โดยอ่านอย่างละเอียดให้ได้ความครบถ้วนแล้วจึงแยกแยะออกได้ว่าส่วนต่าง ๆ นั้นมีเนื้อหาและ ความสำคัญอย่างไรบ้างแต่ละส่วนสัมพันธ์กับส่วนอื่น ๆ อย่างไร

6. อ่านเก็บข้อมูล เป็นการอ่านหนังสือหรือเอกสารหลาย ๆ เรื่องเพื่อค้นหาข้อมูลเรื่องเดียวกัน จากหลาย ๆ แหล่ง เพื่อคัดเลือกเปรียบเทียบและนำเฉพาะส่วนที่ต้องการมาใช้ต่อไป

7. อ่านโดยใช้วิจารณญาณ เป็นการอ่านที่ต้องอาศัยวิธีการทั้งหมดที่กล่าวข้างตนรวมกันอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดปัญญานินิชฐานหาเหตุผลได้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการอ่านต้องประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญคือ ตัวผู้อ่านต้องมีความรู้ทางด้านภาษา และมีนิสัยรักการอ่านเป็นพื้นฐาน มีจุดมุ่งหมายในการอ่านสามารถ ตีความหมายจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้อย่างเข้าใจ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ แก่ตนเองและบุคคลอื่นได้

2.2.5 ประโยชน์ของการอ่าน

การอ่านเป็นความสามารถในการรับสารจากสื่อต่าง ๆ เข้าใจและตีความหมายได้อย่างถูกต้อง การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์มากโดยเฉพาะในโลกปัจจุบันมีข้อมูลข่าวสารเป็นจำนวนมากอยู่ในทรัพยากรสารสนเทศหลายประเภท ถ้าไม่อ่านหรืออ่านไม่ออกจะทำให้เป็นคนถ้าสมัย ไม่ฉลาดรอบรู้ ไม่มีความสามารถในการศึกษาการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เพราะไม่ อาจปรับตัวหรือพัฒนาตนเองให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ มักจะถูกหลอกลวงชักจูงไปในทางที่เสื่อมเสียได้ง่าย การอ่านมีประโยชน์ช่วยทำให้เป็นคนเฉลียวฉลาดมีโลกทัศน์และวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความคิดสร้างสรรค์การอ่านจะช่วยให้รู้จักนำความรู้มาพัฒนาอาชีพ การศึกษา ชีวิตความเป็นอยู่ ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ นอกจากนี้การอ่านยังทำให้รู้จักใช้เงินอย่างให้เป็นประโยชน์ ช่วยให้ผู้อ่านได้รับความตื่นเต้น สนุกสนานจากการอ่านไม่รู้สึกเหงาหรือเบื่อหน่าย ทำให้คลายเครียดได้ และสำหรับผู้สูงอายุ การอ่านจะมีประโยชน์ช่วยลับสมองทำให้สมองได้ทำงานอยู่ตลอดเวลา ช่วยป้องกัน โรคสมองเสื่อมได้เป็นอย่างดี (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2552, น. 21 - 22) นอกจากนี้สำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา (2556, น. 7 - 8) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการอ่าน สรุปได้ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาสติปัญญา ให้เกิดความรู้ ความฉลาดเกิดภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิต จิตใจ
2. ทำให้มีความรู้ในวิชาด้านต่าง ๆ อาจเป็นความรู้ทั่วไปหรือความรู้เฉพาะด้านก็ได้ เช่น การอ่านตำราแขนงต่าง ๆ หนังสือคู่มือ หนังสืออ่านประกอบในแขนงวิชาต่าง ๆ
3. ทำให้รอบรู้ทันโลก ทันเหตุการณ์ การอ่านหนังสือพิมพ์การอ่านจากสื่อสารสนเทศต่าง ๆ การอ่านสื่อเหล่านี้ นอกจากจะทำให้รู้ทันข่าวสารบ้านเมืองและสภาพการณ์ต่าง ๆ ในสังคมทั้งภายในและภายนอกประเทศแล้วยังจะได้ทราบข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง บทความ วิจารณ์ ตลอดจนโฆษณาสินค้าต่าง ๆ อีกด้วยซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับความเป็นอยู่ให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคมของตนใน ขณะนั้น ๆ
4. ทำให้ค้นหาคำตอบที่ต้องการได้ การอ่านหนังสือจะช่วยตอบคำถามที่เราข้องใจ สงสัย ต้องการรู้ได้ เช่น อ่านพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของคำ อ่านหนังสือกฎหมายเมื่อต้องการรู้ข้อปฏิบัติ อ่านหนังสือคู่มือแนะนำวิธีเรียนเพื่อต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน เป็นต้น

5. ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน การอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาดีน่าอ่าน น่าสนใจยอม ทำให้ผู้อ่านมีความสุขความเพลิดเพลิน เกิดอารมณ์คล้อยตามอารมณ์ของเรื่องนั้น ๆ ผ่อนคลายความตึงเครียดได้ข้อคิด และยังเป็นการยกระดับจิตใจผู้อ่านให้สูงขึ้นได้อีกด้วย เช่น อ่านนิทาน นวนิยาย การ์ตูน เรื่องสั้น เป็นต้น

6. ทำให้เกิดทักษะและพัฒนาการในการอ่าน ผู้ที่อ่านหนังสือสม่ำเสมอเกิดความชำนาญในการอ่าน สามารถอ่านได้เร็วเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ง่าย จับใจความได้ถูกต้อง เข้าใจประเด็นสำคัญของเรื่องและสามารถประเมินคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล เช่น การอ่าน บทความ บทวิจารณ์ สารคดี เอกสารทางวิชาการต่าง ๆ

7. ทำให้ชีวิตมีพัฒนาการเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ก้าวหน้า ประสบความสำเร็จ ประพฤติดี ประพฤติชอบ ผู้อ่านย่อมมีความรู้เรื่องราวต่าง ๆ มากเกิดความรู้ความคิดที่หลากหลายกว้างไกล สามารถนำมาเป็นแนวทางในการประพฤติตนให้ชีวิตมีคุณค่าและมีระเบียบแบบแผนที่ดียิ่งขึ้น เช่น การอ่านหนังสือธรรมะ กฎแห่งกรรม ชีวประวัติผลงานของบุคคลดีเด่น เป็นต้น

8. ทำให้มีมนุษยสัมพันธ์ดีและเสริมสร้างบุคลิกภาพ ผู้อ่านมากย่อมรู้มากมีข้อมูลต่าง ๆ สั่งสมไว้มากเมื่อสนทนากับผู้อื่นย่อมมีความมั่นใจไม่ขัดเขินเพราะมีภูมิความรู้สามารถ ถ่ายทอดความรู้ให้คำแนะนำแก่ผู้อื่น เช่น การอ่านหนังสือสุขภาพชีวิต นิตยสารวารสารสุขภาพ เป็นต้น

จากประโยชน์ของการอ่าน สรุปได้ว่า การอ่านมีประโยชน์ต่อตนเอง คือ ผู้อ่านจะได้รับความรู้ ความเข้าใจความบันเทิงจากการอ่าน ซึ่งเป็นการพัฒนาตนเองได้แก่พัฒนาการศึกษา อาชีพ คุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และสนองความอยากรู้อยากเห็น นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติคือการที่ประเทศชาติมีประชาชนที่มีความรู้ ความสามารถยอมจะ ทำให้ประเทศเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าต่อไป

2.3 การคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการประเมินหรือการจัดหมวดหมู่โดยอาศัยเกณฑ์ที่เคยยอมรับกัน มาแต่ก่อนๆ แล้วสรุปหรือพิจารณาตัดสินมันนักวิชาการได้ให้ความหมายการคิดวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

2.3.1 ความหมายของการคิดวิเคราะห์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2556, น. 14) การคิดวิเคราะห์เป็นการจำแนกแยกแยะ องค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วน ๆ เพื่อค้นหาว่า ทำมาจากอะไร มีองค์ประกอบอะไร ประกอบขึ้นมาได้อย่างไรเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2559, น. 67) การคิดวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง การจำแนก แยกแยะ องค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วนๆ เพื่อศึกษาค้นคว้าว่าทำมาจากอะไรมี องค์ประกอบอะไร ประกอบขึ้นมาได้อย่างไร และเชื่อมโยงสัมพันธ์กันได้อย่างไร เพียงไร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (2558, น. 13) ได้ให้ความหมายการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า หมายถึง การไตร่ตรองใคร่ครวญแยกออกเป็นส่วน ๆ เพื่อศึกษาให้ ท่องแท้ การคิดวิเคราะห์จึงเป็นการคิดพิจารณาอย่างรอบคอบใคร่ครวญในเหตุผลโดยแยกแยะ พิจารณาไตร่ตรอง เพื่อความถูกต้องแจ่มแจ้งชัดเจนมิใช่เพียงแต่การวิเคราะห์โดยแยกแยะหา ความสำคัญความสัมพันธ์ และหลักการด้านเดียวแต่จะต้องพิจารณาใคร่ครวญทุกด้านทุกมุมอย่าง ลึกซึ้งเพื่อให้ได้ข้อความจริง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2559, น. 5) ได้สรุป ความหมาย การคิดวิเคราะห์ไว้ว่า การคิดวิเคราะห์ คือการระบุเรื่องหรือปัญหาจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มอย่างเป็นระบบระบุเหตุผลหรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลและ ตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอในการตัดสินใจแก้ปัญหาคิดสร้างสรรค์

สุวิทย์ มูลคำ (2550, น. 21) การคิดวิเคราะห์เป็นการคิดโดยสมองซีกซ้ายเป็นหลักเป็น การคิดเชิงลึกลับคิดอย่างละเอียดจากเหตุไปสู่ผลตลอดจนการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลและผล ความแตกต่าง ระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง

สรุปว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการเป็นการจำแนกแยกแยะ องค์ประกอบของ สิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วน ๆ ว่าประกอบด้วยอะไรมีจุดมุ่งหมายหรือมีความประสงค์ สิ่งใดและส่วนย่อยๆ ที่สำคัญนั้นแต่ละเหตุการณ์เกี่ยวพันกันอย่างไรบ้าง และเกี่ยวพันกันโดยอาศัย หลักการใดเพื่อให้เกิดความชัดเจนและความเข้าใจจนสามารถนำไปสู่การตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

2.3.2 องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2556, น. 26-30) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของการ คิดวิเคราะห์ ออกเป็น 4 ประการคือ

2.1 ความสามารถในการตีความ เราไม่สามารถวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้หากไม่เริ่มต้น ด้วยความเข้าใจข้อมูลที่ปรากฏเริ่มแรกเราจึงต้องพิจารณาข้อมูลที่ได้รับว่าอะไรเป็นอะไรด้วยการ ตีความ การตีความ (Interpretation) หมายถึง การพยายามทำความเข้าใจ และให้เหตุผลแก่สิ่ง ที่เราต้องการวิเคราะห์ โดยสิ่งนั้นไม่ได้ปรากฏโดยตรงคือตัวข้อมูลไม่ได้บอกโดยตรงแต่เป็นการสร้าง ความเข้าใจที่เกินกว่าสิ่งที่ปรากฏ อันเป็นการสร้างความเข้าใจบนพื้นฐานของสิ่งที่ปรากฏในข้อมูล ที่นำมาวิเคราะห์ เกณฑ์ที่แต่ละคนใช้เป็นมาตรฐานในการตัดสินใจหรือเป็นไม้เมตรที่แต่ละคนสร้างขึ้น

ในการตีความนั้น ย่อมแตกต่างกันไปตามความรู้ประสบการณ์และค่านิยมของแต่ละบุคคล เช่น การตีความจากความรู้ การตีความจากประสบการณ์ การตีความจากข้อเขียน

2.2 ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์ เราจะคิดวิเคราะห์ได้ดีนั้นจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องนั้นเพราะความรู้จะช่วยในการกำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์แจกแจง และจำแนกได้ว่าเรื่องนั้นเกี่ยวข้องกับอะไรมีองค์ประกอบย่อยๆ อะไรบ้างมีทั้งหมดหมู่จัดลำดับความสามารถอย่างไร และรู้ว่าอะไรเป็นสาเหตุก่อให้เกิดอะไรการวิเคราะห์ของเราในเรื่องนั้นจะไม่สมเหตุสมผลเลย หากเราไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นเราจำเป็นต้องใช้ความรู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามาเป็นองค์ประกอบในการคิด ถ้าเราขาดความรู้เราอาจไม่สามารถวิเคราะห์หาเหตุผลได้ว่าเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

2.3 ความช่างสังเกตช่างสงสัย และช่างถามนักคิดเชิงวิเคราะห์ จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบทั้งสามนี้ร่วมด้วย คือต้องเป็นคนช่างสังเกต สามารถค้นพบความผิดปกติท่ามกลางสิ่งๆ ที่ดูอย่างผิวเผินแล้ว เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้นต้องเป็นคนช่างสงสัยเมื่อเห็นความผิดปกติไม่ละเลยไป แต่หยุดพิจารณา ขบคิด ไตร่ตรองและต้องเป็นคนช่างถาม ขอบตั้งคำถามจะนำไปสู่การสืบค้นความจริง และเกิดความชัดเจนในประเด็นที่ต้องการวิเคราะห์ขอบเขตคำถามที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงวิเคราะห์จะยึดหลักการตั้งคำถามโดยใช้หลัก 5 W 1 H คือใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) คำถามเหล่านี้อาจไม่จำเป็นต้องใช้ทุกข้อเพราะการตั้งคำถามมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความชัดเจน ครอบคลุมและตรงประเด็นที่เราต้องการสืบค้น

2.4 ความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล นักคิดเชิงวิเคราะห์จะต้องมีความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลสามารถค้นหาคำตอบได้ว่า

- 2.4.1 อะไรเป็นสาเหตุให้เกิดสิ่งนี้
- 2.4.2 เรื่องนั้นเชื่อมโยงกับเรื่องนี้ได้อย่างไร
- 2.4.3 เรื่องนี้มีใครเกี่ยวข้องบ้างเกี่ยวข้องกันอย่างไร
- 2.4.4 เมื่อเกิดเรื่องนี้จะเกิดผลกระทบอย่างไรบ้าง
- 2.4.5 สาเหตุที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์นี้
- 2.4.6 องค์ประกอบใดบ้างที่นำไปสู่สิ่งนั้น
- 2.4.7 วิธีการขั้นตอนการทำให้เกิดสิ่งนั้น
- 2.4.8 สิ่งนี้ประกอบด้วยอะไรบ้าง
- 2.4.9 แนวทางแก้ปัญหาอะไรบ้าง
- 2.4.10 ถ้าทำเช่นนั้นจะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต

และคำถามอื่นๆ ที่มุ่งหมายการออกแรงทางสมองให้ต้องขบคิดอย่างมีเหตุมีผลเชื่อมโยงกับเรื่องที่เกิดขึ้น นักคิดเชิงวิเคราะห์จึงต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้เหตุผลจำแนกแยกแยะได้

ว่าสิ่งใดเป็น ความจริงสิ่งใดเป็นความเท็จสิ่งใดมีองค์ประกอบในรายละเอียดเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน
อย่างไรการคิดเชิง วิเคราะห์ช่วยให้เรารู้ข้อเท็จจริงรู้เหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้นเข้าใจความ
เป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์ ต่างๆรู้ว่าเรื่องนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้างรู้ว่าอะไรเป็นอะไรทำให้เราได้
ข้อเท็จจริงที่เป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาการประเมิน และการตัดสินใจ
เรื่องต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

2.3.3 ลักษณะของการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Bloom (1956, อ้างถึงในล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ,
2559, น. 41- 44) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถในการแยกแยะเพื่อหาส่วนย่อยของ
เหตุการณ์เรื่องราวหรือเนื้อหาต่างๆ ว่าประกอบด้วยอะไรมีความสำคัญอย่างไร อะไรเป็นเหตุ อะไรเป็น
ผลและที่เป็นเหตุอย่างนั้นอาศัยหลักการอะไร การคิดวิเคราะห์แบ่งแยกออกเป็น 3 อย่างดังนี้

1. วิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง การแยกแยะสิ่งที่กำหนดมาให้ว่าอะไรสำคัญหรือ
จำเป็นหรือมีบทบาทมากที่สุดตัวไหนเป็นเหตุตัวไหนเป็นผล

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การค้นหาความสำคัญย่อยๆ ของเรื่องราวหรือ
เหตุการณ์นั้นเกี่ยวพันกันอย่างไรสอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร

3. วิเคราะห์หลักการ หมายถึง การค้นหาโครงสร้างและระบบของวัตถุสิ่งของเรื่องราว
และการกระทำต่างๆ ว่าสิ่งนั้นรวมกันจนดำรงสภาพเช่นนั้นอยู่ได้เนื่องจากอะไรโดยยึดอะไร
เป็นหลักเป็น แกนกลางมีสิ่งใดเป็นตัวเชื่อมโยงยึดถือหลักการใดมีเทคนิคอย่างไรหรือยึดคติใด

สุวิทย์ มูลคำ (2550, น. 23-24) ได้จำแนกการคิดวิเคราะห์ให้ออกเป็น 3 ลักษณะดังนี้

1. การวิเคราะห์ส่วนประกอบเป็นความสามารถในการหาส่วนประกอบที่สำคัญของ
สิ่งของ หรือเรื่องราวต่างๆ เช่น การวิเคราะห์ส่วนประกอบของพืช สัตว์ ชาว ชื่อความ หรือ
เหตุการณ์ เป็นต้น ตัวอย่างคำถามการวิเคราะห์ส่วนประกอบ

1.1 ส่วนประกอบของพืชมีอะไรบ้าง

1.2 อะไรเป็นสาเหตุสำคัญของการระบาดของไข้หวัดนกในประเทศไทย

1.3 อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนอาชีวศึกษายกพวกตีกัน

1.4 องค์ประกอบสำคัญของห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์มีอะไรบ้าง

1.5 สาเหตุสำคัญของการปฏิรูปการเรียนรู้คืออะไร

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญ
ต่างๆ โดยการระบุนความสัมพันธ์ระหว่างความคิดความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลหรือความแตกต่าง
ระหว่างข้อโต้แย้ง ที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องตัวอย่างคำถามการวิเคราะห์ความสัมพันธ์

2.1 การที่ครอบครัวมีปัญหาส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนอย่างไรบ้าง

2.2 การเกิดภัยธรรมชาติมีส่วนสัมพันธ์กับระบบนิเวศอย่างไรบ้าง

2.3 ครูไม่ยอมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างไร

2.4 รัฐบาลประกาศชี้ยขณะสงครามยาบ้าส่งผลดีต่อสังคมไทยอย่างไร

2.5 การพัฒนาประเทศกับการศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างไร

3. การวิเคราะห์หลักการเป็นความสามารถในการหาหลักความสัมพันธ์ส่วนสำคัญในเรื่องนั้น ๆ ว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใดเช่นการให้ผู้เรียนค้นหาหลักการของเรื่องการระบุจุดประสงค์ของ ผู้เรียนประเด็นสำคัญของเรื่องเทคนิคในการจูงใจผู้อ่านและรูปแบบของภาษาที่ใช้เป็นต้นตัวอย่างคำถาม การวิเคราะห์หลักการ

3.1 หลักการสำคัญของศาสนาพุทธได้แก่อะไร

3.2 หลักการมีส่วนร่วมได้แก่อะไร

3.3 หลักการสำคัญในการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ได้แก่อะไร

3.4 หลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้แก่อะไร

3.5 ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ประกอบด้วยอะไรบ้าง

สรุปลักษณะของการคิดวิเคราะห์มี 3 ลักษณะคือการวิเคราะห์ส่วนประกอบและความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ

2.3.4 ขั้นตอนของวิธีคิดวิเคราะห์

เพ็ญศรี จันทรดวง (2555, น. 90) ได้อภิปรายถึงขั้นตอนของการคิดวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตหรือนิยามสิ่งที่เราจะวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่าจะวิเคราะห์อะไร
2. กำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่าจะวิเคราะห์เพื่ออะไรพิจารณาหลักความรู้หรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องว่าใช้หลักใดเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์
3. ใช้หลักความรู้ให้ตรงกับเรื่องที่จะวิเคราะห์เป็นกรณีๆ ไปและจะต้องรู้ว่าควรจะวิเคราะห์อย่างไร

4. สรุปและรายงานผลการวิเคราะห์ให้เป็นระเบียบชัดเจน

สุวิทย์ มูลคำ (2550, น. 18-19) ได้เสนอกระบวนการคิดวิเคราะห์ไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อเป็นต้นเรื่องที่จะวิเคราะห์ เช่น พิษสัตว์ดิรูภาพบทความเรื่องราวเหตุการณ์ หรือสถานการณ์จากข่าวของจริง หรือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดประเด็นข้อสงสัยจากปัญหาของสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นคำถามหรือเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการ

วิเคราะห์เพื่อหา ความจริงสาเหตุหรือความสำคัญ เช่น ภาพนี้บทความนี้ต้องการสื่อหรือบอกอะไรที่สำคัญที่สุด

ขั้นที่ 3 กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์เป็นการกำหนดข้อกำหนดสำหรับใช้แยกแยะองค์ประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน หลักเกณฑ์ ในการหาลักษณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอาจเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงหรือขัดแย้งกัน

ขั้นที่ 4 พิจารณาแยกแยะเป็นการวินิจฉัยวิเคราะห์ทำการแยกแยะกระจายสิ่งที่กำหนดให้ออกเป็นส่วนย่อย ๆ โดยอาจใช้เทคนิค 5 W 1 H ประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) How (อย่างไร)

ขั้นที่ 5 สรุปคำตอบเป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบหรือตอบปัญหาของสิ่งที่กำหนดให้

สรุปขั้นตอนการวิเคราะห์ประกอบด้วยกำหนดขอบเขตหรือสิ่งที่จะวิเคราะห์กำหนดวัตถุประสงค์กำหนดเกณฑ์ในการแยกแยะหรือวิเคราะห์ลงมือแยกแยะและสรุปคำตอบ

2.3.5 ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์

สุวิทย์ มูลคำ (2550, น. 39) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้เราารู้ข้อเท็จจริงรู้เหตุผลเบื้องต้นของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์ ต่าง ๆ รู้ว่าเรื่องนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้างทำให้เราได้ข้อเท็จจริงที่เป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาการประเมิน และการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง
2. ช่วยให้เราสำรวจความสมเหตุสมผลของข้อมูลที่ปรากฏและไม่ด่วนสรุปตามอารมณ์ความรู้สึก หรืออคติแต่สืบค้นตามหลักเหตุผลและข้อมูลที่เป็นจริง
3. ช่วยให้เราไม่ด่วนสรุปสิ่งใดง่าย ๆ แต่สื่อสารตามความเป็นจริงขณะเดียวกันจะช่วยให้เราไม่หลงเชื่อข้ออ้างอิงที่เกิดจากตัวอย่างเพียงอย่างเดียวแต่พิจารณาเหตุผล และปัจจัยเฉพาะในแต่ละกรณีได้
4. ช่วยในการพิจารณาสาระสำคัญอื่นๆ ที่ถูกบิดเบือนไปจากความประทับใจในครั้งแรกทำให้เรามองอย่างครบถ้วนในแง่มุมอื่น ๆ ที่มีอยู่
5. ช่วยพัฒนาความเป็นคนช่างสังเกตการหาความแตกต่างของสิ่งที่ปรากฏพิจารณาตามความสมเหตุสมผลของสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนที่จะตัดสินใจสรุปสิ่งใดลงไป
6. ช่วยให้เราหาเหตุผลที่สมเหตุสมผลให้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ณ เวลานั้นโดยฟังฟังอคติที่ก่อตัวอยู่ใน ความทรงจำ ทำให้เราสามารถประเมินสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างสมจริงสมจัง

7. ช่วยประมาณการความน่าจะเป็นโดยสามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานที่เราวิเคราะห์ร่วมกันกับปัจจัยอื่นๆ ของสถานการณ์เวลานั้นอันจะช่วยเราคาดการณ์ความน่าจะเป็นได้สมเหตุสมผลมากกว่า

สรุป จากการศึกษาการคิดวิเคราะห์ประโยชน์ต่อผู้เรียนทำให้ผู้วิเคราะห์เป็นคนช่างสังเกต พิจารณาส่งต่างๆ จากข้อมูลที่เป็นจริงรอบคอบมีเหตุผลรู้ข้อเท็จจริงช่วยให้สามารถแก้ปัญหาประเมินตัดสินใจ และสรุปข้อมูลต่างๆ ที่รับรู้ได้ดี

2.3.6 การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (Bloom (1956, อ้างถึงในล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2559, น. 41- 44) คือการวัดความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อยๆ ของเหตุการณ์ เรื่องราว หรือเนื้อหาต่างๆ ว่าประกอบด้วยอะไรมีจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์สิ่งใดนอกจากนั้นยังมี ส่วนย่อยๆ ที่สำคัญในแต่ละเหตุการณ์เกี่ยวพันกันอย่างไรบ้าง และเกี่ยวกันโดยอาศัยหลักการใด จะเห็นว่าสมรรถภาพด้านการวิเคราะห์จะเต็มไปด้วยการหาเหตุและผลมาเกี่ยวข้องกันเสมอ การวิเคราะห์จึงต้องอาศัยพฤติกรรมการความจำความเข้าใจและด้านการนำไปใช้มาประกอบการพิจารณาการวัดความสามารถในการวิเคราะห์แบ่งแยกออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. วิเคราะห์ความสำคัญ เป็นการวิเคราะห์ว่าสิ่งที่มีอยู่นั้นอะไรสำคัญหรือจำเป็นหรือมีบทบาทมากที่สุดตัวไหนเป็นเหตุตัวไหนเป็นผล เหตุผลใดถูกต้อง และเหมาะสมที่สุด
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการหาความสัมพันธ์ หรือความเกี่ยวข้องส่วนย่อยในปรากฏการณ์ หรือเนื้อหานั้นเพื่อมาอุปมาอุปไมย หรือค้นว่าแต่ละเหตุการณ์นั้นมีความสำคัญอะไรที่เกี่ยวข้องกัน
3. วิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถที่จะจับเค้าเงื่อนของเรื่องราวที่ว่ายึดหลักการใดมี เทคนิคหรือยึดหลักปรัชญาใดอาศัยหลักการใดเป็นสื่อสารสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ

สรุป การวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์นั้นวัดในสามส่วนคือการวิเคราะห์ส่วนประกอบ และความสำคัญการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ

2.4 แบบฝึก

แบบฝึกมีความจำเป็นต่อการพัฒนาทักษะ การใช้แบบฝึกพัฒนาการเรียนการสอนจะช่วยให้ครูและนักเรียนพบข้อบกพร่องทางการเรียนการสอนและแก้ไขข้อบกพร่องนั้นมีนักวิชาการได้ให้ความหมาย ของแบบฝึกไว้ ดังนี้

2.4.1 ความหมายของแบบฝึก

สมศักดิ์ สินธุเวชญ์ (2551, น. 106) กล่าวว่าแบบฝึก (Drill Approach) คือ การจัดประสบการณ์ การฝึกหัด เพื่อให้ทำให้อุเป็นตัวอย่าง แล้วให้ผู้เรียนทำตาม และฝึกหัดไปเรื่อยไปจนกระทั่งจำและทำได้โดยอัตโนมัติ

อนงค์ศิริ วิชาลัย (2556, น. 27) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกว่าเป็นวิธีที่สอนสนุก อีกวิธีหนึ่ง คือการให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกมาก ๆ สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น เพราะนักเรียนมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2557, น. 74-79) ได้กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมความเข้าใจ และเสริมเพิ่มเติมเนื้อหาส่วนที่ช่วยให้นักเรียนได้ปฏิบัติและนำเอาความรู้ไปใช้ได้ อย่างแม่นยำ ถูกต้อง คล่องแคล่ว

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า แบบฝึกเป็นกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ครูจัดขึ้นให้นักเรียนได้ฝึกหัดกระทำ เพื่อทบทวนฝึกฝน ฝึกหัด ทำทบทวนความรู้ต่าง ๆ ที่เรียนมาแล้วให้เกิดความจำ ความชำนาญ จนสามารถนำไปปฏิบัติและใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.4.2 ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

ชนรัชย์ มหาโพธิ์ (2555, น. 20) กล่าวว่า ลักษณะของแบบฝึกที่ดีควรประกอบด้วย

1. มีเนื้อหาที่ตรงกับจุดประสงค์
2. กิจกรรมเหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของเด็ก
3. มีภาพประกอบ มีการวางแบบฟอร์มที่ดี
4. ใช้เวลาที่เหมาะสมในการฝึกเขียน
5. ทำทหายความสามารถของผู้เรียน และสามารถนำไปฝึกฝนด้วยตนเองได้
6. เป็นสิ่งที่น่าสนใจ และทำทหายให้แสดงความสามารถ

กรมวิชาการ (2555, น. 146) กล่าวว่า แบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัยหรือความสามารถของเด็ก
3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. ใช้เวลาที่เหมาะสม
5. มีสิ่งที่น่าสนใจและทำทหายให้แสดงความสามารถ
6. ควรมีข้อเสนอแนะในการใช้
7. มีให้เลือกทั้งแบบตอบอย่างจำกัด และตอบอย่างเสรี
8. ถ้าเป็นแบบฝึกที่ต้องการให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองแบบฝึกนั้นควรมีหลายรูปแบบ

และให้ความหมายแก่ผู้ฝึกทำด้วย

9. ควรใช้ภาษาง่าย ๆ ฝึกให้คิดได้เร็วและสนุก
10. ปลุกความสนใจและใช้หลักจิตวิทยา

สมชัย ไชยกุล (2556, น. 14-15) ได้เสนอลักษณะที่ของแบบฝึก ไว้ดังนี้

1. ควรสร้างขึ้นเพื่อฝึกที่จะสอน มิใช่ทดสอบว่านักเรียนมีความรู้อะไรบ้าง
2. ควรเกี่ยวกับโครงสร้างเฉพาะสิ่งที่จะสอนอย่างเดียว
3. สิ่งที่จะฝึกเป็นสิ่งที่นักเรียนพบเห็นกันอยู่แล้ว
4. ควรเป็นข้อความสั้น ๆ
5. ไม่ควรใช้คำศัพท์มากเกินไป
6. ต้องออกเสียงทุกแบบฝึก
7. ควรเป็นแบบฝึกที่กระตุ้นให้เกิดการสนองตอบสิ่งที่ฟังปรารภ
8. แต่ละแบบฝึกควรออกเสียงให้มากที่สุด
9. ควรใช้สัมผัสคล้องจอง

ดังที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะที่ดีของแบบฝึก คือ แบบฝึกที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายากมีภาพประกอบสวยงาม มีรูปแบบที่น่าสนใจ โดยอาศัยหลักจิตวิทยาในการจัดกิจกรรมและใช้แบบฝึก ให้เกิดความสนุกสนาน ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย มีคำสั่ง คำชี้แจงสั้น ๆ ชัดเจน เข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบที่ทันสมัยอยู่เสมอ

2.4.3 ประโยชน์ของแบบฝึก

ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2558, น. 53) กล่าวถึงประโยชน์ ของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยลดภาระของครู
2. ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการใช้ภาษาได้ดีขึ้น
3. ช่วยในเรื่องแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น
4. ช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงทน
5. เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากเรียนบทเรียนแล้ว
6. ช่วยให้เด็กสามารถทบทวนได้ด้วยตนเอง
7. ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน
8. ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนได้เต็มที่ นอกเหนือจากที่เรียนในบทเรียน
9. ช่วยให้นักเรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง
10. ช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อหลักภาษาไทย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2555, น. 147) ได้ระบุถึงประโยชน์ของแบบฝึกเสริมทักษะ ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหนังสือเรียน
2. ช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะการที่ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาจะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จ
4. แบบฝึกช่วยเสริมทักษะทางภาษาคงทน
5. การให้นักเรียนทำแบบฝึกช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือจุดบกพร่องของนักเรียนได้ชัดเจนซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ทันทีวงที่
6. แบบฝึกหัดที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้ว จะช่วยให้ครูประหยัดแรงงานและเวลา ในการเตรียมการสร้างแบบฝึก นักเรียนไม่ต้องเสียเวลาในการคัดลอกแบบฝึกทำให้มีเวลาและโอกาสได้ฝึกฝน มากขึ้น

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า แบบฝึกที่ดีและมีประสิทธิภาพช่วยทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ ในการฝึกทักษะ เปรียบเสมือนผู้ช่วยที่สำคัญของผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยประหยัดเวลาและแรงงาน ทำให้ผู้เรียน พัฒนาตนเองตามความสามารถ มีความมั่นใจในการเรียน ช่วยลดความเครียด ทำให้เกิดความสุขสนุกสนาน ในขณะที่เรียน

2.4.4 ขั้นตอนการสร้างแบบฝึก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2555, น. 145-146) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้าง แบบฝึกเสริมทักษะ ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการ โดยศึกษาจากการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากเป็นได้ควรศึกษาความต่อเนื่องของปัญหาในทุกระดับชั้น
2. วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหาออกเป็นเนื้อหาหรือทักษะย่อย ๆ เพื่อสร้างเป็นแบบฝึก
3. พิจารณาวัตถุประสงค์ รูปแบบ และขั้นตอนการใช้แบบฝึก เช่น จะนำแบบฝึกไปใช้อย่างไร ในแต่ละชุดประกอบด้วยอะไรบ้าง
4. สร้างแบบทดสอบ ซึ่งมีแบบทดสอบเชิงสำรวจ แบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยความบกพร่อง แบบทดสอบความก้าวหน้า เฉพาะเรื่องเฉพาะตอน แบบทดสอบที่สร้างขึ้นจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหา หรือทักษะที่วิเคราะห์ไว้ในข้อ 2
5. สร้างบัตรฝึกหัด เพื่อใช้พัฒนาทักษะย่อยแต่ละทักษะ ในแต่ละบัตรมีคำถามให้นักเรียนตอบ การกำหนดรูปแบบ ขนาดของบัตรพิจารณาตามความเหมาะสม

6. สร้างบัตรอ้างอิง เพื่อใช้อธิบายคำตอบ หรือแนวทางการตอบแต่ละเรื่องการสร้างบัตร อ้างอิงนี้ อาจทำเพิ่มเติมเมื่อนำบัตรฝึกหัดไปทดลองใช้แล้ว

7. สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้า เพื่อบันทึกผลการทดสอบ หรือผลการเรียน โดยจัดทำ เป็นตอนหรือเป็นเรื่องเพื่อให้เห็นความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ สอดคล้องกับแบบทดสอบความก้าวหน้า

8. นำแบบฝึกไปทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่องคุณภาพแบบฝึกและคุณภาพของแบบทดสอบ

9. ปรับปรุงข้อบกพร่องกับขนาดของตัวหนังสือ ข้อคำถามบางข้อที่ยังไม่ชัดเจน

10. รวบรวมเป็นชุดจัดทำ คำชี้แจง คู่มือการใช้ สารบัญ เพื่อประโยชน์ต่อไป

2.4.5 หลักในการฝึกทักษะ

พรณี ชูชัย (2558, น. 19) ได้กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกที่ตินนอกจากจะคำนึงถึงหลักในการสร้างและหลักในการฝึกแล้ว จะต้องอาศัยหลักสำคัญตามทฤษฎีการเรียนรู้ ประกอบด้วยดังต่อไปนี้

1. ความใกล้ชิด คือ ถ้าให้สิ่งเร้าหรือการตอบสนองเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกันจะสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน

2. การฝึกหัด คือ ถ้าให้ผู้เรียนได้ทำซ้ำ ๆ กัน เพื่อช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจที่แม่นยำ

3. กฎแห่งผล คือ การเรียนรู้ทราบถึงผลการทำงานของตนด้วยการเฉลยคำตอบจะช่วยให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่อง เพื่อปรับแก้ไข และเป็นการสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน

4. การจูงใจ คือ การจัดทำแบบฝึกให้เรียงลำดับ จากแบบฝึกง่ายและสั้นไปสู่เรื่องที่ยาก และยาวขึ้น ควรมีภาพประกอบ และมีหลากหลายรูปแบบ

กรมวิชาการ (2556, น. 40) ได้เสนอแนวคิดเพื่อกำหนดกิจกรรมในแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. นักเรียนรู้จักประสบการณ์เดิมไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนด

2. นักเรียนอ่านคำตอบ และรู้ความหมายของคำพร้อมกัน

3. นักเรียนรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติ

4. นักเรียนตรวจสอบการปฏิบัติด้วยตนเอง

5. นักเรียนพบคำซ้ำ ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ

จากแนวคิดดังกล่าวจึงได้กำหนดกิจกรรมในแบบฝึกทักษะดังนี้

1. เลือกคำจากประมวลคำ

2. เลือกคำที่นักเรียนพบ และใช้ในชีวิตประจำวัน

3. เลือกฝึกคำง่ายก่อน

4. ใช้ภาพให้ความรู้ของคำ

5. นำความหมายของคำจากพจนานุกรมมาปรับเป็นภาษาง่าย ๆ เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับชั้นนั้น ๆ

6. ใช้คำคล้องจองฝึกการอ่าน และบอกความหมายของคำ

7. ใช้ปริศนาคำทาย ปริศนาอักษรไขว้

8. ฝึกต่อคำ หรือเติมคำ เพื่อให้ได้คำใหม่

9. ให้อ่านคำ เขียนคำด้วยตนเอง

9.1 อ่านคำได้ภาพ

9.2 อ่านจากการโยงคำ

9.3 อ่านจากการเลือกคำ

9.4 อ่านจากการเติมคำ

9.5 อ่านจากการต่อคำ

9.6 อ่านจากคำคล้องจอง

9.7 อ่านจากบทร้อยกรอง

9.8 อ่านรู้ความหมายของคำด้วยตนเอง

9.9 อ่านจากภาพ

9.10 การจับคู่กับความหมาย

9.11 ปริศนาอักษรไขว้

9.12 ปริศนาคำทาย

9.10 มีเฉลยด้วยข้อความหรือภาพ

9.11 กิจกรรมเน้นจากรูปแบบง่ายไปหายาก เร้าความสนใจ มีความหลากหลาย

ไม่ใช่ วิธีการเดิมในเรื่องเดียวกัน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แบบฝึกมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ ครูจำเป็นต้องศึกษาเทคนิคในการสร้างเพื่อให้ได้แบบฝึกที่ดี และศึกษาวิธีการขั้นตอนในการใช้แบบฝึก ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้อย่างเต็มศักยภาพ

2.5 การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเล็กๆ โดยในกลุ่มมีนักเรียนที่มีระดับความสามารถที่แตกต่างกันในกลุ่มจะมี เก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 1 คน จะเป็นการเรียนรู้แบบช่วยเหลือกัน

2.5.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

ได้มีนักการศึกษาได้ให้ ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ไว้ ดังนี้

วัตินาพร ระวังทุกข์ (2552, น. 34) สรุปความหมายไว้ว่า การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถ ต่างกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบของตนเองเท่านั้น หากจะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2555, น. 170-173) ได้ศึกษาไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค STAD เป็นการเรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกทักษะกระบวนการทางสังคม เช่น ทักษะกระบวนการกลุ่ม ทักษะการเป็นผู้นำและฝึกความรับผิดชอบต่อ

2.5.2 องค์ประกอบที่สำคัญ มีดังนี้

2.5.2.1 การเสนอเนื้อหา ผู้สอนทบทวนบทเรียนเดิม และนำเสนอเนื้อหาสาระหรือความคิดรวบยอดใหม่

2.5.2.2 การทำงานเป็นทีมหรือเป็นกลุ่ม ผู้สอนจัดการเรียนรู้ที่มีความสามารถต่างกัน จัดให้คละกัน และชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มที่จะต้องช่วยและร่วมกันเรียนรู้ของสมาชิก แต่ละคนส่งผลรวมของกลุ่ม

2.5.2.3 การทดสอบย่อย สมาชิกหรือผู้เรียนทุกคนทำแบบฝึกทดสอบเป็นรายบุคคล หลังจากเรียน หรือทำกิจกรรมเสร็จแล้ว

2.5.2.4 คะแนนพัฒนาการของผู้เรียน เป็นคะแนนการพัฒนาหรือความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคน ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนอาจร่วมกันกำหนดคะแนนการพัฒนาเป็นเกณฑ์ขึ้นมาก็ได้ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1

คะแนนการพัฒนาหรือความก้าวหน้า

คะแนนทดสอบ	คะแนนการพัฒนา
1. ต่ำกว่าคะแนนมาตรฐานมากกว่า 10 คะแนน	0
2. ต่ำกว่าคะแนนมาตรฐานไม่เกิน 10 คะแนน	10
3. เท่ากับคะแนนมาตรฐานหรือมากกว่าคะแนนมาตรฐาน ไม่เกิน 10 คะแนน	20
4. มากกว่าคะแนนมาตรฐานมากกว่า 10 คะแนนขึ้นไป	30

2.5.2.5 การรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงของทีม เป็นการประกาศผลของทีมเพื่อยกย่องชมเชย ในรูปแบบต่างๆ เช่น ปิดประกาศให้รางวัล ลงจดหมายข่าว ประกาศเสียงตามสาย เป็นต้น

2.5.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

2.5.3.1 ขั้นเตรียมเนื้อหา ประกอบด้วย

1) จัดเตรียมเนื้อหาสาระ ผู้สอนจัดเตรียมเนื้อหาสาระหรือเรื่องที่จะให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้เป็นเนื้อหาใหม่ โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งสื่อ วัสดุ อุปกรณ์หรือแหล่งเรียนรู้ ใบความรู้ใบงาน เป็นต้น

2) จัดเตรียมแบบทดสอบย่อย เช่น ข้อทดสอบ กระดาษคำตอบ เกณฑ์การให้คะแนน เป็นต้น

2.5.3.2 ขั้นจัดทีม ผู้สอนจัดทีมผู้เรียน โดยให้คละกันทั้งเพศ และความสามารถที่ละประมาณ 3-4 คน เช่น ทีมที่มีสมาชิก 4 คน อาจประกอบด้วยชาย 2 คน หญิง 2 คน เป็นคนที่ได้คะแนนสูงในห้อง 1 คน ได้คะแนนปานกลาง 2 คน ได้คะแนนน้อย 1 คน เป็นต้น

2.5.3.3 ขั้นเรียนรู้ ประกอบด้วย

1) ผู้สอนแนะนำวิธีการเรียนรู้

2) ทีมวางแผนการเรียนรู้ โดยแบ่งภาระหน้าที่กัน เช่น ผู้อ่าน ผู้หาคำตอบ ผู้สนับสนุน ผู้จัดบันทึก ผู้ประเมินผล เป็นต้น

3) สมาชิกในกลุ่มศึกษาเนื้อหาสาระและทำกิจกรรมตามใบงานที่ผู้สอนกำหนด ซึ่งการเรียนรู้โดยวิธีนี้เน้นการให้ความช่วยเหลือกันในทีมมากกว่าการแข่งขันแบบตัวต่อตัว

4) ผู้เรียนหรือสมาชิกในแต่ละกลุ่มประเมินเพื่อทบทวนความรู้ความเข้าใจ

เนื้อหา

2.5.3.4 ชั้นทดสอบ

- 1) ผู้เรียนแต่ละคนทำการทดสอบย่อยเพื่อวัดความเข้าใจในเนื้อหาที่ได้เรียนมาจากข้อทดสอบของผู้สอน
- 2) ผู้ทดสอบและผู้เรียนอาจร่วมกันตรวจผลการทดสอบของสมาชิกแต่ละคน
- 3) ทีมจัดทำคะแนนการพัฒนาของสมาชิกแต่ละคน และคะแนนการพัฒนาของกลุ่ม

ตารางที่ 2.2

คะแนนการพัฒนาของสมาชิกแต่ละคน

ลำดับที่	ชื่อสมาชิก	คะแนนทดสอบย่อย	คะแนนมาตรฐาน	คะแนนการพัฒนา

- 4) ให้แต่ละทีมนำคะแนนการพัฒนาของทีมไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อหาระดับคุณภาพ

ตารางที่ 2.3

คะแนนการพัฒนาการ

คะแนนการพัฒนา	ระดับคุณภาพ
0-30	ต้องปรับปรุง
31 - 60	ควรปรับปรุง
61 - 90	พอใช้
91 - 120	ดี
121 - 150	ดีมาก

2.5.3.5 ชั้นการรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงของทีม เป็นการประกาศผลงานของทีมว่าแต่ละทีมอยู่ในระดับคุณภาพใด รับรองยกย่อง ชมเชย ทีมที่มีคะแนนการพัฒนาสูงในรูปแบบต่างๆ ปิดประกาศ ให้รางวัล ลงจดหมายข่าว ประกาศเสียงตามสาย เป็นต้น

วิมลรัตน์ สุทรโรจน์ (2550, น. 29-30) ได้สรุปการจัดกิจกรรมการสอนแบบ STAD ไว้ว่า เทคนิคนี้ ได้พัฒนามาจากเทคนิค TGT โดยใช้การทดสอบรายบุคคลแทนการแข่งขันมีขั้นตอน ดังนี้

1. ครูนำเสนอประเด็นหรือเนื้อหาใหม่ โดยอาจนำเสนอด้วยสื่อที่น่าสนใจใช้ในการสอนโดยตรง หรือตั้งประเด็นให้ผู้เรียนอภิปรายจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 4-5 คน ให้สมาชิกมีความสามารถคละกันมีทั้งความสามารถสูง ปานกลาง ต่ำ แต่ละกลุ่มช่วยกันศึกษาทบทวนเนื้อหาที่ครูนำเสนอจนสนใจ ผู้เรียนทุกคน ในกลุ่มทำแบบทดสอบ (Quiz) เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน

2. ตรวจสอบคำตอบของผู้เรียน นำคะแนนของสมาชิกทุกคนมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม

3. กลุ่มที่ได้คะแนนสูง (ในกรณีที่แต่ละกลุ่มมีจำนวนสมาชิกไม่เท่ากันให้ใช้คะแนนเฉลี่ย แทนคะแนนรวม) จะได้รับคำชมเชย โดยอาจติดไว้ที่บอร์ด หรือป้ายนิเทศของห้องเรียน

ชวลิต ชูกำแหง (2551, น. 23-124) ได้ศึกษาไว้ว่าเทคนิค STAD (student Teams Achievement Devotion) เป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นโดย Slavin เป็นการจับนักเรียนกลุ่มเล็กๆ โดยมีระดับความสามารถแตกต่างกันกลุ่มละ 4 คน คือ เก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน ครูสอนบทเรียนทั้งชั้นแล้วทำงานตามกำหนด นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน คนเก่งช่วยตรงงาน และอธิบาย ให้สมาชิกเข้าใจถูกต้องก่อนนำเสนอ ครู หลังจากนั้นทุกคนต่างทำแบบทดสอบโดยไม่มีการช่วยเหลือกัน คะแนนทุกคนเป็นคะแนนกลุ่ม การให้รางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้สูงสุดถึงเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน เรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 4 คน โดยสมาชิกมีความสามารถแตกต่างกัน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ช่วยเหลือและแบ่งปันเป็นการฝึกทักษะต่อตนเองและรับผิดชอบต่อ สมาชิกกลุ่ม ความสำเร็จของสมาชิกทุกคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ กลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD มีขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม ครูแนะนำทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน การทำงานกลุ่ม บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม จุดประสงค์ของบทเรียน การทำกิจกรรมร่วมกัน

2. ขั้นสอน ครูนำเสนอประเด็นหรือเนื้อหาใหม่ โดยใช้สื่อที่น่าสนใจใช้สอนโดยตรง หรือตั้งประเด็นที่น่าสนใจให้ผู้เรียนอภิปราย

3. ขั้นทำกิจกรรมซึ่งประกอบด้วย ดังนี้

3.1 จัดผู้เรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 4 คน โดยคละเพศ และความสามารถประกอบด้วยผู้เรียนที่มี ความสามารถสูง 1 คน ความสามารถปานกลาง 2 คน และความสามารถต่ำ 1 คน (เก่ง ปานกลาง อ่อน)

3.2 แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาเนื้อหาที่ครูนำเสนอจนเข้าใจ (ร่วมกันสรุปบทเรียน)

3.3 นำเสนอผลงาน

4. ชั้นตรวจสอบผลงาน มีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มทำแบบทดสอบ (Quiz) เพื่อจัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ตรวจสอบคำตอบ นักเรียนที่ได้รับคะแนนตามเกณฑ์มีคะแนนพิเศษเพิ่มให้ นำคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม มารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม

4.2 กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด จะได้รับคำชมเชย โดยอาจติดประกาศป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน (ถ้าจำนวนสมาชิกไม่เท่ากันให้ใช้คะแนนเฉลี่ย)

5. ชั้นสรุปบทเรียน และอภิปรายผลการทำงานกลุ่ม ครู และนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน ถ้านักเรียนยังไม่เข้าใจให้ครูอธิบายเพิ่มเติม นักเรียนช่วยกันประเมินผลงานกลุ่ม และพิจารณาว่าอะไรคือ จุดเด่นของงานและสิ่งใดควรปรับปรุง

สรุปได้ว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน โดยสมาชิกมีความสามารถแตกต่างกัน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ช่วยเหลือและแบ่งปันเป็นการฝึกทักษะกระบวนการทางสังคม เช่น ทักษะกระบวนการกลุ่ม ทักษะการเป็นผู้นำ และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และรับผิดชอบต่อสมาชิก กลุ่ม ความสำเร็จของสมาชิกทุกคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม

2.6 แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบการเรียนรู้เพื่อให้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสิ่งที่ยาวไว้โดยผู้วิจัยได้ศึกษา และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับต่อไปนี้

2.6.1 ความหมายของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของแผนการสอน หรือแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2553, น. 1) ได้ให้ความหมายของแผนการสอนว่า หมายถึง แผนการหรือ โครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำลี รักสุทธี (2554, น. 2) แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สื่ออุปกรณ์เครื่องมือ แผนการจัดการเรียนรู้โครงการที่ครูจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชา

ใดวิชาหนึ่งที่มีการเตรียมการอย่างมีระบบขั้นตอนและช่วยเอื้อเพื่อให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้ของเด็กอย่างมีประสิทธิภาพตามคาดหวังของการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง

ณัฐฉิ กิจรุ่งเรือง (2555, น. 53) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า การเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบและเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ในรายวิชาใดวิชาหนึ่งให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดผู้วิจัยได้ศึกษาจากความหมายของแผนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ของนักการศึกษาสรุปได้ว่า แผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้มีความหมายคล้ายคลึงกัน หมายถึง การเตรียมการสอนอย่างมีระบบเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ ล่วงหน้าและเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนไปสู่จุดหมายปลายทางที่หลักสูตรกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้จะมีความหมายสะท้อนให้เห็นถึงการปฏิรูปการเรียนรู้ใหม่นับแต่นี้ต่อไปครูไม่ได้ทำหน้าที่สอนแต่เพียงอย่างเดียวอีกต่อไปแต่คร่อมีบทบาทใหม่ ในเรื่องของการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นร่วมกับผู้เรียนตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

นิคม ชมพุลอง (2555, น. 180) ได้ให้ความหมายของแผนการสอนไว้ว่า หมายถึง แผนการหรือ โครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งเป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

รุจิรี ภูสาระ (2555, น. 53) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าเป็น เครื่องมือ แนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือโครงการสื่ออุปกรณ์ เครื่องมือที่ผู้สอนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนตามศักยภาพของผู้เรียน โดยมีลำดับขั้นตอนการเรียนรู้มีการวัดผลประเมินผลตามเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนด

2.6.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เปรียบได้กับแผนที่เดินทางของนักเดินทางที่จะต้องพันฝ่าไปให้ถึงจุดหมายที่กำหนด ครูก็ขาดแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ได้เช่นกัน หากผู้สอนได้ทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองก็ยิ่งให้ประโยชน์แก่ตนเองมากเพียงนั้นมันมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

วัฒนาพร ระเบียบทุกซ์ (2552, น. 2) ได้ให้ความหมายความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้าเป็นการนำเทคนิควิธีการสอน การเรียนรู้สื่อ เทคโนโลยี และจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ
2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อการวัด และประเมินผล ตลอดจนประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็น
3. เป็นคู่มือการสอนสำหรับตัวครูผู้สอน ซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทาง วิชาการได้
4. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลที่จะเป็น ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป
5. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน ซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็น ผลงานทางวิชาการได้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2554, น. 3-4) ได้ให้เหตุผล และความสำคัญในการจัดทำ แผนการจัดการ เรียนรู้ต่อครูผู้สอน ดังนี้

1. ครูมีโอกาสศึกษาหลักสูตรแนวการสอนการวัดผลประเมินผลรวมทั้งเอกสารอื่นๆ ได้อย่างละเอียดทุกแง่มุม
2. ครูสามารถเตรียมกระบวนการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ได้มากกว่า เช่น ปัจจัยเรื่องอำนวยความสะดวกของโรงเรียน ทรัพยากร ค่านิยม และความเชื่อมั่น ของท้องถิ่น
3. แผนการจัดการเรียนรู้ของครูจะเป็นคู่มือของตนเองที่มีคุณภาพสอดคล้องกับ ผู้เรียน ระยะเวลา จำนวนชั่วโมง ที่ใช้จริงในแต่ละภาคเรียนสามารถสอนได้ครบถ้วนและทันเวลา
4. ครูผู้สอนสามารถใช้ข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรงแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ กำหนดหลักสูตรเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้สรุปว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความสำคัญต่อ ผู้สอนและทำให้ผู้สอนมีการเตรียมประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเพื่อพัฒนา ความสามารถของนักเรียนตาม ศักยภาพของแต่ละบุคคลอย่างเหมาะสมซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ทำให้ครูมีการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้าโดยการนำเทคนิควิธีการสอน การเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีและจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ

2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ตลอดจนประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็น
3. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอนแทนได้
4. เป็นเครื่องมือให้ครูผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องสามารถทราบขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ในการสอนของครูเพื่อการนิเทศติดตาม และประเมินผลการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอนซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการได้

2.6.3 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2552, น. 136-137) แผนการสอนประกอบด้วย หัวข้อสำคัญ 9 หัวข้อ โดยบูรณาการของหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 7 ข้อ เพิ่มเติมจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู 2 หัวข้อ ดังนี้

1. สาระสำคัญ (Important) เป็นแนวคิดรวบยอดหรือหลักการของเรื่องหนึ่งที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนตามแผนการสอน
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Objective) เป็นการกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการเกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนตามแผนการสอน
3. เนื้อหา (Content) เป็นเนื้อหาที่จัดกิจกรรมและต้องให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนตามแผนการสอน
4. กิจกรรมการเรียนการสอน (Activity) เป็นการเสนอขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะนำไปสู่จุดประสงค์ที่ตั้งไว้
5. สื่ออุปกรณ์เป็นสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดในแผนการสอน
6. การวัดและประเมินผล (Assessment) เป็นการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการวัดและประเมินผล ว่านักเรียนบรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในกิจกรรมการเรียนการสอนแยกการประเมินเป็นก่อนเรียน ขณะสอน และประเมินหลังสอน
7. กิจกรรมเสนอแนะเป็นกิจกรรมบันทึกเพิ่มเติมของครูผู้สอนหลังจากการได้นำแผนการสอนให้ ผู้บังคับบัญชาตรวจความถูกต้องเพื่อปรับปรุงแผนการสอนก่อนนำแผนการสอนไปใช้
8. ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาเป็นการบันทึกการตรวจแผนการสอน เพื่อเสนอแนะหลังจากที่ ได้รับการตรวจความถูกต้องแล้วการกำหนดรายละเอียดในหัวข้อต่างๆ ในแผนการสอนมีความสมบูรณ์
9. บันทึกผลการสอนเป็นการบันทึกของผู้สอนบันทึกหลังการนำแผนการสอนไปใช้สอนแล้วเพื่อ นำไปปรับปรุงและใช้สอนในคราวต่อไปประกอบด้วย 3 หัวข้อ คือ

9.1 ผลการเรียนรู้เป็นการบันทึกของผู้สอนบันทึกการเรียนรู้ด้านปริมาณ และคุณภาพทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย ด้านจิตพิสัย และกระบวนการซึ่งได้กำหนดขึ้นกิจกรรมการเรียนการสอนและชั้นประเมินผล

9.2 ปัญหาและอุปสรรคในการบันทึกปัญหาอุปสรรคที่จะเกิดในขณะสอนก่อนและหลังการสอน

9.3 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขเป็นการบันทึกข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนที่หลักสูตรกำหนด

กรมวิชาการ (2555, น. 44-45) ได้เสนอแนะหลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ว่าครูต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้ถูกต้องชัดเจน ดังนี้

1. ชื่อเรื่องเป็นหัวข้อย่อยที่แยกออกมาจากหัวข้อใหญ่ ได้มาจากการอ่านคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรหรือใช้หัวข้อปัญหาในชีวิตจริงตามความต้องการของชุมชนให้สอดคล้องกับวัยและความสามารถของผู้เรียนหรือจากแนวการสอนของกรมวิชาการ

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้สอนเรื่องย่อยนั้นโดยคำนวณจากจำนวนชั่วโมงของหัวข้อใหญ่คำนวณชั่วโมง ให้เหมาะสมกับน้ำหนักและปริมาณของหัวข้อย่อยนั้น

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังคือแก่นสารของความรู้ทักษะและเจตคติที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับหลังจากเรียนเรื่อง (หน่วยหัวข้อ) นั้นๆ แล้วจัดเป็นหัวใจหรือตะกอนของความรู้ตามความสามารถที่จะให้ ติดค้างกับนักเรียนไปในอนาคต และจัดเป็นกรอบกำหนดจุดประสงค์การเรียนประจำหัวข้อเรื่องนั้น การเขียนผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้ค่านึงหลักการเขียน ดังนี้

3.1 เป็นประโยคที่สมบูรณ์และได้ใจความ

3.2 ใช้คำกะทัดรัดชัดเจนไม่ฟุ่มเฟือย

3.3 มีใจความตรงกับสาระการเรียนรู้ที่สอน

4. จุดประสงค์ต้องเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยทั่วไปจะเขียนไว้ 2 จุดประสงค์

4.1 จุดประสงค์ปลายทางเป็นจุดประสงค์ที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกคนเมื่อผ่านกระบวนการสอนวิชานั้นครบถ้วนแล้ว โดยมีลักษณะที่สำคัญต่อไปนี้

4.1.1 ครอบคลุมจุดประสงค์ของวิชา (จุดประสงค์ใหญ่ที่ระบุไว้ในหลักสูตร และจุดประสงค์ประจำรายวิชาที่กล่าวแทรกไว้ในคำอธิบายรายวิชา)

4.1.2 ควรสะท้อนคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของมนุษย์ที่จะเป็นผลมาจากการเรียนวิชานั้นโดยให้มีส่วนความรู้ความคิด ส่วนความสามารถในการปฏิบัติการ และส่วนความรู้สึก เช่น เจตคติ และค่านิยมต่างๆ

4.2 จุดประสงค์นำทางเป็นจุดประสงค์เฉพาะการเรียนรู้เนื้อหาย่อยในคาบวิชานั้น หรือ พฤติกรรมต่างๆ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากการเนื้อหาเรื่องนั้นลักษณะการเขียนจะเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

5. สารการเรียนรู้เป็นสาระความรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ศึกษาในคาบเวลาเรียนนั้นในการเขียน อาจเขียนอาจเขียนเพียงหัวข้อหรือเค้าโครงเท่านั้นไม่ต้องลงรายละเอียดทั้งหมด

6. กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นวิธีการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนซึ่งต้องจัดให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร

7. สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ครูและนักเรียนใช้ประกอบการเรียนการสอนในเรื่องนั้นๆ อาจเป็นรูปภาพของจริงของจำลองแผนภูมิเพลง หนังสือ นิตาน บัตรคำ สไลด์ แผ่นใส ครูควรทำให้สอดคล้องกับบทเรียนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น และสะดวกในการสอนโดยใช้หลักการใช้สื่อการเรียนการสอนคำนึงถึง เป้าหมาย ประโยชน์ ประสิทธิภาพปลอดภัย แลกตา และประหยัด

8. การวัดผลและประเมินผลเป็นความจำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องวัด และประเมินผลทุกครั้งที่สอน เพื่อทราบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ผู้สอนอาจวัดผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยใช้วิธีการต่างๆ เช่น ใช้แบบทดสอบก่อนเรียน ใช้การสังเกตการทำกิจกรรมของผู้เรียน การซักถาม การสัมภาษณ์ การทำแบบฝึกหัด

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสรุปได้ว่าองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูจัดทำจะมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. สาระสำคัญ (Important)
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Objective)
3. เนื้อหา (Content)
4. กิจกรรมการเรียนการสอน (Activity)
5. สื่ออุปกรณ์ เป็นสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ที่กำหนดในแผนการสอน

6. การวัดและประเมินผล (Assessment)
7. กิจกรรมเสนอแนะ
8. ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา
9. บันทึกผลการสอนเป็นการบันทึกของผู้สอนบันทึกหลังการนำแผนการสอนไปใช้

สอนแล้วเพื่อ นำไปปรับปรุงและใช้สอนคราวต่อไปประกอบด้วย 3 หัวข้อ คือ

- 9.1 ผลการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย ด้านจิตพิสัย

และกระบวนการ

9.2 ปัญหาและอุปสรรคในการบันทึกปัญหา

9.3 ข้อเสนอ และแนวทางแก้ไขเป็นการบันทึกข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ไขปรับปรุง

การเรียนการสอน

2.6.4 รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้

รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถปรับได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ ได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงรูปแบบของการจัดทำแผนการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2553, น. 83-90) ขั้นตอนในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้สามารถจำแนกได้ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) หมายถึง จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นความสามารถ

ทางสมอง

2. ด้านทักษะพิสัย (Skill) หมายถึง จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติที่ต้องลงมือทำ ด้านจิตพิสัย (Affective) หมายถึง จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรม หรือเจตคติ หรือเรียนความรู้สึกในใจ

ขั้นที่ 2 การกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนเป็นการพิจารณาว่าการเรียนการสอนในแผนมีจุดเน้นหรือสาระสำคัญอะไรจะต้องสอนเนื้อหาใด จะเลือกใช้เทคนิควิธีการสอนใด จึงจะสอดคล้องกับกิจกรรมที่กำหนด

รุจิร ภูสาระ (2555, น. 11) การเขียนแผนการศึกษามีขั้นตอนพื้นฐาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 พิจารณาระยะเวลาทั้งหมดในการสอนว่าควรจะมีเวลาเท่าไร

ขั้นตอนที่ 2 พิจารณาระยะเวลาของแต่ละวิชาหรือแต่ละหัวข้อของแต่ละวิชา

ขั้นตอนที่ 3 พิจารณาระยะเวลาที่จำเป็นต้องใช้เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ตาม

จุดประสงค์และครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละหัวข้อ

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดรายละเอียดของหน่วยการสอน

ขั้นตอนที่ 5 ปรับหน่วยการเรียนรู้ให้เป็นรายสัปดาห์หรือในการสอนแต่ละครั้ง การจัดทำแผนการสอนเป็นการผสมผสานเนื้อหาและจุดประสงค์ของหลักสูตรหลักจิตวิทยา นวัตกรรม การเรียนใหม่และปัจจัยความพร้อมของโรงเรียน ตลอดจนความต้องการของชุมชนที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนการสอนช่วยให้ครูมีทิศทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจนและเกิดประโยชน์กับผู้เรียนมากที่สุด

กรมวิชาการ (2555, น. 38-41) ได้เสนอแนะขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนมีอิสระในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งมีได้หลากหลายรูปแบบผู้สอนควรปฏิบัติตาม นโยบายของโรงเรียนที่กำหนดไว้ว่าให้ใช้รูปแบบใด ถ้าโรงเรียนไม่ได้กำหนดรูปแบบไว้ จึงเลือกแบบที่ตนเองเห็นว่าสะดวกต่อการนำไปใช้ ดังนี้

1. เลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ นำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้แล้วมาพิจารณาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
2. ตั้งชื่อแผนตามหัวข้อสาระการเรียนรู้
3. กำหนดจำนวนเวลาระดับชั้น
4. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้จากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคที่เลือกไว้เขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาโดยยึดหลักการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ของ Morris. (1978, น. 211) ที่ว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ต้อง
  - 4.1 บรรยายจุดหมายปลายทางไม่ใช่วิธีการ
  - 4.2 สะท้อนถึงระดับต่างๆ ของทักษะที่เกิด
  - 4.3 ใช้คำกริยาที่เป็นรูปธรรมและใช้องค์ประกอบ 3 ส่วน ตามแนวของโรเบิร์ต เมจเจอร์ (Robert Mager) คือ
    - 4.3.1 พฤติกรรม (Overall Behavior)
    - 4.3.2 สถานการณ์หรือเงื่อนไข (Important Conditions)
    - 4.3.3 เกณฑ์ (Criterion)
5. เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วิเคราะห์ไว้แล้วเฉพาะข้อที่สัมพันธ์กับหัวข้อสาระการเรียนรู้กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์ปลายทางตามธรรมชาติวิชา
6. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้เป็นรายละเอียดสำหรับนำไปจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้จะเป็นเนื้อหาใหม่ของมวลเนื้อหาที่กำหนดไว้ที่จำเป็นต้องสอน
7. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหานั้น ๆ
8. เลือกกิจกรรมและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
9. เลือกสื่ออุปกรณ์สำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ที่เลือกมา เช่น รูปภาพบัตรคำวีดิทัศน์
10. การจัดทำลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงขั้นตอนการสอนตามธรรมชาติ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และคำนึงถึงการบูรณาการเทคนิค และกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เข้าไว้ในแต่ละขั้นตอนด้วย
11. กำหนดการจัดผล ประเมินผล โดยระบุวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งที่เกิดระหว่างเรียน ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และที่เกิดหลังการเรียนการสอนเมื่อจบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการวัดผลหลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสม เช่น ปฏิบัติจริง การทดสอบความรู้ การทำงานกลุ่ม ชิ้นงานที่เกิดจากการเรียนและการสังเกตพฤติกรรม

2.6.5 หลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2555, น. 24-28) ได้เสนอแนะหลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. มาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตามสาระการเรียนรู้มาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้เพื่อให้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนา ผู้เรียนให้มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยกำหนดมาตรฐานของแต่ละสาระการเรียนรู้ไว้แล้วแต่ละกลุ่ม สาระการเรียนรู้ จะนำมาวิเคราะห์ออกเป็นมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นผู้สอนจะต้องวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นออกมาเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ในแต่ละชั้นปี และผู้สอนจะนำ การเรียนรู้มากำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้

2. ผลการเรียนรู้การเขียนผลการเรียนรู้นั้นเป็นการเขียนในสิ่งที่คาดหวังว่าผู้เรียน จะมีความรู้ หรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์หรือมีทักษะหรือเจตคติที่เกิดขึ้นอย่างชื่อผู้สอนอาจจะ กำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ก็ได้ การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้หรือ ผลการเรียนรู้เขียนได้ 2 รูปแบบ คือ จุดประสงค์ปลายทางและจุดประสงค์นำทาง

2.1 จุดประสงค์ปลายทางคือ จุดประสงค์ที่เป็นเป้าหมายสำคัญที่ต้องการให้ เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนหลังจาก ที่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนจนจบแผนการจัดการเรียนรู้ นั้น ซึ่งการเขียน จุดประสงค์ปลายทางนั้นจะ ครอบคลุมพฤติกรรมใหญ่ๆ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย หรือด้านจิต พิสัย เช่น มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักในความสำคัญ สามารถนำไปปฏิบัติได้ ฯลฯ

2.2 จุดประสงค์นำทาง คือ จุดประสงค์ย่อยของจุดประสงค์ปลายทางลักษณะ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมย่อยๆ ซึ่งเมื่อผู้เรียนได้กระทำพฤติกรรมแล้วจะเกิดการเรียนรู้ถึงจุดประสงค์ ปลายทางลักษณะ ของการเขียนจุดประสงค์นำทาง ได้แก่ บอกได้ อธิบายได้ ลำดับเหตุการณ์ได้ แปรความได้ อ่านได้ ฟังแล้วสรุปได้ วิเคราะห์ได้ สรุปได้ สาธิตได้ นำเอาไปใช้ได้ ปฏิบัติได้ อภิปราย ฯลฯ การเขียนจุดประสงค์การ เรียนรู้ของบางรายวิชาก็นิยมเขียนเป็นจุดประสงค์ปลายทาง จุดประสงค์นำทางแต่เขียนในภาพรวมว่าเป็น จุดประสงค์การเรียนรู้

3. สาระการเรียนรู้การเขียนเนื้อหาสาระในเรื่องๆ จะเขียนเฉพาะขอบข่ายเนื้อหา เป็นประเด็น สำคัญนั้นๆ ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้หรือจุดประสงค์การเรียนรู้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้ นับว่าเป็นหัวใจสำคัญของ การเรียนรู้ ผู้สอนควรใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอนหลาย ๆ วิธีเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย จิตพิสัย และดำเนินกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็น ที่ยอมรับกันแล้วว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นวิธีการสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิด

คุณลักษณะต่าง ๆ ที่พึงประสงค์ในยุคข้อมูลข่าวสาร ดังนั้น ผู้สอนจะต้องศึกษาความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธีที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเป็นการสร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียนซึ่งมีวิธีการหลายอย่าง เช่น ให้ดูรูปภาพ ตั้งคำถามถาม-ตอบ ฟังนิทานปริศนาคำทายสุภาษิต คำพังเพย คำขวัญ คำกลอน วิเคราะห์ข่าวประจำวัน วิเคราะห์กรณีตัวอย่าง เล่าความประทับใจ ชมวิดีโอ ชมสไลด์ ฯลฯ ผู้สอนต้องมีสื่อการสอนประเภทต่างๆ มาสร้างความสนใจของผู้เรียน พร้อมทั้งจะต้องป้อนคำถามให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์ตามอย่างมีเหตุผลเพื่อกระตุ้นเข้าสู่บทเรียน คำถามที่ผู้สอนควรใช้ มักจะขึ้นต้นด้วยคำว่า ทำไม อย่างไร อะไร เมื่อไร ที่ไหน เป็นต้น

4.2 ขั้นตอนดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนแล้วผู้สอนจะต้องแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นการชี้แนะให้ผู้เรียนได้รู้ทิศทางหรือเป้าหมายของการเรียนรู้ให้ชัดเจน ซึ่งขั้นดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้นี้จัดว่าเป็นหัวใจสำคัญผู้สอนจะต้องเตรียมจัดกิจกรรม การเรียนรู้มาเป็นอย่างดี การออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้จัดว่าเป็นหัวใจสำคัญ ผู้สอนจะต้องเตรียม จัดกิจกรรมการเรียนรู้มาเป็นอย่างดี การออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะมี กระบวนการต่างๆ ดำเนินไปตามขั้นตอนของเทคนิคการสอนที่กำหนดไว้

4.3 ขั้นสรุป เป็นการสรุปผลจากการดำเนินการกิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนจบแผนการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบว่าบรรลุผลตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้หรือไม่ข้อสังเกตในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนหลากหลายนั้น อาจารย์จะบูรณาการขั้นตอนไว้เป็นการกำกับให้ผู้สอนได้ ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนก็ได้หรืออาจจะเขียนลำดับต่อเนื่องตามกิจกรรมกำหนด โดยไม่ระบุขั้นตอนก็ได้ แต่รวมแล้วต้องอยู่บนหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.4 สื่อการเรียนรู้ หรือแหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้เป็นส่วนสำคัญของแผนการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องวางแผนว่าจะใช้สื่อใดประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอน สื่อบางประเภท ผู้สอนสามารถผลิตเองได้ แต่สื่อบางประเภทต้องไปจัดซื้อ จัดหามาใช้ประกอบการสอน สื่อการเรียนรู้จึง อาจจะมีทั้งสื่อวัสดุ สื่อเอกสารและสื่อบุคคล ผู้สอนจะเขียนชื่อประเภทของสื่อทุกชนิดที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ในหัวข้อนี้สื่อสื่อการเรียนรู้ที่ใช้กันทั่วไป ได้แก่ วิดิทัศน์ สไลด์ CAI หุ่นจำลอง รูปภาพ เอกสาร ประกอบการสอน เอกสารประกอบการเรียน บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอน ใบความรู้ ใบงาน ข่าว หนังสือสำหรับค้นคว้า ฯลฯ ถ้าเป็นสื่อบุคคลก็มักจะเป็นผู้ที่เชิญมาเป็นวิทยากรให้ความรู้เฉพาะเรื่อง บุคคลตัวอย่าง บุคคลที่ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนไปสัมภาษณ์เพื่อเพิ่มความรู้และประสบการณ์ เป็นต้น สำหรับแหล่งเรียนรู้นั้น มีความสำคัญต่อผู้เรียนมาก ซึ่งผู้สอนควรจัดแหล่งเรียนรู้ให้มากพอและนำนักเรียนไปเรียนรู้และหาประสบการณ์ตรง

4.5 การวัดประเมินผล การวัดผลและการประเมินผล เป็นการประเมินเพื่อมุ่งเน้นการ พัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนในด้านความประพฤติ พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ มีรูปแบบการวัดผลและประเมินผลที่สามารถตรวจสอบว่ากระบวนการเรียนรู้ได้พัฒนาผู้เรียนตาม จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญ ดังนั้น การประเมินผลจะต้องครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ ด้านทัศนคติ ควรมีการวัดและประเมินตามสภาพจริง โดยเน้นการวัดจากการปฏิบัติ แฟ้มสะสมผลงาน ในการเตรียมการสำหรับการ วัดผลและประเมินผล ซึ่งอาจเลือกใช้เทคนิคและเครื่องมือในการประเมินผลหลากหลายให้ครอบคลุม จุดประสงค์การเรียนรู้ และมีการกำหนดการประเมินให้ชัดเจน เช่น การทดสอบ การบันทึกพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การสำรวจความคิดเห็น การบันทึกจากผู้ที่เกี่ยวข้อง แฟ้มสะสมผลงาน ฯลฯ

2.7 การหาประสิทธิภาพของแผน

2.7.1 ประสิทธิภาพของแผน

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ผลรวมของการหาคุณภาพ (Quality) ทั้งเชิงปริมาณที่แสดงเป็นตัวเลข (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) ที่แสดงเป็นภาษาที่เข้าใจได้เป็นผลที่แสดงถึงผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ถูกต้องถึงระดับเกณฑ์ที่คาดหวัง (เผชิญ กิจระการ, 2554, น. 51)

ประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ หมายถึง ระดับคุณภาพของแผนการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้เป็นระดับที่ผู้สร้างแผนการเรียนรู้พึงพอใจว่าหากแผนการเรียนนั้นมีค่าถึงระดับนั้นแล้ว แผนการเรียนรู้นั้นก็มีคุณค่าที่จะนำไปจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2557, น. 494-499)

2.7.2 แนวคิดการหาประสิทธิภาพของแผน

การทดสอบเพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Development Testing” เป็นการตรวจสอบพัฒนาเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง การนำแผนการเรียนรู้ไปทดลองใช้ (Tryout) เพื่อปรับปรุงแล้วนำไปสอนจริง (Trail Run) นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข

ความจำเป็นที่ต้องทดสอบประสิทธิภาพ การหาประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้นั้นมีความจำเป็นดังต่อไปนี้ คือ

1. สำหรับผู้สร้างแผนการเรียนรู้ในการประกันคุณภาพของแผนการเรียนรู้ว่าอยู่ในชั้นที่เหมาะสมที่จะนำไปสร้าง หรือนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ต้องมีการหาประสิทธิภาพเพื่อให้ทราบว่าแผนการเรียนรู้นั้น คำนึงกับเวลาทรัพยากร และแรงงานที่ลงทุนหรือไม่ ซึ่งถ้าแผนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพต่ำไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก็ไม่ควรสร้างหรือนำไปใช้

2. สำหรับผู้ใช้การหาประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้จะช่วยให้ครูผู้สอนได้แผนการเรียนรู้ที่มีคุณค่าที่จะนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.7.3 การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ

เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นระดับที่ผู้สร้างแผนการเรียนรู้พึงพอใจว่าหากแผนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้วแผนการเรียนรู้นั้นก็มีคุณค่าที่จะนำไปใช้กับผู้เรียน และคุ้มแก่การลงทุน

การกำหนดประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็นประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E_2)

2.7.4 การหาประสิทธิภาพของแผน

หลังจากผ่านกระบวนการและขั้นตอนของการสร้างสื่อทั้งหลายตามหลักวิชาแล้ว ขั้นตอนที่สำคัญคือ การหาประสิทธิภาพของสื่อที่สร้างขึ้น กล่าวคือ ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนใดๆ มีกระบวนการสำคัญอยู่ 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) และขั้นตอนการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ทั้งสองวิธีนั้นควรทำควบคู่กันไป จึงจะมั่นใจได้ว่าสื่อหรือเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพจะเป็นที่ยอมรับได้มีรายละเอียดดังนี้ (เผชญิ กิจระการ, 2554, น. 46- 57) ดังนี้

2.7.4.1 วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) กระบวนการนี้เป็นการหา ประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้และเหตุผลในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ (Usability) ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตร ดังนี้

$$CVR = \frac{2N_e - 1}{N} \quad (2-1)$$

เมื่อ CVR แทน ประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach)

N_e แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับ (Number of Panelists Who Had Agreement)

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (Total Number of Panelists)

ผู้เชี่ยวชาญจะประเมินสื่อการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นในลักษณะของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (นิยมใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ) นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนไปแทนค่าในสูตรสำหรับค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับ จะต้องอยู่ในระดับมากขึ้นไป คือ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ถึง 5.00 ค่าที่คำนวณได้ต้องสูงกว่าค่าในตารางตามจำนวนผู้เชี่ยวชาญ ถ้าค่าที่คำนวณได้ไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด จะต้องปรับปรุงแก้ไขสื่อ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่

2.7.4.2 วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) วิธีการนี้จะนำสื่อไปทดลอง ใช้กับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อส่วนใหญ่ใช้วิธีนี้ ประสิทธิภาพส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียนหรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่า ตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1/E_2 = 80/80$, $E_1/E_2 = 85/85$, $E_1/E_2 = 90/90$ เป็นต้น

2.7.5 การหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนหรือนวัตกรรมทางการศึกษา (E_1/E_2)

ในการวิจัยบางครั้งนี้วิจัยจะใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการศึกษา เช่น แผนการสอน บทเรียนคอมพิวเตอร์ ชุดสื่อผสม เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ดังนั้นจึงต้องมีวิธหาคคุณภาพของสื่อดังกล่าวด้วย (สมนึก ภัททิยธนี, 2559, น. 98-99)

2.7.5.1 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) หมายถึง ค่าที่บ่งบอกว่าแผนการจัดการเรียนรู้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง หรือไม่ภายใต้สถานการณ์และกิจกรรมที่กำหนดให้ โดยจะมีการเก็บข้อมูลของผลการเรียนรู้อันเนื่องมาจากนวัตกรรมหรือแผนการเรียนรู้เป็นระยะๆ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความงอกงามของผู้เรียนได้

โดยทั่วไปมักจะคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อยแบบฝึกทักษะการใช้ชุดการเรียนรู้ หรือคะแนนจากพฤติกรรมการเรียนในระหว่างที่ผู้เรียนกำลังเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_1 = \frac{\frac{\sum x}{N}}{A} \times 100 \quad (2-2)$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

Σx	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกส่วนที่ผู้เรียนทุกคนทำได้
N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด
A	แทน	คะแนนเต็มของทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\frac{\Sigma F}{N}}{B} \times 100 \quad (2-3)$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	ΣF	แทน	ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนที่ผู้เรียนทุกคนทำ
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบทั้งหมด

ประสิทธิภาพ หมายถึง ร้อยละของค่าเฉลี่ยคะแนนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ระหว่างทดลอง/ร้อยละของค่าเฉลี่ยคะแนนจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้หลังทดลอง แทนด้วย E_1/E_2

การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้แล้ว นำผลที่ได้มาปรับปรุงเพื่อนำไปสอนจริงให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2557, น. 494-498) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้คือ

เกณฑ์การหาประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนเป็นระดับที่ผู้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จะพึงพอใจว่าหากแผนการจัดการเรียนรู้มี ประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว แผนการจัดการเรียนรู้นั้นก็จะมีคุณค่าที่จะนำไปสอนผู้เรียน

เกณฑ์การหาประสิทธิภาพกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมของ ผู้เรียนทั้งหมดต่อเปอร์เซ็นต์ของผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมดนั้น คือ E_1/E_2 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ตัวอย่าง 80/80 หมายถึง เมื่อเรียนจบแผนการเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนจะสามารถทำแบบฝึกหัด หรืองานได้ผลเฉลี่ย 80%

การที่จะกำหนด E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้น ให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความเข้าใจโดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำ มักจะตั้งไว้ 80/80, 85/85, หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตนาศึกษาที่ตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น อย่างไรก็ตามไม่ควรตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำเพราะตั้งเกณฑ์ต่ำไว้เท่าใด มักจะได้ผลเท่านั้น

จากที่กล่าวมาสามารถคำนวณได้ค่าตัวเลขที่บอกถึงประสิทธิภาพของสื่อหรือแผนการจัดการเรียนรู้ แต่การที่จะสรุปว่าสื่อหรือแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ จะต้องมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณา

สรุปได้ว่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ระดับความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้น ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการต่อประสิทธิภาพของผลลัพธ์โดยได้กำหนดเกณฑ์ไว้ คือ 75/75

ตัวเลข 75 แรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยหรือคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยให้นำหนักของแบบทดสอบและคะแนนพฤติกรรมกลุ่ม 60, น. 40

ตัวเลข 75 หลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

2.8 การหาดัชนีประสิทธิผล

2.8.1 ความหมายดัชนีประสิทธิผล

ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ตัวเลขที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน โดยเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนการทดสอบก่อนเรียน กับคะแนนที่ได้รับจากการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้รับจากการทดสอบหลังเรียนเมื่อมีการประเมินสื่อการสอนที่ผลิตขึ้นจะดูมีประสิทธิผลทางการสอน และการวัดประเมินผลสื่อการสอนนั้นแบบปกติ การประเมินความแตกต่างของค่าคะแนนใน 2 ลักษณะ คือ ความแตกต่างของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนการทดสอบหลังเรียนหรือเป็นการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมได้กำหนดสูตรในการหาค่าดัชนี ประสิทธิผล ดังนี้

เผชิญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี (2555, น. 30-36) การหาพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นของผู้เรียนโดย อาศัยการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.) มีสูตร ดังนี้

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน} - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}$$

$$\text{หรือ } E.I. = \frac{P_2 - P_1}{\text{Total} - P_1}$$

เมื่อ	P_1	แทน	ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน
	P_2	แทน	ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน
	Total	แทน	ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนน

ตารางที่ 2.4

ตัวอย่างการหาประสิทธิภาพของสื่อ

ผลคูณของจำนวน นักเรียนกับคะแนนเต็ม	ผลรวมของคะแนน หลัง เรียน	ผลรวมของคะแนน ก่อนเรียน	E.I.
---------------------------------------	-----------------------------	----------------------------	------

จากตารางที่ 2.4 แสดงว่าโดยภาพรวมนักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.6240 หรือคิดเป็นร้อยละ 62.40

การหาค่า E.I. เป็นการพิจารณาพัฒนาการในลักษณะที่ว่าเพิ่มขึ้นเท่าไรไม่ได้ทดสอบว่าเพิ่มขึ้น อย่างเชื่อถือได้หรือไม่ ซึ่งค่าที่แสดงคะแนนที่เพิ่มขึ้น 0.6240 นั้นเรียกว่าหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) และเพื่อให้สื่อความหมายกันง่ายขึ้นจึงแปลงคะแนนให้อยู่ในรูปของร้อยละ เช่น จากค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) 0.6240 คิดเป็นร้อยละ 62.40

สูตรการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) จะเขียนในรูปของร้อยละก็ได้ ซึ่งผลการคำนวณจะได้เท่ากับผลการคำนวณจากคะแนนดิบสูตรเป็น ดังนี้

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน} - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}$$

$$\text{หรือ } E.I. = \frac{P_2 \% - P_1 \%}{\text{Total} - P_1 \%}$$

วิธีที่ 2 การหาดัชนีประสิทธิผล

การหาดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index) กรณีรายบุคคลตามแนวคิดของ Hofland จะให้สารสนเทศที่ชัดเจนโดยใช้สูตร ดังนี้

ดัชนีประสิทธิผล = $\frac{\text{คะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{คะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{คะแนนเต็ม} \times \text{จำนวนนักเรียน}) - \text{คะแนนก่อนเรียน}}$
 การหาดัชนีประสิทธิผลหาโดยใช้คะแนนของกลุ่มซึ่งทำให้มีสูตรเปลี่ยนไป ดังนี้

ดัชนีประสิทธิผล = $\frac{\text{ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน} - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}$

สรุปได้ว่าค่า E.I. ที่เกิดจากนักเรียนแต่ละกลุ่มไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันเพราะไม่ได้เริ่มจากฐานของความรู้ที่เท่ากัน ค่า E.I. ของแต่ละกลุ่มก็ควรอธิบายพัฒนาการเฉพาะกลุ่มเท่านั้น

2.9 ความพึงพอใจในการเรียนรู้

2.9.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ตนคาดหวังได้ ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมาย ดังนี้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2552, น. 15) ได้ให้ความหมาย ความพึงพอใจในการตอบสนองว่าเป็นความรู้สึกพอใจในการร่วมกิจกรรมแบบเต็มใจ และพึงพอใจจนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เช่น ร้องรำทำเพลงร่วมกับคนอื่นด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน สนุกกับการเล่นเกมตัวเลข เป็นต้น

นฤมล ธรรมประชา (2559, น. 36) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจ และมีความสุขเมื่อได้ปฏิบัติงานนั้น หรือ ที่ได้ทำงานร่วมกับคนอื่น มีทัศนคติที่ดีต่องาน สามารถดำเนินกิจกรรม จนบรรลุผลสำเร็จ

จากความหมายความพึงพอใจที่มีผู้ให้ความหมายไว้ข้างต้นสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียนรู้จึง หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรม การเรียนการสอน และต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้เรียนทำงานที่ได้รับ มอบหมายหรือต้องการปฏิบัติให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น ครูผู้สอนจึงมีความจำเป็นที่ต้องสร้าง แรงจูงใจเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ ซึ่งจะต้องคำนึงถึง บรรยากาศและสร้างสถานการณ์ รวมถึงสื่อ อุปกรณ์การเรียนเพื่อสร้างความพึงพอใจกับผู้เรียนเพื่อให้ การปฏิบัติงานนั้น ๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์

2.9.2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ในการปฏิบัติงานใดๆ ก็ตามการที่ผู้ปฏิบัติงานจะเกิดความพึงพอใจต่อการทำงานนั้นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจในงานที่มีอยู่การสร้างสิ่งจูงใจหรือแรงกระตุ้นให้เกิดกับผู้ปฏิบัติงาน จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ มีนักการศึกษาในสาขาต่างๆ ได้ศึกษาค้นคว้า และตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจในการทำงานไว้ ดังนี้

Scott (1970, pp. 124) ได้เสนอแนวคิดในเรื่องการจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงานที่จะให้เกิดผลเชิงปฏิบัติมีลักษณะ ดังนี้

1. งานควรมีส่วนสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัว งานนั้นจะมีความหมายสำหรับผู้ทำ
2. งานนั้นต้องมีการวางแผนและวัดความสำเร็จได้โดยใช้ระบบการทำงานและการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจภายในเป้าหมายของงานจะต้องมีลักษณะ ดังนี้
  - 3.1 คนทำงานมีส่วนในการตั้งเป้าหมาย
  - 3.2 ผู้ปฏิบัติได้รับทราบผลสำเร็จในการทำงานโดยตรง
  - 3.3 งานนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้

เมื่อนำแนวคิดของ Scott (1970, pp. 124) มาประยุกต์ใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีแนวทาง ดังนี้

1. ศึกษาความต้องการความสนใจของผู้เรียน และระดับความสามารถหรือพัฒนาการตามวัยของผู้เรียน
2. วางแผนการสอนอย่างเป็นกระบวนการ และประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ
3. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วม และกำหนดเป้าหมายในการทำงานสะท้อน ผลงานและการทำงานร่วมกันได้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2550, น. 139-144) ได้อ้างทฤษฎีการจูงใจของนักการศึกษาต่างๆ ดังนี้

1. ทฤษฎีการจูงใจ ERG ของ Alderfer (1972, pp. 141) กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ
  - 1.1 ความต้องการเพื่อดำรงชีวิต (Existence Needs) หรือ E เป็นความต้องการทางร่างกายและปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต
  - 1.2 ความต้องการด้านสัมพันธ์ (Relatedness Needs) หรือ R เป็นความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ เช่น สมาชิกในครอบครัวเพื่อนฝูง เพื่อนร่วมงานและคนที่ต้องการจะมีความสัมพันธ์ด้วย

1.3 ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth Needs) หรือ G เป็นความต้องการที่จะ พัฒนาตนเองตามศักยภาพสูงสุด

2. ทฤษฎีการจูงใจของแมคคลีแลนด์ (MC Cleland) เชื่อว่าความต้องการเป็นการเรียนรู้จากการมีประสบการณ์ และมีอิทธิพลต่อการรับรู้สถานการณ์ และแรงจูงใจสู่เป้าหมาย โดยแบ่งความต้องการออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1 ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Needs for Achievement) เป็นพฤติกรรมที่จะกระทำ การใดๆ ให้เป็นผลสำเร็จเป็นแรงขับที่นำไปสู่ความเป็นเลิศ

2.2 ความต้องการการสัมพันธ์ (Needs for Affiliation) เป็นความปรารถนาที่จะสร้าง มิตรภาพและมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น

2.3 ความต้องการอำนาจ (Needs for Power) เป็นความต้องการควบคุมผู้อื่นมีอิทธิพลต่อผู้อื่น

สรูรงค์ ไคว้ตระกูล (2551, น. 325) ได้เสนอทฤษฎีลำดับความต้องการ (Hierarchy of Needs) นับว่าเป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ซึ่งอยู่บนสมมติฐานที่ว่ามนุษย์เรามีความต้องการอยู่เสมอไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองหรือพึงพอใจอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วความต้องการสิ่งอื่นๆ จะเกิดขึ้นมาอีกความต้องการของคนเราอาจจะซ้ำซ้อนกัน ความต้องการอย่างหนึ่งอย่าง จะยังไม่ทันหมดไป ความต้องการอีกอย่างหนึ่งอาจเกิดขึ้นได้ ความต้องการของมนุษย์มีลำดับขั้น ดังนี้

1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เน้นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการพักผ่อน ความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) ความมั่นคงในชีวิตทั้งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และอนาคตความเจริญก้าวหน้าอบอุ่นใจ

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อการเกิดพฤติกรรมต้องการให้สังคมยอมรับตนเองเข้าเป็นสมาชิก ต้องการความเป็นมิตร ความรักจากเพื่อนร่วมงาน

4. ความต้องการมีฐานะ (Esteem Needs) มีความอยากเด่นในสังคม มีชื่อเสียงอยากให้บุคคลยกย่องสรรเสริญตนเอง อยากมีความเป็นอิสระเสรีภาพ

5. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualities Needs) เป็นความต้องการในระดับสูง อยากให้ตนเองประสบความสำเร็จทุกอย่างในชีวิตซึ่งเป็นไปได้ยาก

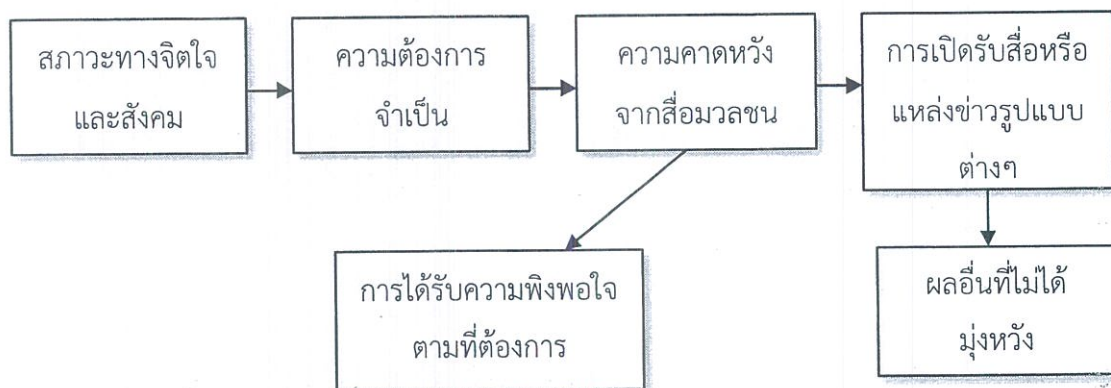
Hertzberg (1959, pp. 113-115, อ้างถึงใน ศุภสิริ โสมาเกตุ, 2554, น. 52) ได้ศึกษาค้นคว้า ทฤษฎีที่เป็น มูลเหตุของความพึงพอใจที่เรียกว่า The Motivation Hygiene Theory ซึ่งในทฤษฎีนี้ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 2 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยกระตุ้นเป็น

ปัจจัยที่เกี่ยวกับงาน ซึ่งก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น ความสำเร็จของงานการได้รับความยอมรับนับถือ เป็นต้น 2) ปัจจัยค้ำจุนเป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานและหน้าที่ให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น เงินเดือน โอกาสความก้าวหน้า อนาคต

เฉลิมชัย เทียมกลิน (2555, น. 45-46) ได้อธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีแสวงหาความพึงพอใจบุคคลความพึงพอใจ จะกระทำสิ่งใดๆ ที่ให้ความสุขและจะหลีกเลี่ยงไม่กระทำสิ่งที่เขาจะได้รับความทุกข์ หรือ ความลำบาก โดยแบ่งความพอใจในกรณีนี้ได้ 3 ประเภท คือ

1. ความพอใจในทางจิตวิทยา (Psychological Hedonism) เป็นทรศณะของความพอใจว่า มนุษย์โดยธรรมชาติแล้วต้องแสวงหาความสุขส่วนตัวหรือหลีกเลี่ยงจากความทุกข์ใด ๆ
2. ความพอใจเกี่ยวกับตนเอง (Egoistic Hedonism) เป็นทรศณะของความพอใจว่า มนุษย์จะ พยายามแสวงหาความสุขส่วนตัวแต่ไม่จำเป็นว่าการแสวงหาความสุขจะต้องเป็นธรรมชาติของมนุษย์เสมอ ไป
3. ความพอใจเกี่ยวกับจริยธรรม (Ethical Hedonism) ทรศณะนี้เชื่อว่ามนุษย์แสวงหาความสุข เพื่อหาประโยชน์ของมวลมนุษย์หรือสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่และเป็นผู้รับผลประโยชน์นี้ผู้หนึ่งด้วย

Katz (1983, pp. 163, อ้างถึงใน สมพงษ์ ดีสูงเนิน, 2556, น. 52) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจจากสื่อเป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับผู้บริโภค (Consumer) หรือผู้รับสาร (Receiver) (Active Selector of Media Communication) ซึ่งนับได้ว่าเป็นมุมมองที่แตกต่างไปจากทฤษฎีเดิมที่ไม่ให้ความสำคัญกับผู้รับสาร เพราะแต่เดิมผู้รับสารถูกมองว่าเป็นผู้ถูกกระทำ ดังนั้น สมมติฐานของทฤษฎี การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการสื่อสาร ผู้ส่งสารจึงไม่อาจคาดหมายความสัมพันธ์ระหว่าง ข่าวสารกับประสิทธิผลของการสื่อสาร เพราะท่ามกลางความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองมีปัจจัยด้านการใช้สื่อของผู้รับสาร เข้ามาเป็นตัวแปรแทรกซ้อนของกระบวนการสื่อสารแคทซ์ได้ทำการศึกษาและอธิบาย เรื่องราวการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากสื่อ

ภาพที่ 2.1 การใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากสื่อ

ทั้งนี้ปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับผู้รับสารซึ่งแคชท์และคณะให้ความสนใจ คือ

1. สภาพทางสังคมและลักษณะทางจิตวิทยาของผู้รับสาร (The Social and Psychological Origins)
2. ความต้องการและความคาดหวังในการใช้สื่อของผู้รับสาร (Needs, Expectation of the Mass Media)

ทั้งสองปัจจัยไปสู่พฤติกรรม的开รับของผู้รับสารที่แตกต่างกันอันเป็นผลมาจากความพึงพอใจที่แตกต่างและเนื่องจากทฤษฎีให้ความสนใจกับบทบาทของผู้รับสารว่าเป็นผู้เลือกใช้สื่อ ได้มีการศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้รับสาร (เช่น รายได้ การศึกษา) โดยทั้งสองปัจจัยที่ได้รับการพิจารณาว่านำมาซึ่งเวลาว่างในการเปิดรับสาร (Free Time of Media Use) ขณะเดียวกันสภาวะทางสังคมและจิตใจ ที่ต่างกันก่อให้เกิดมนุษย์มีความต้องการแตกต่างกันไปความต้องการที่แตกต่างกันนี้ทำให้แต่ละคน คาดคะเน แนวสื่อแต่ละประเภทเพื่อสนองตอบความพึงพอใจได้แตกต่างกันไปด้วย

จากแนวคิดพื้นฐานดังกล่าวเมื่อนำไปปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมวิธีการสื่ออุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อตอบสนองความพึงพอใจให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนจนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนในแต่ละครั้งโดยให้ผู้เรียนได้รับผลตอบแทนจากการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยเฉพาะผลตอบแทนภายในหรือรางวัลภายในที่เป็นความรู้สึกของผู้เรียน เช่น ความรู้สึกถึงความสำเร็จของตนเพื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่างๆ ได้ ทำให้เกิดความภูมิใจความมั่นใจ โดยครูอาจให้ผลตอบแทนภายนอก เช่น คำชมเชยหรือการให้คะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจ

2.10 บริบทโรงเรียนโนนสีดาวิทยา

2.10.1 ประวัติของโรงเรียน

โรงเรียนโนนสีดาวิทยา ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลหนองใหญ่ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีบุคลากรสายบริหาร 1 คนได้รับการประเมินรอบสอง เมื่อวันที่ 8, 9 และ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2551 มีการจัดการศึกษา 2 ระดับ คือ

1. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การศึกษาปฐมวัย
2. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ประถมและมัธยมศึกษา

ผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษา สรุปผลได้ดังนี้

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การศึกษาปฐมวัย

มีคุณภาพระดับดีขึ้นไป ได้แก่

1. มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอระดับดีมาก (3.90)
2. มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ระดับดีมาก (3.83)
3. มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ระดับดีมาก (3.81)
4. มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ระดับดีมาก (3.80)
5. มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ระดับดีมาก (3.80)
6. มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ระดับดีมาก (3.80)
7. มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษาระดับดีมาก (3.80)
8. มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ระดับดีมาก (3.78)
9. มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ระดับดีมาก (3.78)
10. มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการระดับดีมาก (3.77)
11. มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรม และการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญ ระดับดีมาก (3.66)

12. มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ระดับดีมาก (3.55)

13. มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับดีมาก (3.50)

14. มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษาระดับดี (3.75)

2.10.2 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ประถมศึกษา

มีคุณภาพระดับดีขึ้นไป ได้แก่

1. มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับดีมาก (3.85)

2. มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ระดับดีมาก (3.85)

3. มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ระดับดีมาก (3.80)

4. มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและครูเพียงพอ ระดับดีมาก (3.80)

5. มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ ระดับดีมาก (3.77)

6. มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ระดับดีมาก (3.75)

7. มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรม และการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับดีมาก (3.66)

8. มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ระดับดี (3.39)

9. มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ระดับดี (3.34)

10. มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ระดับดี (3.19)

11. มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ระดับดี (3.14)

12. มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ระดับดี (3.09)

13. มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็น

ระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา ระดับดี (3.05)

14. มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ระดับดี (2.92)

2.10.3 ผู้เรียนปฐมวัย

ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่พัฒนา และจินตนาการสร้างสรรค์ เช่น การเล่นเกมบทบาทสมมติ การเล่านิทานตามจินตนาการ เกมการศึกษา การปั้น การประดิษฐ์ กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นต้น จัดกลุ่มผู้เรียนให้รับผิดชอบการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เวิร์กการทำความสะอาด

2.10.4 ผู้เรียนประถมศึกษา

ควรฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น การทำโครงการในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้เรียนควรได้รับการประเมินตามสภาพจริง ควรมีการสอนซ่อมเสริมในรายวิชาที่ผู้เรียนมีผลการเรียนระดับชาติค่อนข้างต่ำ คือวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ

2.10.5 ด้านครู

ครูควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย และสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน เช่น การทำโครงการใน ทุกกลุ่มสาระวิชา จัดทำแบบบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อส่งเสริม และแก้ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ทำบันทึกหลังการสอน เพื่อดูพัฒนาการผู้เรียนเป็นรายสัปดาห์ รายเดือน เพื่อเป็นการรายงานให้ ผู้ปกครองและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและพัฒนาผู้เรียน

2.10.6 ด้านผู้บริหาร

สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และพัฒนาและใช้สื่อในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระวิชาพัฒนาบุคลากร ในด้านเทคนิคการสอนด้วยการผลิตสื่อ และการใช้สื่อ และจัดกระบวนการเรียนรู้นวัตกรรมให้เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ระยะเวลาในการพัฒนาสถานศึกษาให้จัดการศึกษาได้มาตรฐานในภาพรวม 2 ปี

ทิศทางการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาในอนาคต

1. ด้านการบริหารจัดการ เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการในรูปแบบการใช้โรงเรียนเป็นฐาน
2. ด้านครู ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอนครบทุกกลุ่มสาระวิชา เน้นการปฏิบัติจริงอย่าง ต่อเนื่อง นำสื่อเทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหาหลักสูตรมาใช้ จัดกิจกรรมการสอนทุกกลุ่มสาระ ให้สามารถพัฒนาทีมงานที่เข้มแข็ง กระตุ้นผู้เรียนให้รักการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
3. ด้านผู้เรียน สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมี

คุณลักษณะที่เหมาะสม ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และเน้นความเป็นรูปธรรม เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะ การคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจรรณญาณในทุกกลุ่มสาระ ส่งเสริมนักเรียนรักการอ่านพัฒนา แหล่งเรียนรู้ สนับสนุนให้มีสื่อเทคโนโลยี ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ กระตุ้นผู้เรียนให้มีทักษะการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ตารางที่ 2.5

วิเคราะห์สถานศึกษาจากผลการประเมิน

ปัจจัยภายในสถานศึกษา

จุดเด่น	จุดควรพัฒนา
<p>ด้านผู้เรียน (ปฐมวัย)</p> <p>ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้าน ศิลปะ ดนตรี และกีฬา มีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยมที่พึงประสงค์ มีความรู้และทักษะที่ จำเป็นตามหลักสูตร มีทักษะในการทำงาน รัก การทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และ มีเจตคติที่ดีต่อ อาชีพสุจริต มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจรรณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมี วิสัยทัศน์ มีทักษะในการแสวงหา ความรู้ด้วย ตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง</p>	<p>ด้านผู้เรียน (ปฐมวัย)</p> <p>ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่พัฒนาด้าน และจินตนาการสร้างสรรค์ เช่น การเล่น บทบาทสมมุติ การเล่นนิทานตามจินตนาการ เกมการศึกษา การปั้น การประดิษฐ์ กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นต้น จัดกลุ่ม ผู้เรียนให้รับผิดชอบการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เวิร์กการทำความสะอาด</p>
<p>ด้านผู้เรียน (ประถมศึกษา)</p> <p>ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดี ต่อ อาชีพสุจริต มีสุขนิสัย สุขภาพกายและ สุขภาพจิต ที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ที่พึงประสงค์ มีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัย ด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา มีทักษะในการ</p>	<p>ด้านผู้เรียน (ประถมศึกษา)</p> <p>ควรฝึกทักษะ การคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ให้ผู้เรียนได้ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น การทำ โครงการในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้เรียน ควรได้รับการประเมินตามสภาพจริง ควรมีการ สอนซ่อมเสริมในรายวิชาที่ผู้เรียนมีผลการเรียน</p>

(ต่อ)

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

ปัจจัยภายในสถานศึกษา

<p>แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความรู้และทักษะ ที่จำเป็นตามหลักสูตร มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณมี ความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมี วิสัยทัศน์</p>	<p>ระดับชาติค่อนข้างต่ำ คือวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ</p>
<p>ด้านครูผู้สอน</p>	<p>ด้านครูผู้สอน</p>
<p>ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการ สอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับ งานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ</p>	<p>แสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการจัด กิจกรรม การเรียนการสอน การจัดผล ประเมินผลที่เหมาะสมมาใช้พัฒนาผู้เรียน</p>
<p>จุดเด่น</p>	<p>จุดควรพัฒนา</p>
<p>ด้านผู้บริหาร</p>	<p>ด้านผู้บริหาร</p>
<p>สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และ ความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ผู้บริหาร มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการ บริหาร จัดการสถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสม กับผู้เรียน และท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่ เอื้อต่อการ เรียนรู้ มีการจัดกิจกรรม และการ เรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการ จัดองค์กร/ โครงสร้าง และการบริหารงานอย่าง เป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา</p>	<p>ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพของ ผู้เรียนอย่างหลากหลาย จัดสภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ความสามารถในการบริหาร วิชาการ และเป็นผู้นำทางวิชาการ</p>

(ต่อ)

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

ปัจจัยภายในสถานศึกษา

โอกาส	อุปสรรค
<p>ชุมชนให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดการศึกษา สถานศึกษามีแหล่งเรียนและภูมิปัญญา ห้องถิ่นที่หลากหลาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้การสนับสนุน ผู้นำชุมชนและผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความร่วมมือและพร้อมที่จะพัฒนาการศึกษา</p>	<p>ปัญหาครอบครัวแตกแยกยังมีอยู่ ผู้ปกครองบางส่วนมีอาชีพรับจ้างต้องอพยพไปทำงานต่างถิ่น ผู้ปกครองบางส่วนไม่สนใจดูแลเรื่องการเรียนของบุตรหลาน ครอบครัวบางส่วนมีฐานะยากจน มีค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าไปเรียนใน อำเภอและจังหวัด</p>

2.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.11.1 งานวิจัยในประเทศ

ประนอม โพธิ์กัน (2550, น. 78) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย เรื่อง คำและหน้าที่ของคำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค STAD กับการสอนปกติ ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง คำและหน้าที่ของคำของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้เทคนิค STAD สูงกว่าการสอนแบบปกติ เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค STAD สูงกว่าการสอนแบบปกติ และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำ และหน้าที่ของคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน โดยใช้เทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ประทีป ยอดเกตุ (2550, น. 78) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.04/81.33 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการ เรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิตยา คำเอี่ยม (2552, น. 67) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 88.08/86.43

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการใช้ชุดฝึกกิจกรรมสูงกว่าเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญภัทร สมเพชร (2553, น. 76) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิงผา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 82.35/80.48 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 24.71 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.38 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยความก้าวหน้า และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

เบญจวรรณ เสาวโค (2553, น. 79) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.82/87.63 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน และนักเรียนมีความพึงพอใจ ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD อยู่ในระดับมากที่สุด

พิมพ์มล แสนนาม (2553, น. 79) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ชุดกิจกรรมการฝึกการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการฝึก การอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.19/82.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนระดับมากที่สุด

พิมพ์สิริ บุญมาก (2554, น. 73) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง การอ่านและเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 82.78/84.20 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่สอนโดยรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอน โดยรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่า

ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียนโดยรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD กับการสอนแบบปกติมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทั้ง 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่เรียน โดย รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 กลุ่มที่เรียน โดยการสอน ปกติ อยู่ในระดับมาก

มณฑา จันทรีไข (2555, น. 83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกหัดทักษะ เรื่อง การ เขียน สะกดคำไม่ตรงมาตรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่าน และการเขียนคำ ควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.38/87.02 สูงกว่า เกณฑ์ ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำหลังเรียนสูงกว่า ก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านและการ เขียน คำควบกล้ำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เท่ากับ .69 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้า ในและ นักเรียนมีความ พึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบฝึกทักษะการอ่าน และเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมากที่สุด

วิษณุ อุพลรัมย์ (2555, น. 63) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย โดยการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี ประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.61/85.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าการเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการ เรียนรู้ภาษาไทยโดย ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด

ศิริพร ศรีสุนนท์พันธ์ (2555, น. 97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การ อ่านและการเขียนคำยากโดยใช้แบบฝึกด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำยากที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี ประสิทธิภาพ 88.53/89.07 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.7760 แสดง ว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 77.60 ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก

นันทวัน กองธรรม (2556, น. 69) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่าน เจริญวิเคราะห์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเชิง

วิเคราะห์โดยใช้ กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก มีประสิทธิภาพเท่ากับ 92.17/87.62 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก เท่ากับ 0.7264 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.7127 คิดเป็นร้อยละ 71.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.11.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Sexton (2003, pp. 125-138) ได้ศึกษาเพื่อสำรวจผลของการอ่านที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือในการอ่านของนักเรียนระดับเกรด 7 ในกรณีศึกษาครั้งนี้มีนักเรียนระดับเกรด 7 จำนวน 5 คน ที่สมัครเข้ามาโดยนักเรียนทั้ง 5 คน ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน และถูกสังเกตขณะที่กิจกรรมร่วมกัน เช่น การอภิปรายกลุ่ม ทำกิจกรรมกลุ่ม การสร้างแผนภูมิกราฟิกการพิจารณาแบบทดสอบการสังเกตได้มา จากการบันทึกรายละเอียดและการเขียนอนุทินของครู การบันทึกการอภิปรายของนักเรียน และคุณภาพของการสร้างแผนภูมิกราฟิก และชิ้นงานของนักเรียนที่ได้ทำแบบทดสอบทั้งสองนั้น ใช้แบบทดสอบเมื่อสอนจบในแต่ละหน่วย แบบทดสอบฉบับแรกใช้เป็นแบบทดสอบของหน่วยการเรียนรู้ เมื่อเรียนจบแต่ละ หน่วย และอีกฉบับเป็นแบบฝึกทักษะในแต่ละหน่วย การศึกษาครั้งนี้เป็นเวลา 6 สัปดาห์ เมื่อครบเวลาก็ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อประเมินความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าการตอบสนองด้านการอ่าน และเปรียบเทียบความก้าวหน้าการตอบสนองด้านการอ่านของนักเรียนแต่ละคน

Abdulghani (2004, pp. 43-53) ได้วิจัยผลกระทบของการนำการเรียนรู้แบบร่วมมือไปใช้ ที่มีผลต่อทักษะการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ในภาษาอาหรับของนักเรียนปีที่ 4 ประเทศสหรัฐอเมริกาที่เอมิเรตส์ โดยการทดสอบก่อน และหลังการทดลองกับกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างนักเรียนปีที่ 4 จำนวน 4 ห้องเรียน ได้แก่ ห้องเรียนทดลอง 2 ห้องที่ประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 33 และ 29 คน ใน 2 ห้องเรียน กลุ่มทดลองใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ส่วนกลุ่มควบคุมใช้วิธีการแบบบรรยายครูที่ร่วมวิจัยมี 2 คน แต่ ละคนสอน 2 ห้องทดลอง 1 ห้องเรียนและห้องเรียนควบคุม 1 ห้องเรียน การทดลองใช้เวลา 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ฝึกอบรมครูที่ร่วมวิจัยครั้งนี้เป็นการส่วนตัวเพื่อนำเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือกันไปใช้ด้วยตัว เปรตามระดับทักษะการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ที่จัดได้ตามที่จัดด้วย

Alhaidari (2007, pp. 78-108) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ คำศัพท์และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชายชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนชาอุดีอาระเบีย การศึกษาผลการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือใน

โรงเรียน อิสลามชาอูดี ISA (International Accounting Standards) ในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ซึ่งเป็น การอ่านของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในหลักสูตรการอ่าน ISA เป็น โรงเรียน 2 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษและภาษาอาราบิก กับหลักสูตรอเมริกันและชาอูดีอาระเบีย ภาษา อาราบิกและศาสนา ของชาอูดีอาระเบียได้รวมกันอยู่กับระบบศึกษา ในขณะที่วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ จะมีผลต่อ ระบบการศึกษาของทางอเมริกา การศึกษาใช้นักเรียน 4 คน ของ ISA ที่เป็น นักเรียนชายได้เข้าร่วมวิจัย 2 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 2 คน เป็นนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้วัดประเมินผลก่อน และหลังการศึกษาความเข้าใจในการอ่าน และความ เชี่ยวชาญด้านภาษา ผู้วิจัยได้ ประเมินผลหลังการทดลองด้านเจตคติในการเรียนแบบร่วมมือและ แรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม และทั้งการทดลองได้ประเมินก่อนและหลัง ผู้วิจัยได้ พัฒนาการจัดประเมินผลเจตคติของครูที่มีต่อ การเรียนแบบร่วมมือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ANOVA (Multivariate Analysis of Variance) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างการทดลองและ เปรียบเทียบกลุ่มที่มีการวัดประเมินผลทั้งหมด ผลการวิจัยไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ทั้งด้านคำศัพท์ และความเชี่ยวชาญและเจตคติในการเรียนแบบ ร่วมมือ

Hamilton (2008, pp. 161-190) ได้ทำการศึกษาผลกระทบของรูปแบบการใช้นักเรียน เป็นศูนย์กลาง และการสอนแบบวิธีดั้งเดิมของการสอนเกี่ยวกับทักษะการอ่าน งานวิจัยนี้ใช้ แบบทดสอบล่วงหน้า (Pretest) และทดสอบภายหลัง (Post-test) ซึ่งเป็นรูปแบบกึ่งการทดลอง ใน การศึกษาผลกระทบของนักเรียน โดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการสอนการอ่านเกี่ยวกับความเข้าใจ ในการเรียนรู้และทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนจาก วิทยาลัยในชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง ประกอบด้วยนักเรียน จำนวน 48 คน และกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่ถูกควบคุมประกอบด้วยนักเรียน 53 คน นักเรียนกลุ่มที่ 1 ถูกจำกัดเวลาในเรื่อง หลักสูตรการอ่านให้อยู่ในระดับทักษะขั้นพื้นฐาน มีการใช้ สื่อการสอน ได้แก่ วรรณกรรม บทความ และนิยายในชั้นเรียน สำหรับการเขียนและการอ่านเป็น ทางเลือกของนักเรียนในการเลือกสื่อการสอน ซึ่ง ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตรที่ใช้นักเรียนเป็น ศูนย์กลางการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนกลุ่มที่ 2 ให้ เรียนในหลักสูตรที่มีเนื้อหา และคำศัพท์ที่ ค่อนข้างยาก และเน้นเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานอย่างเต็มที่ ทั้งนี้จะมีคำถาม และแบบทดสอบในการทำ กิจกรรมดังกล่าวด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจาก Pre-test คือ แบบทดสอบทักษะทางภาษา เกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน สำหรับการเก็บข้อมูล Pre-test ใช้ แบบทดสอบทักษะพื้นฐานของ วิทยาลัยฟอริดา สำหรับ MANCOVA เป็นค่าสถิติที่ใช้เพื่อกำหนดรูปแบบ การสอนไม่ว่าจะเป็นทักษะ การเข้าใจความหมายของคำหรือทักษะการคิด จากนั้นนำแบบทดสอบทั้งสอง มาหาค่าเฉลี่ยเพื่อ เปรียบเทียบกันโดยใช้ค่า t-test ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ MANCOVA (Multivariate Analysis of

Covariance) ซึ่งให้เห็นว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างรูปแบบการสอนเพราะ ผลคะแนนของความเข้าใจ และทักษะการคิดไม่แตกต่างกัน และนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของผลคะแนนระหว่างกลุ่มย่อย (ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี และมากกว่า 25 ปี) ในด้านอายุและพื้นฐานทางภาษา (เป็นผู้พูดเจ้าของภาษาอังกฤษ และเรียนภาษาที่สอง) อย่างไรก็ตามผลของ t-test (Dependent Sapless) ซึ่งเปรียบเทียบทั้ง Pre-test และ Post-test ซึ่งให้เห็นว่านักเรียนที่ถูกสอนโดย รูปแบบทั้ง 2 แบบทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจการเรียนรู้ และมีทักษะการคิดในการอ่านมากขึ้น

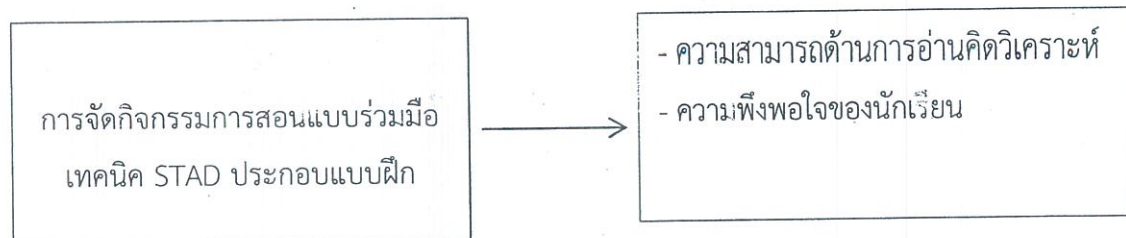
จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ ร่วมมือเทคนิค STAD เป็นอีกวิธีหนึ่งซึ่งช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ ความเข้าใจในการ เรียน โดยเป็นการเรียนรู้เป็นกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียน และการ ประเมินผลที่เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นพร้อมๆ กันเมื่อสิ้นสุดกระบวนการทำให้อารมณ์ดี มีความก้าวหน้าของ ผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งการใช้แบบฝึกทักษะสามารถช่วยให้การเรียนการสอน น่าสนใจ เพลิดเพลินและ สนุกสนาน ผู้เรียนเกิดความเข้าใจทำไม่เบื่อหน่ายส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.12 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้กิจกรรมการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีกรอบแนวคิดดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโนนสีดาวิทยา อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 15 คน โดยเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 4 ชนิด ดังนี้

3.2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 7 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 14 ชั่วโมง

3.2.2 แบบฝึก เป็นแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน ช่าว บทความ และหนังสือเรียนวิวิธภาษา จำนวน 7 ชุด

3.2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

3.3 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง และหาคุณภาพของเครื่องมือตามลำดับดังต่อไปนี้

3.3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

3.3.1.1 ศึกษาขั้นตอนวิธีการสอนและการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์จากหนังสือที่เกี่ยวข้อง

3.3.1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.3.1.3 วิเคราะห์สาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กำหนด กรอบวิธีการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มตัวอย่างตามเนื้อหาและ ระยะเวลาที่จะทดลอง

ตารางที่ 3.1

การวิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้

สาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้
สาระที่ 1 การอ่าน	ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน	ม.1/2 ระบุเหตุ และ ผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	1. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ 2. สรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

3.3.1.4 คัดเลือกนิทาน ข่าว บทความ และหนังสือเรียนวิวิธภาษาเพื่อใช้เป็นเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก จำนวน 7 ชุด

3.3.1.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามวิธีการและขั้นตอนการจัดกิจกรรมแบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกจำนวน 7 แผน รวม 14 ชั่วโมง ดังรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3.2

การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

แผนที่	เนื้อหา	จุดประสงค์	ชั่วโมง
1	การอ่านคิดวิเคราะห์ หนังสือเรียน วิวิธภาษาบทที่ 12 ท่องเว็บเก็บความรู้	1) นักเรียนสามารถบอกความหมายการอ่านจับใจความสำคัญได้ 2) นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้ 3) นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเนื้อหาที่กำหนดให้ได้ 4) นักเรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นเรื่องที่ย่านได้	2
2	การอ่านคิดวิเคราะห์ หนังสือเรียน วิวิธภาษา บทที่ 13 โครงการเด่น เขียนเน้นกระบวนการ	1) นักเรียนสามารถบอกความหมายการอ่านจับใจความสำคัญได้ 2) นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้ 3) นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเนื้อหาที่กำหนดให้ได้ 4) นักเรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นเรื่องที่ย่านได้	4
3	การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทานเรื่อง ชั้นไม่รู้เวลา	1) นักเรียนสามารถบอกความหมายของนิทานได้ 2) นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากนิทานได้ 3) นักเรียนสามารถระบุเหตุและผลจากนิทานได้ 4) นักเรียนสามารถบอกข้อคิดและคุณค่าของนิทานได้ 5) นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

แผนที่	เนื้อหา	จุดประสงค์	ชั่วโมง
4	การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน เรื่อง ดอกกุหลาบ และ ดอกบานไม่รู้โรย	1) นักเรียนสามารถบอกความหมายของนิทานได้ 2) นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากนิทานได้ 3) นักเรียนสามารถระบุเหตุและผลจากนิทานได้ 4) นักเรียนสามารถบอกข้อคิดและคุณค่าของนิทานได้ 5) นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้	1
5	การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทความสั้น เรื่อง ความผิดพลาด	1) นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของเรื่องสั้นได้ 2) นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องสั้นได้ 3) นักเรียนสามารถระบุเหตุและผลจากเรื่องสั้นได้ 4) นักเรียนสามารถบอกได้ว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไรได้	2
6	การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทความสั้น เรื่อง การรับผิดชอบ	1) นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของเรื่องสั้นได้ 2) นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องสั้นได้ 3) นักเรียนสามารถระบุเหตุและผลจากเรื่องสั้นได้ 4) นักเรียนสามารถบอกได้ว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไรได้	2

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

แผนที่	เนื้อหา	จุดประสงค์	ชั่วโมง
7	การอ่านคิดวิเคราะห์จากข่าว จับแล้ว! แพนหนุ่มฆ่าปาดคอ นศ. สาวปี 2 หมกหอพักเชียงใหม่ อ้าง หึงหวง	1) นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ จากข่าวได้ 2) นักเรียนสามารถบอกจุดมุ่งหมาย ของผู้เขียนได้ 3) นักเรียนสามารถแยกแยะ ข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นของข่าว ได้	2

3.3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้การเสนอแนะ แก้ไข ปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3.1.7 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบ คุณภาพ โดยใช้เครื่องมือแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของ Likert ซึ่งประกอบด้วย

1) ดร.ภานิดา สิทธิหาโคตร วุฒิการศึกษา (ค.ด.) สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

2) ดร.มณีวรรณ ฤทธิ์น้ำคำ วุฒิการศึกษา (ค.ด.) สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

3) ผศ.ว่าที่ร้อยตรี ดร. อรัญ ชูยกระเดื่อง วุฒิการศึกษา (กศ.ด.) สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล

4) อาจารย์สุนันทา กินรีวงศ์ วุฒิการศึกษา (ศศ.ม.) สาขาวิชาภาษาไทย เชี่ยวชาญด้าน วิชาภาษาไทย

5) ดร.ชัยวัฒน์ สุกตรกุล วุฒิการศึกษา (ค.ด.) สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา

3.3.1.8 แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณาอีกครั้ง

3.3.1.9 จัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้ฉบับจริง จำนวน 7 แผน เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ต่อไป

3.3.2 แบบฝึก ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ศึกษาสาระการเรียนรู้สาระสำคัญ และจุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการจัดการ เรียนรู้ และศึกษาหลักการขั้นตอนการสร้างแบบฝึก

3.3.2.1 สร้างแบบฝึก ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้จุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวน 7 ชุด

3.3.2.2 นำแบบฝึกที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความ เหมาะสมของสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด กิจกรรมและการประเมินผล

3.3.2.3 นำแบบฝึกมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายากเพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจในการอ่านของนักเรียน

3.3.2.4 นำแบบฝึกที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตามข้อ 3.3.1.7 เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม

3.3.2.5 นำแบบฝึกที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อประเมินโดยการใช้ เครื่องมือ ประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert)

3.3.2.6 นำแบบฝึกที่แก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบในการทดลองใช้

3.3.2.7 นำแบบฝึกที่ผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปทดลอง ใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโนนสีดาวิทยา

3.3.2.8 นำแบบฝึกเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และ จัดพิมพ์ฉบับ สมบูรณ์เพื่อเตรียมนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

3.3.3 แบบทดสอบความสามารถอ่านคิดวิเคราะห์ ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.3.3.1 ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเกี่ยวกับการวัด และ ประเมินผลการเรียนรู้

3.3.3.2 ศึกษาหลักการ และวิธีการสร้างแบบทดสอบความสามารถอ่านเชิง วิเคราะห์

3.3.3.3 วิเคราะห์หลักสูตร และสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรตามเนื้อหามาตรฐาน การเรียนรู้ ภาษาไทย และตัวชี้วัด

3.3.3.4 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย โดยสร้างเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ต้องการใช้จริง 30 ข้อ

3.3.3.5 นำแบบทดสอบความสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชาและความเหมาะสมของการ ใช้ภาษา

ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนี้วัดตามตัวชี้วัด

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนี้วัดตามตัวชี้วัด

ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนี้ไม่วัดตามตัวชี้วัด

3.3.3.6 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับตัวชี้วัด โดยใช้สูตร IOC เกณฑ์ที่ใช้ได้คือตั้งแต่ 0.80-1.00 (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551, น. 50)

3.3.3.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโนนสีดาวิทยา ปีการศึกษา 2558 จำนวน 15 คน

3.3.3.8 นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนดังนี้ผู้ที่ตอบถูกให้ 1 คะแนนผู้ที่ตอบผิด หรือตอบเกิน 1 ข้อให้ 0 คะแนน

3.3.3.9 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีของ Brannan (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551, น. 63) โดยคัดไว้เฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20-1.00 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อเป็นข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ใช้จริง

3.3.3.10 นำข้อสอบทั้ง 30 ข้อมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยวิธีของ Lovett (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2551, น. 84)

3.3.3.11 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว จำนวน 40 ข้อเป็นฉบับจริงเพื่อนำไปใช้ทดลองจริง

3.3.4 แบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการใช้เทคนิคการสอนแบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยมีแนวดำเนินการ ดังนี้

3.3.4.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการการพัฒนาและการวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

3.3.4.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และสร้างแบบชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อเพื่อจะเลือกไว้ใช้จริง 30 ข้อ

3.3.4.3 นำแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่สร้างขึ้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบข้อบกพร่อง

3.3.4.4 นำแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และแบบประเมินความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมชี้วัดเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตามข้อ 3.3.1.7 เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบวัดแต่ละข้อ

3.3.4.5 ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างคำถามกับพฤติกรรมชี้วัดการคิด วิเคราะห์ (IOC) คัดเลือกคำถามที่มีค่าความสอดคล้องซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

การคิดวิเคราะห์ ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าแบบวัดนั้นวัดตามพฤติกรรมชี้วัด

การคิดวิเคราะห์ ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบวัดนั้นวัดตามพฤติกรรมชี้วัด

การคิดวิเคราะห์ ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าแบบวัดนั้นไม่วัดตามพฤติกรรมชี้วัด

3.3.4.6 วิเคราะห์ข้อมูลค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบวัดกับพฤติกรรมชี้วัด คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80-1.00 เป็นข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์มีความเที่ยงตรง ของเนื้อหา

3.3.4.7 นำแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่ปรับปรุงแล้วพิมพ์เป็นฉบับทดลองใช้ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย โรงเรียนโนนสีดาวิทยา ปีการศึกษา 2558 จำนวน 15 คน ที่เคยเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้มาแล้ว

3.3.4.8 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน 1 คะแนนสำหรับข้อที่ถูกต้องและ 0 คะแนนสำหรับข้อที่ผิดหรือไม่ตอบเกิน 1 ตัวเลือก วิเคราะห์หาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ แล้วคัดข้อสอบที่มีค่าความยากตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ถึง 1.00 เลือกไว้ใช้จริงจำนวน 20 ข้อ

3.3.4.9 นำแบบทดสอบที่เลือกไว้แล้วจำนวน 20 ข้อ วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ทั้งฉบับโดยใช้วิธี Lovett (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2552, น. 101)

3.3.4.10 จัดพิมพ์แบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ แล้วจำนวน 20 ข้อ เป็นฉบับจริงเพื่อนำไปใช้ทดลองจริง

3.4 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

3.4.1 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้แผนการทดลอง แบบ The Single Group, Pretest - Posttest Design (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาศึกษา, 2551, น. 39) โดยมีลักษณะการทดลองดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3

แบบแผนการทดลองแบบ *The single group, pretest - posttest Design*

กลุ่ม	Pre - Test	Treatment	Post - Test
ทดลอง	T ₁	X	T ₂
X	แทน	การจัดกระทำตามการทดลอง (Treatment)	
T ₁	แทน	การวัดผลก่อนการทดลอง (Pretest)	
T ₂	แทน	การวัดผลหลังการทดลอง (Posttest)	

3.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.4.2.1 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่ไปทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้วเก็บคะแนนไว้เปรียบเทียบกับ การทดสอบหลังเรียน

3.4.2.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนแบบร่วมมือประกอบแบบฝึก ทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น จำนวน 7 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง

3.4.2.3 ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ไปทดสอบหลังเรียน เพื่อนำคะแนนไปเปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบ ก่อนเรียน

3.4.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา 2558 ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2558 ถึงมกราคม 2559 ใช้เวลาทดลอง 4 สัปดาห์สัปดาห์ละ 4 วัน สอนครั้งละ 2 ชั่วโมงรวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง (โดยไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน) ผู้วิจัยดำเนินการสอนเอง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการสอนแบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะ ตามเกณฑ์ 80/80

3.5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการสอนแบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะระหว่างคะแนน ก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t – test (Dependent Samples)

3.5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t – test (Dependent Samples)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคคุณภาพเครื่องมือ

3.6.1.1 การหาคคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (แบบอิงเกณฑ์)

1) หาค่าความเที่ยงตรงโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC : Index of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2553, น. 112)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-1)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2) การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ Brennan Index ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 90)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2} \quad (3-2)$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนก
 n_1 แทน จำนวนคนรอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์
 n_2 แทน จำนวนคนไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์
 U แทน จำนวนคนรอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ตอบถูก

L แทน จำนวนคนไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ตอบถูก

3) หาค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตรของ Lovett ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 90)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k\sum X - \sum X_i^2}{(k-1)\sum (X_i - C)^2} \quad (3-3)$$

เมื่อ r_{cc}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์
X_i	แทน	คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคน
k	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบทั้งฉบับ
C	แทน	คะแนนจุดตัด

3.6.1.2 การหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ (แบบอิงกลุ่ม)

1) การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2553, น. 112)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-4)$$

เมื่อ IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
R	แทน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2) หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ โดยใช้ สูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2553, น. 199-200)

$$r = \frac{P_H - P_L}{N} \quad (3-5)$$

เมื่อ r	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
-----------	-----	------------------------

P_H	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงตอบถูก
P_L	แทน	จำนวนคนในกลุ่มต่ำตอบถูก
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

3) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์โดยใช้สูตรของโลเวทท์ (Lovett) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 96)

$$\text{สูตร } r_{cc} = \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - c)^2} \quad (3-6)$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	K	แทน	จำนวนข้อสอบ
	X_i	แทน	คะแนนของแต่ละคน
	C	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

3.6.1.3 การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะ โดยใช้สูตร E_1/E_2 ดังนี้ (เผชญิ กิจระการ, 2544, น. 44-45)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

$$\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100 \quad (3-7)$$

เมื่อ	E_1	แทน	ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการคิดเป็นร้อยละ
	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมจากการทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยทุกชุด
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน

$$\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum X}{B} \times 100 \quad (3-8)$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนที่ผู้เรียนทุกคนทำ
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบทั้งหมด

3.6.2 สถิติพื้นฐานได้แก่

3.6.2.1 ร้อยละ โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 102-103)

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-9)$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.6.2.2 ค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 102-103)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\Sigma X}{N} \quad (3-10)$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 103)

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}} \quad (3-11)$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	Σ	แทน	ผลรวม

3.6.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการสอนการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะ ระหว่างก่อนและหลังเรียนใช้สูตร t-test (Dependent Samples) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 109-115)

$$\text{สูตร } t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N-1}}} \quad (3-12)$$

เมื่อ	t	แทน	ค่า t-test
	D	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับชั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
E.I.	แทน	ดัชนีประสิทธิผล
t	แทน	ค่าวิกฤต
**	แทน	มีนัยสำคัญที่ระดับ .01
*	แทน	มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4.2 ลำดับชั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80 / 80

การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เกิดจากการในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ให้ผู้เรียนทำแบบฝึก แบบทดสอบท้ายแผน แล้วทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน แล้วจึงนำคะแนนที่ได้มาหาประสิทธิภาพ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1

ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวนนักเรียน	คะแนนเฉลี่ยจากการจัดการเรียนรู้ระหว่างเรียน (350 คะแนน)	ร้อยละ (E_1)	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (30 คะแนน)	ร้อยละ (E_2)
15	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E_1)	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E_2)
	293.53	83.87	24.60	82.00
ประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.87/82.00				

จากตารางที่ 4.1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนที่ได้จากการทำแบบฝึก และแบบวัดพฤติกรรมเท่ากับ 293.53 คิดเป็นร้อยละ 83.87 แสดงว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 83.87 และนักเรียนได้คะแนนรวมเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เท่ากับ 24.60 คิดเป็นร้อยละ 82.00 แสดงว่าประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 82.00 ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จึงมีประสิทธิภาพ 83.87/82.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 (ภาคผนวก จ หน้า 168 - 171)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากการทำแบบทดสอบความสารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน มาทำการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวนนักเรียน	รวมคะแนนทั้งหมด	คะแนนที่ได้		ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
		ก่อนเรียน	หลังเรียน	
15	450	153	369	0.7273

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.7273 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 72.73 (ภาคผนวก จ หน้า 172)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก

เปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก ผู้วิจัยได้ทำการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิค STAD โดยทำการทดสอบผู้เรียนก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้ข้อสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ฉบับเดียวกัน ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3

ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก

การจัดการเรียนรู้	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	15	30	10.20	1.57	21.342	0.00**
หลังเรียน	15	30	24.60	1.88		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก มีคะแนนทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ภาคผนวก จ หน้า 173)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ด้วยแบบวัดความพึงพอใจหลังจากการเรียนรู้ ปรากฏดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อที่	ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	SD.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหาการเรียนรู้				
1.	นักเรียนมีความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ตามเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก	4.19	0.71	มาก
2.	นักเรียนมีความสุขที่ได้ทำแบบฝึก	4.02	0.81	มาก
3.	นักเรียนได้นำเนื้อหาในแบบฝึกมาฝึกปฏิบัติในการอ่านคิดวิเคราะห์	4.17	0.82	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อที่	ความพึงพอใจ	$\bar{x}$	SD.	ระดับความ พึงพอใจ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.	นักเรียนมีความกระตือรือร้นและได้ทำข้อสอบย่อย ท้ายแบบฝึก	4.07	0.89	มาก
5.	นักเรียนสนุกกับเนื้อหาการอ่านคิดวิเคราะห์ที่ได้เรียนที่ ประกอบด้วย เนื้อหาการอ่านคิดวิเคราะห์ นิทาน บทความ ข่าว และเรื่องสั้น	4.10	0.88	มาก
6.	นักเรียนตั้งใจใช้แบบฝึกที่หลากหลายในการเรียน	4.05	0.88	มาก
7.	การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือกับนักเรียนไม่เบื่อหน่าย	4.10	0.82	มาก
8.	นักเรียนชอบเรียนการอ่านจับใจความสำคัญตามแบบฝึก ที่ทำเป็นกลุ่ม	4.10	0.76	มาก
ด้านสื่อการเรียนรู้				
9.	นักเรียนกระตือรือร้นที่ได้อ่านเนื้อหาตามแบบฝึกการ อ่านคิดวิเคราะห์	4.31	0.81	มาก
10.	นักเรียนชอบคำถามแต่ละแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์	4.26	0.73	มาก
11.	นักเรียนได้ให้ความร่วมมืออย่างดี และเขียนสรุปใจความ สำคัญ	4.12	0.45	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล				
12.	นักเรียนทราบคะแนนทันทีหลังจากการทำแบบทดสอบ ย่อยท้ายแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์	4.29	0.77	มาก
13.	นักเรียนให้ความร่วมมือกับเพื่อนๆ ที่ได้ทำแบบทดสอบ ทันทีที่ศึกษาแต่ละเนื้อหาเสร็จสิ้น	4.07	0.60	มาก
14.	นักเรียนสามารถทราบคะแนนความก้าวหน้าในการ เรียนรู้	4.19	0.74	มาก
15.	นักเรียนตอบคำถามในแผนอื่นอย่างครบถ้วน	4.33	0.79	มาก
รวม		4.16	0.77	มาก

จากตาราง 4.3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$, S.D.=0.77) เมื่อ

พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ นักเรียนตอบคำถามในแผนอื่นอย่างครบถ้วน ($\bar{X} = 4.33$, S.D.=0.79) รองลงมา คือ นักเรียนกระตือรือร้นที่ได้อ่านเนื้อหาตามแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์ ($\bar{X} = 4.31$, S.D.=0.81) และ นักเรียนทราบคะแนนทันทีหลังจากการทำแบบทดสอบย่อยท้ายแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์ ($\bar{X} = 4.29$, S.D.=0.77) (ภาคผนวก จ หน้า 174-176)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 ประสิทธิภาพกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 83.87/82.00 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

5.1.2 ค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.7273 คิดเป็นร้อยละ 72.73

5.1.3 นักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก มีคะแนนทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.4 นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16, S.D.=0.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ นักเรียนตอบคำถามในแผนอื่นอย่างครบถ้วน ($\bar{X} = 4.33, S.D.=0.79$) รองลงมา คือ นักเรียนกระตือรือร้นที่ได้อ่านเนื้อหาตามแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์ ($\bar{X} = 4.31, S.D.=0.81$) และนักเรียนทราบคะแนนทันทีหลังจากการทำแบบทดสอบย่อยท้ายแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์ ($\bar{X} = 4.29, S.D.=0.77$)

5.2 อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.2.1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 83.87/82.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการวิจัยของนิตยา คำเอี่ยม (2552, น. 67) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 88.08/86.43 ประทีป ยอดเกตุ (2550, น. 78) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.04/81.33 บุญภัทร สมเพชร (2553, น. 76) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัง ผา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 82.35/80.48 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด พิมพิมล แสนนาม (2553, น. 79) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ชุดกิจกรรมการฝึกการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการฝึกการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.19/82.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ เบญจวรรณ เสาวโค (2553, น. 79) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.82/87.63 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด พิมสิริ บุญมาก (2554, น. 73) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง การอ่านและเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 82.78/84.20 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มณฑา จันทรไชย (255, น. 83) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกหัดทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่าน และการเขียนคำควบกล้ำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ

85.38/87.02 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 และศิริพร ศรีสุนนท์พันธ์ (2555, น. 97) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ การอ่านและการเขียนคำยากโดยใช้แบบฝึกด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำยากที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 88.53/89.07 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ

5.2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีระบบและวิธีการที่เหมาะสม โดยเริ่มจากการศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา คู่มือครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย หลักการอ่านคิดวิเคราะห์ หลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ตามแนวการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD แนวการจัดการเรียนรู้ กำหนดรูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และดำเนินการจัดทำโดยคำนึงถึงมาตรฐาน สาระการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ จุดประสงค์การเรียนรู้ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบแบบฝึกทักษะ และกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนของการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ซึ่งเป็นการส่งเสริมการทำงานระบบกลุ่ม สร้างความสามัคคีในกลุ่ม ส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มมีความเอื้ออาทรมีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกันและนักเรียนมีความสุข สนุกสนาน กระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองช่วยเหลือตนเองไม่ให้เป็นภาระของของกลุ่มส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวัตินพร ระวังทุกข์ (2542, น. 34) ได้สรุปว่า การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถ ต่างกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบของตนเองเท่านั้น หากจะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือ ความสำเร็จของกลุ่ม และสุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, น. 170-173) ได้ศึกษาไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค STAD เป็นการเรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกทักษะกระบวนการทางสังคม เช่น ทักษะกระบวนการกลุ่ม ทักษะการเป็นผู้นำและฝึกความรับผิดชอบ

5.2.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านคิดวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้รับการตรวจสอบคุณภาพ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง จากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญก่อนที่จะนำไปทดลองจริง อีกทั้งแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยได้พัฒนา มีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามที่ตนเองถนัด จะช่วยพัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญาจากนี้ยังมีการเสริมแรงทางบวก โดยให้รางวัล

แก่กลุ่มที่ทำคะแนนเฉลี่ยถึงเกณฑ์ที่กำหนดเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามในการเรียนมากขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพการเรียนสูงขึ้น

5.2.2 ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.7273 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 72.73 ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะจากวิธีการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD นักเรียนได้มีการเรียนรู้ และทำงานเป็นกลุ่มคละความสามารถ คือมีเด็กเก่งปานกลาง และอ่อนในกลุ่มเดียวกัน ทำให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือกันเกิดความรัก ความสามัคคีภายในกลุ่ม ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจและมีความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียนรู้ร่วมกัน ได้ฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ซึ่งมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียน วิถีชีวิตและวัฒนธรรมประเพณีที่สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วยนิทานตำนาน บทความเพลง และบรมราโชวาท โดยคำนึงถึงความสอดคล้องของเนื้อหา ความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียนและได้สร้างแบบฝึกทักษะตามลักษณะแบบฝึกที่ดีและ ตามหลักการสร้างแบบฝึกที่ดีซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของมณฑา จันทรไช (2555, น. 83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกหัดทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เท่ากับ .69 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 69.00 ศิริพร ศรีสุนนท์พันธ์ (2555, น. 97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การอ่านและการเขียนคำยากโดยใช้แบบฝึกด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.7760 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 77.60 นันทวัน กองธรรม (2556, น. 69) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก เท่ากับ 0.7264 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.7127 คิดเป็นร้อยละ 71.27

5.2.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก มีคะแนนทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเอง ฝึกให้นักเรียนทำงานโดยใช้ทักษะกระบวนการกลุ่ม ฝึกทักษะการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ทักษะการติดต่อสื่อสาร ความมีมนุษยสัมพันธ์ ทักษะในการอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นทักษะในการสรุปแนวคิดหรือสาระสำคัญรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจ การแสวงหาความรู้ใหม่ การยอมรับซึ่งกันและกันอีกทั้งในการอ่านอย่างมี

วิจารณ์ญาณเป็นความสามารถในการประเมินสิ่งที่อ่านโดยใช้การคิดอย่างรอบคอบและใช้วิจารณ์ญาณในเรื่องที่อ่าน ซึ่งการอ่านอย่างพิถีพิถันเป็นการอ่านอย่างละเอียดนอกจากผู้อ่านจะเข้าใจข้อมูลต่าง ๆ แล้วต้องสามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล จึงส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ หลังเรียนสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของนิตยา คำเอี่ยม (2552, น. 67) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการใช้ชุดฝึกกิจกรรมสูงกว่าเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประทีป ยอดเกตุ (2550, น. 78) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิมพ์มล แสนนาม (2553, น. 79) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ชุดกิจกรรมการฝึกการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เบ็ญจวรรณ เสาวโค (2553, น. 79) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิมพ์สิริ บุญมาก (2554, น. 73) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง การอ่านและเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอนโดยรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มณฑา จันทร์ไข (2555, น. 83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกหัดทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ศิริพร ศรีสุนนท์พันธ์ (2555, น. 97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การอ่านและการเขียนคำยากโดยใช้แบบฝึกด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.4 นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D.=0.77) ที่ผลการวิจัยเป็น

เช่นนี้เป็นผลมาจากความรู้สึกพอใจหรือมีทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยกระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือ STAD นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จ รวมทั้งการได้รับความชมเชยจากครู และเพื่อน ทำให้นักเรียนรู้สึกภูมิใจในผลงานตนเองซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของบุญยภัทร สมเพชร (2553, น. 76) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวังผา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ อยู่ในระดับพึงพอใจมาก พิมพ์มล แสนนาม (2553, น. 79) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ชุดกิจกรรมการฝึกการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนระดับมากที่สุด เบญจวรรณ เสาวโค (2553, น. 79) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD อยู่ในระดับมากที่สุด ศิริพร ศรีสุนนท์พันธ์ (2555, น. 97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การอ่านและการเขียนคำยากโดยใช้แบบฝึกด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.3.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบแบบฝึกทักษะ เนื้อหาที่นำมาให้นักเรียนอ่านควรเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน ไม่ยาวเกินไป มีความหลากหลาย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

5.3.1.2 ครูผู้สอนควรแจ้งผลการปฏิบัติของนักเรียนทันที เช่น ผลการตรวจใบงานการทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผน และผลประเมินกิจกรรมกลุ่มร่วมมือ การเสนอผลงานที่ป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียนที่ตัวแทนกลุ่มต้องให้คะแนนซึ่งกันและกัน ครูผู้สอนต้องคอยสังเกตเพื่อนอาจไม่เที่ยงตรง ครูให้คะแนนทุกขั้นตอน เพื่อเป็นการกระตุ้นนักเรียนให้ความร่วมมือและปรับปรุงแก้ไขในทุกกิจกรรม

5.3.1.3 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กระบวนการกลุ่มถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้งานประสบผลสำเร็จ เกิดจากความร่วมมือ ความรับผิดชอบ และความสามัคคีของสมาชิกในกลุ่ม ครูควรเน้นให้นักเรียนเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนมากที่สุด

5.3.1.4 การจัดกลุ่มผู้เรียนสำหรับการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ ผู้ศึกษาค้นคว้าจะต้องตรวจสอบข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างให้ละเอียด เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่คละความสามารถจริง ๆ คือได้คนเก่ง คนปานกลาง และคนอ่อน ที่มีความสามารถแตกต่างกันชัดเจน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนด้านการอ่านภาษาไทยประเภทอื่นๆ เช่น การอ่านเพื่อตีความ การอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ โดยใช้วิธีการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD เพื่อให้สามารถนำวิธีการสอนไปใช้ในการพัฒนาวิธีการอ่านประเภทอื่น ๆ ให้มีคุณภาพเหมาะสมต่อการเรียนการสอนในอนาคต

5.3.2.2 ควรทำการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD ในการเรียนรู้ในเนื้อหาอื่น หรือระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้แบบเป็นกลุ่มเพื่อยกระดับความสามารถในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

5.3.2.3 ควรทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ กับสาระการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ โดยใช้วิธีสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD กับวิธีการสอนอื่น ๆ เช่น วิธีการสอนแบบซิปปา วิธีการสอนแบบโครงงาน วิธีการสอนแบบ 4 MAT ฯลฯ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมว่าวิธีการสอนแบบใดที่เหมาะสมสำหรับการเรียนในวิชานั้น ๆ

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2555). การสอนตามสภาพที่แท้จริง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2556). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2551). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : องค์การ
รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรมวิชาการ. (2554). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียนและการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2552.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). สื่อรักจากครูคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2556). การคิดเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : ชัสเชสมิเดีย.
- โกวิท ประวาลพฤกษ์. (2557). การประเมินในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2555). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- จุฑามาศ เจริญธรรม และคณะ. (2554). การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน.
กรุงเทพฯ : พี.เอ.ลิฟวิ่ง.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2555). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โสภณ
การพิมพ์
- ชวลิต ชูกำแหง. (2551). การประเมินการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- ณัฐวดี กิจรุ่งเรือง. (2555). ผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ.

กรุงเทพฯ : บุ๊คส์สตรี.

ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กทม. : ประสานการพิมพ์.

ทศนา แคมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.

นภดล จันทรเพ็ญ. (2559). การใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

นันทวัน กองธรรม. (2556). การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

นิตยา คำเอี่ยม. (2552). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

นิคม ชมพุดวง. (2555). วิธีการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.

นันทวัน กองธรรม. (2556). การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

บันลือ พฤกษ์จัน. (2552). แนวการพัฒนาการอ่านเร็วคิดเป็น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2551). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2555). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยสำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญยกัทธ สมเพชร. (2553). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจันทน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

เบ็ญจวรรณ เสาวโค. (2553). การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

ประนอม โปธิกัน. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย เรื่อง คำและหน้าที่ของคำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค STAD กับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- ประทีป ยอดเกต. (2550). การพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กาญจนบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ประทีป วาทิกทินกร. (2552). หนังสือเรียนวิชา ท.021 การอ่านและการพิจารณาวรรณกรรมตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ประทีป แสงเปี่ยมสุข. (2558). “แนวทางการสร้างแบบฝึกสะกดคำยาก”, สารพัฒนาหลักสูตร. 11, 53.
- ประพนธ์ เรืองณรงค์. (2555). กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-3). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เผชิญ กิจระการ. (2554). การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เผชิญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี. (2553). “การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา”, วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 7 : 49-50 ; กรกฎาคม.
- พรรณิ ชูทัย เจนจิต. (2555). จิตวิทยาการเรียนการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ. เสริมสิน.
- พิมพ์มล แสนนาม. (2553). ชุดกิจกรรมการฝึกการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พิมพ์สิริ บุญมาก. (2554). การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง การอ่านและเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เพ็ญศรี จันทร์ดวง. (2555). แผนการเรียนรู้หนังสือเสริมทักษะจุดพัฒนาทักษะกระบวนการภาษาไทย ซีรี่ 7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พัฒนาคุณภาพวิชาการ
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- มณฑา จันทร์ไข. (2555). การพัฒนาแบบฝึกหัดทักษะ เรื่อง การเขียน สะกดคำไม่ตรงมาตรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2554). เอกสารการสอนชุดวิชาความคิดเชิงวิเคราะห์หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ภาคิณี วิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2551). พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- รุจิรี ภูสาระ. (2555). การเขียนแผนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : บุคส์พอยท์.

- รุจิร ภู่อาระ. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บุ๊ค พอยท์.
- โรงเรียนโนนสีดาวิทยา. (2558). *รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (SAR) โรงเรียนโนนสีดาวิทยา*.
มหาสารคาม : กลุ่มบริหารงานวิชาการ โรงเรียนโนนสีดาวิทยา.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2552). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2559). *การคิด*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วรรณ โสมประยูร. (2552). *เทคนิคการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : ยูเพคอินเตอร์.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2559). *เทคนิคการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. นครปฐม :
โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2552). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
แอลทีเพรส.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2555). *การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- วารี ว่องพินัยรัตน์. (2550). *การสร้างข้อสอบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาทดสอบ
และวิจัย การศึกษาคณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา สหวิทยาเขตรัตนโกสินทร์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). *ปฏิรูปการเรียนรู้ : ผู้เรียนสำคัญที่สุด สูตรสำเร็จหรือกระบวนการ*.
กรุงเทพฯ : SR.Printing Limited Partnership.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2554). *นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ภาษาไทย*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2555). *การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบ Backward
Design*. พิมพ์ครั้งที่ 4. มหาสารคาม : ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2559). *นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้*. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการ
สอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2550). *พัฒนาการเรียนการสอน*. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการ
สอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิษณุ อุพลรัมย์. (2555). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการใช้การ
เรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริพร ศรีสุนนท์พันธ์. (2555). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การอ่านและการเขียนคำยากโดยใช้แบบ
ฝึกด้วยวิธีการสอนแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2553). *การวัดผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 3.

ภาพสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2552). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สำลี รักสุทธี. (2554). *เทคนิควิธีการจัดการเรียนและเขียนแผนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2554). *การผลิตนวัตกรรมการเรียนการสอนการสร้างแบบฝึก*. ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2555). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2555). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุพรรณิ วราทร. (2555). *การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2555). *21 วิธีจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

สุวิทย์ มูลคำ. (2550). *กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

แสงเดือน ทวีสิน. (2555). *หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยเส็ง.

สมชาย หอมยก. (2552). *การเขียนเพื่อการสื่อสาร*. เพชรบุรี : สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2552). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุคนธ์ สินธุพานนท์ และคณะ. (2552). *การจัดกระบวนการเรียนรู้ : เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ 2.

โรงพิมพ์ ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2555). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (2551). *ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : ซี.ซี.

อัจฉรา ชิวพันธ์. (2557). *เรื่องน่ารู้สำหรับครูภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อดุลย์ ภูปลี. (2559). *การใช้แบบฝึกทักษะ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- อนงค์ศิริ วิชาลัย. (2550). *หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน*. เชียงใหม่ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- Abdulghani, Badria A. (2004). An Inquiry into the Effects of Cooperative Learning on Critical Thinking and Achievement in the Arabic Language by Female High School Students in the United Arab Emirates. *Dissertation Abstracts International*. (12)64 :4331-A.
- Alhaidari, M. S. (2007) .“The Effectiveness of Using Cooperative Learning to Promote Reading Comprehension, Vocabulary, and Fluency Achievement. Scores of Male Fourth- and Fifth-Grade Students in a Saudi Arabian School.” *Dissertation Abstracts International*. 67(8) : 398-A.
- Alderfer, C. P. (1972). *Existence: Relatedness and growth; human needs in organizational setting*. New York: Free Press.
- Hamilton, S. J. (2008). *Comparative toxicity of inorganic contaminants released by placer mining to early life stages of salmonids*. *Ecotoxicology and Environmental Safety*, 20 (3): 325 – 342..
- Hancock, Carol Wilcox. (2001). “Impact of the 4 MAT Lesson Planning System on the Number of Times a Teacher Was off-task in a Fifth, Sixth and Seventh Grade Classroom,” *Dissertation Abstracts International*. 61(10) : 3957-A ; April.
- Herzberg, F . (1993). *The Motivation to Work*. New Brurawick: Transaction.
- Katz,Robert L. (1983). *Executive Success Making If in Management*. New York: John Wiley.
- Ledger, Antoinette Frances. (2003). “The Effects of Collaborative Concept Mapping on the Achievement, Science Self-efficacy and Attitude Toward Science of Female Eighth- Grade Students,” *Dissertation Abstracts International*. 64(5) : 1587-A ; November.
- Mager, Robert F. (1962). *Preparing Instructional Objective*. Palo Alto, California : Fearon Publishers.
- McClelland, David C. (1961). *The Achievement Society*. New York. : The Free Press.
- Reed, Philip Anthony. (2000). “The Relationship Between Learning style and Conventional or Modular Laboratory Preference Among Technology Education Teachers in Virginia,” *Dissertation Abstract International*. 61(06) :

2246-A ; December.

Sexton, Aimee. (2003). "Cooperative study of the Effects Cooperative Learning on Reader Response in a Seventh Grade Reading Classroom." Masters Abstracts International: 1258.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านคิดวิเคราะห์
โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เวลา 2 ชั่วโมง

สอนวันที่ .....เดือน ..... พ.ศ. 2560

*****

สาระการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ม.1 /2 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

สาระสำคัญ

การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทานเป็นการให้ทั้งความรู้ และความเพลิดเพลิน ปลูกฝังคุณธรรม ช่วยส่งเสริมจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ และแนวคิดมาประยุกต์ใช้ ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของนิทานได้ (K)
2. นักเรียนสามารถอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทานที่อ่านได้ (P)
3. นักเรียนสามารถสรุปความรู้และข้อคิดจากนิทานที่อ่านได้ (P)
4. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (P)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

คุณลักษณะ	พฤติกรรมบ่งชี้
1. ขยัน	1. ตั้งใจเรียนและปฏิบัติกิจกรรมด้วยความเต็มใจ
2. ซื่อสัตย์	2. ไม่แบบดูเฉยคำตอบหรือคัดลอกงานเพื่อน
3. รับผิดชอบ	3. ทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จและเป็นระเบียบ
4. ตรงต่อเวลา	4. ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามเวลาที่กำหนด
5. ระเบียบวินัย	5. ไม่หยอกล้อหรือรบกวนเพื่อนขณะเรียน

สาระการเรียนรู้

การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ครูทบทวนพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน โดยการนำนิทานมาเล่าให้นักเรียนฟัง 1 เรื่องสั้นๆ ไม่เกิน 5 นาที

1.2 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ว่า หลังจากเรียนจบชั่วโมงนี้แล้ว นักเรียนต้อง

1.2.1 สามารถบอกความหมายของนิทานได้

1.2.2 สามารถอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทานที่อ่านได้

1.2.3 สามารถสรุปความรู้และข้อคิดจากนิทานที่อ่านได้

1.2.4 สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทานไปประยุกต์ใช้ใน

ชีวิตประจำวันได้

2. ชี้นสอน

2.1 ชี้นำเสนอบทเรียนต่อชั้นเรียน

2.1.1 ครูแจกแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน ให้นักเรียนแต่ละคนทำ ในเวลา 10 นาที เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่านคิดวิเคราะห์

2.1.2 ครูอธิบายให้นักเรียนฟังทั้งชั้นว่า ใจความสำคัญ คือ ใจความที่สำคัญ และเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้า ที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นหรือประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้

2.1.3 ครูอธิบายว่า การอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทต่าง ๆ นั้นมีหลักการในการอ่านคิดวิเคราะห์ คือ ต้องแยกแยะเรื่องที่อ่านให้ได้ว่า ส่วนใดเป็นใจความหรือข้อความ

ที่สำคัญที่สุด และส่วนใดเป็นข้อความ ประกอบการจับใจความจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจว่าผู้เขียนต้องการสื่ออะไรอย่างถูกต้อง โดยผู้อ่านต้องใช้ความสามารถทางภาษา ประสบการณ์หรือภูมิหลังในด้านการแปลความหมายของคำ ข้อความ เพื่อจับใจความได้รวดเร็วขึ้น

2.1.4 ครูอธิบายวิธีการและหลักการอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทานว่า นิทาน คือ เรื่องราวที่เล่าต่อๆ กันมาเป็นเวลานานมาแล้ว แต่ไม่ ทราบแน่ชัดว่าเริ่มต้นเล่ากันมาตั้งแต่เมื่อใด การเล่านิทานมีจุดหมาย เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และให้ความรู้เพื่อสอนให้ เป็นคนดีอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข และบางครั้งก็สอดแทรกคติเพื่อเป็นข้อคิดและนำไปปฏิบัติ การอ่านคิดวิเคราะห์ จากนิทานนั้นนักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านคิดวิเคราะห์ไปปฏิบัติ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของเราได้ แล้วครูเชื่อมโยงเข้าสู่การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน ในแบบฝึกเล่มที่ 1 เรื่อง การอ่านคิด วิเคราะห์จากนิทาน

2.2 ชั้นการศึกษาในกลุ่มย่อย

2.2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 4-5 คน โดยคณะเพศชายและหญิง และ ความสามารถทั้ง เก่ง ปานกลาง และอ่อน แล้วให้นักเรียนตั้งชื่อกลุ่ม เลือกประธาน และ เลขานุการ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการร่วมกันศึกษาแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์

2.2.2 ครูนำแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์ เล่มที่ 1 เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จาก นิทาน มาให้นักเรียนดูพร้อมทั้งชี้แจง รายละเอียด ให้นักเรียนฟังก่อนที่จะแจกแบบฝึกให้กับนักเรียน ในแต่ละกลุ่ม

2.2.3 ส่งตัวแทนกลุ่มมารับใบงาน เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน เท่ากับ จำนวนกลุ่ม

2.2.4 แต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาจากแบบฝึก ในขณะที่นักเรียนศึกษาครูเดินดู นักเรียนแต่ละกลุ่มว่าปฏิบัติกันอย่างไร พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ ตอบคำถามข้อสงสัยของนักเรียน ในแต่ละกลุ่ม นักเรียนที่เก่งหรือเข้าใจดี จะต้องช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม อธิบายจนสมาชิกในกลุ่ม เข้าใจดีทุกคน ครูสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และสังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมกลุ่ม พร้อมทั้ง บันทึกคะแนนลงในแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ และแบบสังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมกลุ่ม ในท้ายแผน

2.3 ชั้นการทดสอบ

2.3.1 หลังจากที่แต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาจากแบบฝึก เล่มที่ 1 เรื่อง การอ่านคิด วิเคราะห์จากนิทานแล้ว ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1 – กิจกรรมที่ 4 ในแบบฝึก เพื่อเป็นการเพิ่ม ความรู้ความเข้าใจให้กับนักเรียนมากยิ่งขึ้น จากนั้นครูเฉลยกิจกรรมที่ 1 –กิจกรรมที่ 4 ในแบบฝึกโดย ใช้วิธีการเทียบเคียงคำตอบจากการเฉลยกิจกรรมในภาคผนวกของเล่มแบบฝึกแล้วให้นักเรียนตรวจ คำตอบตามที่ครูเฉลย

2.3.2 หลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยตนเองเป็นรายบุคคล ไม่มีการช่วยเหลือกัน จากนั้นครูเฉลยแบบทดสอบหลังเรียนของแบบฝึกโดยใช้วิธีการเทียบเคียงคำตอบจากการเฉลยกิจกรรมในภาคผนวกของเล่มแบบฝึกแล้วให้นักเรียนตรวจคำตอบตามที่ครูเฉลย

2.4 ชั้นคะแนนความก้าวหน้า

2.4.1 นักเรียนนำคะแนนจากกิจกรรม และแบบทดสอบมารวมกัน แล้วนำคะแนนของทุกคนในกลุ่มมารวมกันหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม

2.4.2 ครูตรวจคะแนนของนักเรียน โดยคะแนนที่นักเรียนทำได้ในการทดสอบจะถือเป็นคะแนนรายบุคคล แล้วนำคะแนนรายบุคคลไปแปลงเป็นคะแนนกลุ่ม

2.5 ชั้นการยกย่องกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จ

ครูยกย่องชมเชยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุด หรือกลุ่มที่มีคะแนนยอดเยี่ยม นักเรียนคนใดทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อน จะได้รับคำชมเชยเป็นรายบุคคล และกลุ่มใดทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อนจะได้รับคำชมเชยทั้งกลุ่ม

3. ชั้นสรุป

ครูสรุปกิจกรรมจากการจัดการเรียนรู้ประกอบแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทานว่าการอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน ก็เหมือนกับการอ่านคิดวิเคราะห์จากเรื่องยาวๆ ทั่วไป คือเน้นการสรุปสาระสำคัญของเรื่อง ในลักษณะการย่อ และสรุปใจความสำคัญ และเราสามารถที่จะนำความรู้และข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของเราได้อีกด้วย

สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบฝึก เล่มที่ 1 การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน
2. ใบความรู้ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน

บันทึกผลหลังสอน

1. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้สอน

(นางสาววารภรณ์ พันตา)

...../...../.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมกลุ่ม

วิชาภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่...1...

คำชี้แจง ครูสังเกตการร่วมกิจกรรมกลุ่มของนักเรียนแต่ละกลุ่ม และให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับ
พฤติกรรมของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน กลุ่มที่ผ่านการประเมินต้องได้คะแนนร้อยละ 80 (12 คะแนน) ขึ้นไป

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ความร่วมมือการทำกิจกรรม	ความรับผิดชอบ	การมีส่วนร่วม	ความสามัคคี	ความตั้งใจในการทำงาน	รวม	สรุปเกณฑ์การประเมิน	หมายเหตุ (กลุ่มที่)
		3	3	3	3	3			
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาววราภรณ์ พันตา)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบบันทึกคะแนนการทดสอบก่อนเรียน

วิชาภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ประกอบแบบฝึกเล่มที่ 1 เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน

คำชี้แจง ครูตรวจแบบทดสอบก่อนเรียนของนักเรียน บันทึกผลคะแนนและสรุปผลการประเมิน
เกณฑ์การประเมิน กลุ่มที่ผ่านการประเมินต้องได้คะแนนร้อยละ 80 (8 คะแนน) ขึ้นไป

เลขที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนที่ได้	สรุปผลการประเมิน	
		10	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาววารภรณ์ พันตา)

แบบประเมินการตรวจผลงาน
แบบฝึก เล่มที่ 1 เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	กิจกรรม ที่ 1.1	กิจกรรม ที่ 1.2	กิจกรรม ที่ 1.3	กิจกรรม ที่ 1.4	รวมคะแนน	สรุปผล การประเมิน	
		(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)		(40 คะแนน)	ผ่าน
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								

เกณฑ์การประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป หรือได้ 32 คะแนนขึ้นไป

คะแนนรวมที่ได้	ระดับคุณภาพ	ผลการประเมิน
30 - 40	คะแนน ดีมาก	ผ่าน
20 - 29	คะแนน ดี	ผ่าน
11 - 19	คะแนน พอใช้	ไม่ผ่าน
1 - 10	คะแนน ปรับปรุง	ไม่ผ่าน

สรุปผล จำนวนนักเรียนทั้งหมด...คน ผ่าน...คน ไม่ผ่าน.....-...คน

คิดเป็นร้อยละ ..... ที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(นางสาววารภรณ์ พันตา)

วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. ....

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ (คุณลักษณะอันพึงประสงค์)

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน

ที่	รายการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้					คะแนนรวม	สรุปผลการประเมิน		
	ชยัน	ข้อดี	รับผิดชอบ	ตรงต่อเวลา	ระเบียบวินัย		ระดับคุณภาพ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาววารภรณ์ พันตา)

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนตั้งแต่ 10-15	อยู่ในระดับ	ดี
ได้คะแนนตั้งแต่ 6-9	อยู่ในระดับ	พอใช้
ได้คะแนนตั้งแต่ 0-5	อยู่ในระดับ	ปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน

ผ่าน จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

ไม่ผ่าน จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

หมายเหตุ : นักเรียนจะต้องมีผลการประเมินตั้งแต่ระดับ ดี ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านการประเมิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คำนำ

แบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์ รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 1 เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน สร้างขึ้นเพื่อใช้พัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ต้องอาศัย การฝึกฝน การทำแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในเรื่องการอ่านคิดวิเคราะห์ ซึ่งผู้จัดทำได้ศึกษาค้นคว้า จากเอกสารตำราที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการสร้างและพัฒนาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

ผู้จัดทำหวังว่า แบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สอนได้เป็นอย่างดีผู้จัดทำขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้ตรวจสอบและให้คำแนะนำ ตลอดจนผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูทุกท่านที่ให้กำลังใจและสนับสนุนด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จนทำให้แบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์เล่มนี้เรียบร้อย สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและพัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วราภรณ์ พันตา

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจง	1
คำแนะนำการใช้แบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับครูผู้สอน	2
คำแนะนำการใช้แบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียน	3
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	4
แบบทดสอบก่อนเรียน	6
ใบความรู้.....	10
กิจกรรมที่ 1	14
กิจกรรมที่ 2	18
กิจกรรมที่ 3	22
กิจกรรมที่ 4	29
แบบทดสอบหลังเรียน.....	32
บรรณานุกรม	36
ภาคผนวก	37
เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน	38
เฉลย กิจกรรมที่ 1	39
เฉลย กิจกรรมที่ 2	40
เฉลย กิจกรรมที่ 3	41
เฉลย กิจกรรมที่ 4	42
เฉลย แบบทดสอบหลังเรียน	43

คำชี้แจง

1. แบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียน มีเนื้อหาจัดแบ่งออกเป็น เรื่องย่อยๆ มีทั้งหมด 7 เล่ม ดังนี้

เล่มที่ 1 เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน

เล่มที่ 2 เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากบทความ

เล่มที่ 3 เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากเพลง

เล่มที่ 4 เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากพระบรมราโชวาท

เล่มที่ 5 เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากข่าว

เล่มที่ 6 เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากสารคดี

เล่มที่ 7 เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากเรื่องสั้น

2. ส่วนประกอบของแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย

2.1 คำชี้แจง

2.2 คำแนะนำการใช้แบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับครูผู้สอน

2.3 คำแนะนำการใช้แบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียน

2.4 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

2.5 แบบทดสอบก่อนเรียน

2.6 บัตรความรู้

2.7 กิจกรรม

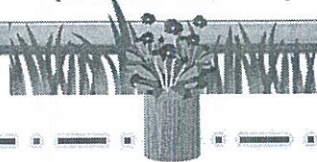
2.8 แบบทดสอบหลังเรียน

คำแนะนำการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ
(สำหรับครูผู้สอน)

แบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์ เล่มที่ 1 การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอนวิชาภาษาไทย ใช้พัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยนำไปประกอบกับแผนการจัดการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์แก่นักเรียน โดยมีวิธีการใช้ ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดขั้นตอนของการใช้แบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์ ก่อนที่จะให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมในแบบฝึก
2. ก่อนการจัดการเรียนรู้ ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจบทบาทของตนเอง แนะนำแนวปฏิบัติ และขั้นตอนการใช้แบบฝึก
3. ครูต้องส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้ฝึกปฏิบัติจริง และปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดให้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดทักษะและเกิดความชำนาญในเนื้อหาที่จัดการเรียนรู้อย่างแท้จริง
4. หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จสิ้นลงในแต่ละแบบฝึก ให้นักเรียนตรวจคำตอบในเฉลยกิจกรรม และเฉลยแบบทดสอบ จากเฉลยในภาคผนวก และบันทึกคะแนนที่ได้ในแบบบันทึกคะแนน
5. เมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนเก็บสื่อ วัสดุอุปกรณ์ให้เรียบร้อย และครูแจ้งให้นักเรียนเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในชุดกิจกรรมต่อไป

คำแนะนำการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ
(สำหรับนักเรียน)

1. แบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์ เล่มที่ 1 เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน ใช้เวลา 2 ชั่วโมง
2. อ่านคำชี้แจง คำแนะนำการใช้แบบฝึก
3. ศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้เข้าใจ
4. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 ข้อ ลงในกระดาษคำตอบ
5. นักเรียนศึกษาใบความรู้ ให้ละเอียด ก่อนลงมือทำกิจกรรมที่ 1 ถึง กิจกรรมที่ 4 หากนักเรียนยังไม่เข้าใจในสาระการเรียนรู้ให้กลับไปศึกษาอีกครั้ง หรือขอคำแนะนำจากครูเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น
6. เมื่อจบบทเรียนให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ
7. ตรวจสอบคำตอบจากเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน พร้อมบันทึกผลคะแนนที่ได้ เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียน
8. นักเรียนควรศึกษาด้วยความเอาใจใส่ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ไม่ควรดูเฉลยก่อน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1

การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ม.1/2 : ระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

ม.1/3 : ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

ม.1/4 : อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน

ม.1/9 : ตีความ และประเมินค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

สาระการเรียนรู้

การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทานได้
2. นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญจากนิทานที่อ่านได้
3. นักเรียนวิเคราะห์ประโยคได้

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบเป็นแบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน
2. ให้นักเรียนเลือกตอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมาย (X) ลงใน

กระดาษคำตอบ

*****

1. นิทาน หมายถึง
  - ก. ข่าวสารเอกสารหนังสือที่ให้ความรู้
  - ข. ข้อเท็จจริงที่มีการตีพิมพ์เป็นหนังสือ
  - ค. งานเขียนหรือวรรณกรรมที่มีข้อเท็จจริง
  - ง. เรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมาเป็นเวลานานมาแล้ว

2. การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทานใช้หลักการอ่านอย่างไร
  - ก. ใช้หลักการอ่านที่มีงานวิจัยเข้ามาสนับสนุน
  - ข. ใช้หลักการอ่านที่มีงานเขียนหรือวรรณกรรมรองรับ
  - ค. ใช้หลักการอ่านคิดวิเคราะห์เหมือนการอ่านเรื่องทั่ว ๆ ไป
  - ง. ใช้หลักการอ่านคิดวิเคราะห์จากข้อเท็จจริงที่มีการตีพิมพ์เป็นหนังสือ

3. นิทานประจำถิ่นหรือนิทานพื้นบ้าน หมายถึง
  - ก. นิทานที่กล่าวอ้างบุคคลที่มีความสามารถ อนาคต กล้าหาญ
  - ข. นิทานที่ให้คำสอน เจริญเปรียบเทียบกับชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม
  - ค. นิทานที่อธิบายเรื่องราวของเหตุที่เกิดขึ้นสิ่งหนึ่งสิ่งใด และอธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องนั้น ๆ
  - ง. นิทานที่ถูกเล่าขานตกทอดต่อเนื่องกันมาเป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล เป็นต้น
4. นิทานประเภทใดไม่ใช่นิทานไทย
  - ก. ชูลู นางอ้ว
  - ข. เด็กเลี้ยงแกะ
  - ค. ขุนช้างขุนแผน
  - ง. ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่
5. ตอนจบของนิทานส่วนมากจะมีรูปแบบใด
  - ก. ให้ความจรรโลงใจ
  - ข. ทิ้งปมปัญหาให้ขบคิดต่อไป
  - ค. ให้ความสนุกเพลิดเพลินจรรโลงใจ
  - ง. ส่งเสริมให้เยาวชนไทยหมั่นทำความดี
6. เครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกและการถ่ายทอดคตินิยมที่ดีคือสิ่งใด
  - ก. เพลง
  - ข. นิทาน
  - ค. สารคดี
  - ง. บทความ
7. ลักษณะของนิทานที่ดี ต้องมีลักษณะอย่างไร
  - ก. เป็นนิทานที่มีตัวเอก หลาย ๆ ตัว
  - ข. เป็นนิทานที่มีสัตว์ต่าง ๆ มากมาย
  - ค. เป็นนิทานที่มุ่งเน้นความเป็นธรรมในสังคม
  - ง. เป็นนิทานที่สอดแทรกคติสอนใจให้คนทำความดี และมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน

ให้นักเรียนอ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 8 – 10

บ้านหลังหนึ่งเลี้ยงสุนัขเอาไว้เฝ้าบ้าน สุนัขตัวนั้น ซื่อสัตย์มากในยามกลางคืนขณะที่มันนอนหลับ หากได้ยินเสียงผิดปกติ มันก็จะลุกขึ้นมาเห่าเสมอเพื่อเตือนภัยแก่เจ้าของบ้าน

คืนหนึ่ง มันได้ยินเสียงฝีเท้าคนย่ำใบไม้ดังกรอบแกรบ ๆ แผลวเบาที่ใกล้รั้วบ้านแม้จะไม่ได้มองเห็นว่าเป็นใครมันก็ส่งเสียงเห่าคำรามขูไว้ก่อน

เจ้าห้าวขโมยจึงโยนชิ้นเนื้อชุกยาเบื่อขึ้นหนึ่งเข้ามาในรั้ว สุนัขเฝ้าบ้านเดินเข้าไปดมๆ แต่ก็ไม่ได้กินชิ้นเนื้อชิ้นนั้น มันยังคงเห่าต่อไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งเจ้าของบ้านออกมาดู แล้วก็ช่วยกันจับขโมยได้ในที่สุด

8. นิทานเรื่องนี้ ควรตั้งชื่อเรื่องว่าอย่างไร
  - ก. สุนัขผู้ซื่อสัตย์
  - ข. สุนัขกับชิ้นเนื้อ
  - ค. สุนัขกับโจรกระโจก
  - ง. สุนัขกับเงาของโจรกระโจก
9. นิทานเรื่องนี้เป็นนิทานประเภทใด
  - ก. นิทานขบขัน
  - ข. นิทานวีรบุรุษ
  - ค. นิทานคติสอนใจ
  - ง. นิทานเทพนิยาย
10. นิทานเรื่องนี้มีคติสอนใจอย่างไร
  - ก. ชิ้นเนื้อน้อยเกินไป
  - ข. สุนัขไม่ชอบคนแปลกหน้า
  - ค. สุนัขเป็นสัตว์ที่เหมาะสมที่จะเลี้ยงไว้เฝ้าบ้าน
  - ง. การตัดสินบนนั้นข้อความซื่อสัตย์ก็ไม่ได้

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

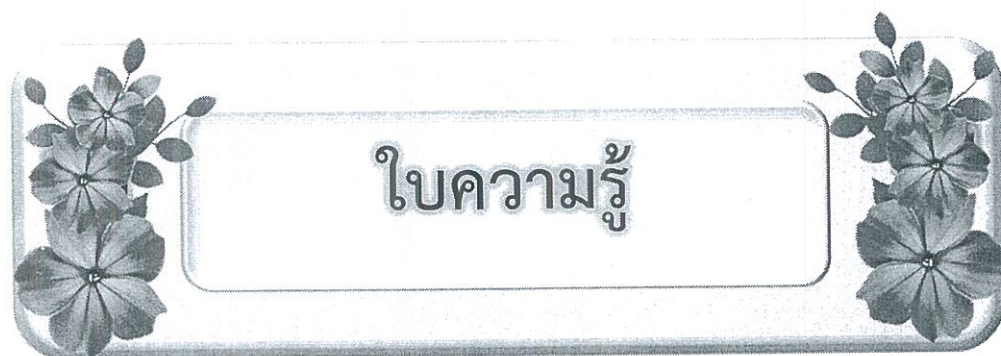
ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

ผลการทดสอบก่อนเรียน

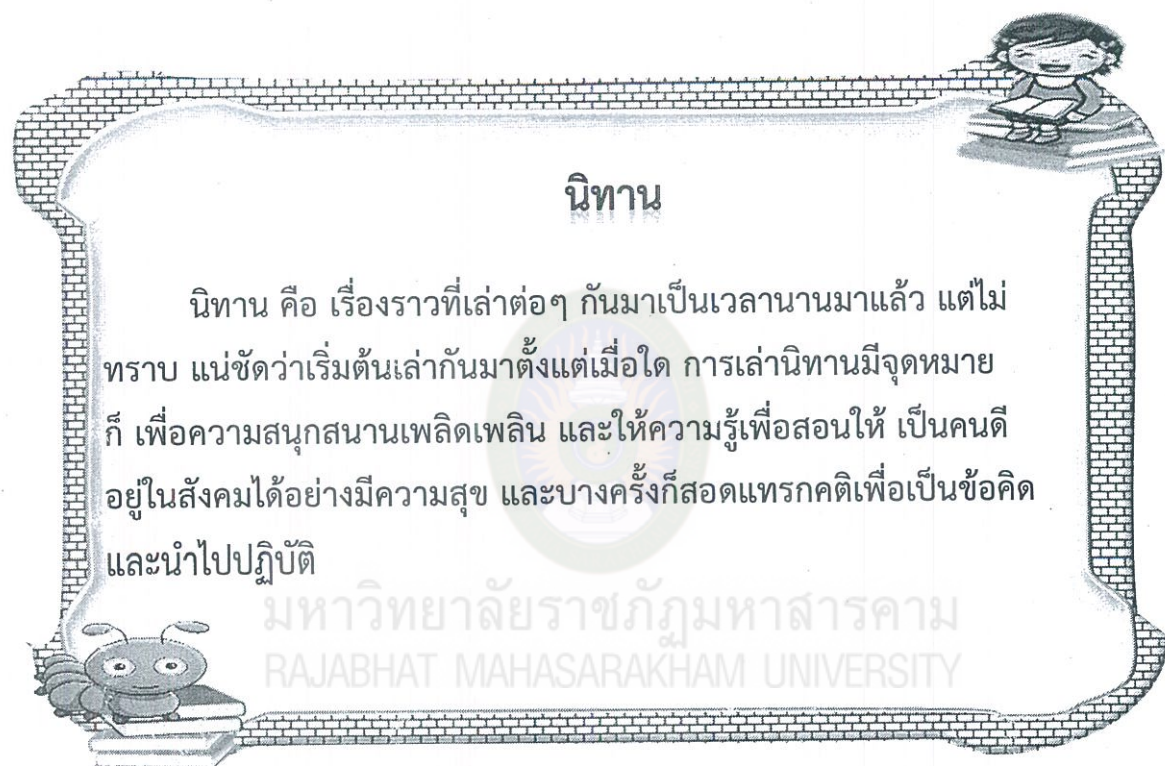

จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ได้ ..... คะแนน

ใบความรู้

นิทาน

นิทาน คือ เรื่องราวที่เล่าต่อๆ กันมาเป็นเวลานานมาแล้ว แต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าเริ่มต้นเล่ากันมาตั้งแต่เมื่อใด การเล่านิทานมีจุดหมายก็เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และให้ความรู้เพื่อสอนให้ เป็นคนดี อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และบางครั้งก็สอดแทรกคติเพื่อเป็นข้อคิด และนำไปปฏิบัติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประเภทของนิทาน

การแบ่งประเภทของนิทานตามรูปแบบ ของนิทาน และตามเนื้อหา สาระที่เป็นเรื่องราวของนิทาน แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ 8 ประเภท คือ

1. เทพนิยายหรือเรื่องราวปรัมปรา เป็นนิทานหรือนิยายที่เกินเลย ความเป็นจริงของมนุษย์ สนวนใหญ่เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอภินิหาร
2. นิทานประจำท้องถิ่นหรือนิทานพื้นบ้าน มักเป็นนิทานที่ถูกเล่า ขานตกทอดต่อเนื่องกันมาเป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติ ความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล เป็นต้น
3. นิทานคติสอนใจ เป็นนิทานที่เรียบเรียงเชิงเปรียบเทียบกับชีวิต และความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคมให้บังเกิดผลในการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ร่วมกัน ให้ช่วยเหลือหรือเมตตา และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
4. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวอ้างบุคคลที่มีความสามารถ อดอาจ กล้าหาญ
5. นิทานอธิบายเหตุ เป็นเรื่องราวของเหตุที่เกิดขึ้นหนึ่งสิ่งใดและ อธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องราวนั้น ๆ ด้วย
6. เทพปกรณัม เป็นนิทานที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อโดยเฉพาะตัวบุคคล ที่มีอภินิหารเหนือความเป็นจริงลึกลับ
7. นิทานที่มีตัวสัตว์เป็นตัวเอก เปรียบเทียบเรื่องราว ที่อยู่ร่วมกัน ในสังคม สอนจริยธรรม แฝงแง่คิดและแนวทางแก้ไข เป็นเรื่องบันเทิงคดีที่ สนุกสนาน
8. นิทานตลกขบขัน เป็นเรื่องเปรียบเทียบชีวิตความเป็น มุขที่ตลก ขบขัน สนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสุข

หลักการอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน

การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทานอาจใช้หลักการอ่านจับใจความสำคัญ เหมือนการอ่านเรื่องยาวๆ ทั่วไป คือเน้นการสรุปสาระสำคัญของเรื่อง ใน ลักษณะการย่อความซึ่งมีขั้นตอนการอ่าน ดังนี้

1. ตั้งใจอ่าน มีสมาธิในการอ่าน
2. อ่านเรื่องราวนั้นๆ ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง
3. สรุปหรือจับใจความสำคัญ ว่าเป็นเรื่องอะไร มีใคร ทำอะไร กับใครที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร
4. ทบทวนความบางตอน หรือสาระบางเรื่องที่ยังเข้าใจ ไม่ชัดเจน ให้เข้าใจ
5. สังเกตดูว่าผลสุดท้ายของเรื่องนั้นๆ อะไรเกิดขึ้นบ้าง
6. พิจารณาว่าเรื่องมีสาระหรือความสำคัญอยู่ที่ใดมีแง่คิดคติธรรม หรือคำสอน แก่ผู้อ่านอย่างไรบ้าง
7. สรุปความคิด ทำบันทึกช่วยจำ ย่อความ ตอบคำถาม หรือกิจกรรมต่างๆ ตามวัตถุประสงค์

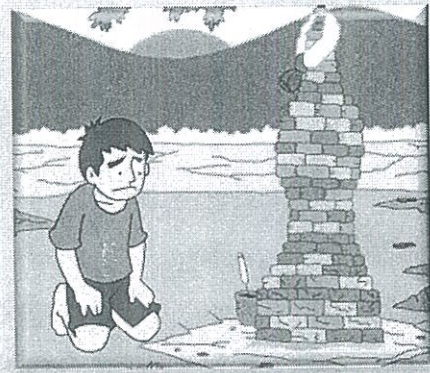
กิจกรรมที่ 1

นิทานเรื่อง
“ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วที่บ้านตาดทอง จังหวัดยโสธรในฤดูฝน มีการเตรียมปักดำข้าว ทุกครอบครัวจะออกไปไถนาเตรียมการเพาะปลูก ครอบครัวของชายหนุ่มคนหนึ่ง ชื่อ ทอง กำพร้าพ่อ ก็ออกไปปฏิบัติภารกิจเช่นเดียวกัน

วันหนึ่งเขาไถนาอยู่จนสาย ตะวันสูงขึ้นแล้วรู้สึกเหน็ดเหนื่อย อ่อนเพลียมากกว่าปกติ และหิวข้าวมากกว่าทุกวัน ปกติแล้วแม่ผู้ชรา จะมาส่งข้าวกล่อ่งให้ทุกวัน แต่วันนี้กลับมาช้าผิดปกติ เขาจึงหยุดไถนา เข้าพักผ่อนอยู่ที่ใต้ต้นไม้ ปล่อยให้ตุยไปกินหญ้า สายตาเหม่อมองไป ทางบ้าน รอคอยแม่ที่จะมาส่งข้าวตามเวลาที่ควรจะมา ด้วยความรู้สึก กระวนกระวายใจยิ่งสายตะวันขึ้นสูงแดดยิ่งร้อน ความหิวกระหายก็ยิ่งทวีคูณขึ้น

ทันใดนั้นเขามองเห็นแม่เดินเลียบตามคันทนาพร้อมกล่องข้าวน้อยๆ
 ห้อยต่อแต่งอยู่บนเสาแทรกคาน เขารู้สึกไม่พอใจที่แม่เอากล่องข้าวน้อย
 นั้นมาช้ำมาก ด้วยความหิวกระหายจนตาลายอารมณ์พลุ่งพล่าน เขาคิดว่า
 ข้าวในกล่องน้อยนั้นคงกินไม่อิ่มแน่ จึงเอ่ยต่อว่าแม่ของตนว่า “อีแก่ ไปทำ
 อะไรอยู่จึงมาส่งข้าวให้กูช้านัก ก่องข้าวก็เอามาแต่ก่องน้อยๆ กูจะกินอืม
 หรือ” ผู้เป็นแม่เอ่ยปากตอบลูกว่า “ถึงก่องข้าวจะน้อยก็น้อยต่อนั่นแน่น
 ในดอกลูกเอ๊ย...ลองกินเบื่ังก่อน”

ความหิว ความเหน็ดเหนื่อย ความโมโห หูอื้อตาลาย ไม่ยอมฟังเสียง
 ใดๆ เกิดความโมโหหิว คว่าไม้แอกน้อยเข้าตีแม่ที่แก่ชราจนล้มลง แล้วก็
 เดินไปกินข้าว กินข้าวจนอิ่มแล้ว แต่ข้าวยังไม่หมดก่อง จึงรู้สึกผิดชอบชั่ว
 ดี รีบวิ่งไปดูอาการแม่ และเข้าสวมกอดแม่...อนิจจา แม่สิ้นใจไปเสียแล้ว!

ชายหนุ่มร้องไห้โฮ สำนึกผิดที่ฆ่าแม่ของตนเองด้วยอารมณ์เพียงชั่ววูบ
 ไม่รู้จะทำประการใดดี จึงเข้ากราบ นมัสการสมภารวัดเล่าเรื่องให้ท่านฟัง
 โดยละเอียด สมภารสอนว่า “การฆ่าบิดามารดาผู้บังเกิดเกล้าของตนเองนั้น
 เป็นบาปหนัก เป็นมาตุฆาต ต้องตกรอกอเวจีตายแล้วไม่ได้ผุดไม่ได้เกิดเป็น
 คนอีก มีทางเดียวจะให้บาปเบาลงได้ก็ด้วยการสร้างธาตุก่อกวมกระดูกแม่
 ไว้ ให้สูงเท่านกเขาเหิน จะได้เป็นการไถ่บาปหนักให้เป็นเบาลงได้”

เมื่อชายหนุ่มปลงศพแม่แล้ว ขอร้องชักชวนญาติมิตรชาวบ้านมา
 ช่วยกันปั้นอิฐก้อนเจดีย์บรรจุอัฐิแม่ไว้ จึงให้ชื่อว่า “ธาตุก่อกวมข้างน้อยฆ่า
 แม่” トラบจนทุกวันนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ให้นักเรียนอ่านนิทานและตอบคำถามต่อไปนี้ (ข้อละ 2 คะแนน รวม 10
คะแนน)

*****

1. ใจความสำคัญของนิทานเรื่องนี้กล่าวถึงเรื่องใด

ตอบ .....

.....

.....

2. นิทานเรื่องนี้กล่าวถึงใครบ้าง

ตอบ .....

.....

.....

3. ถ้านักเรียนเป็นชายหนุ่ม นักเรียนจะอย่างไร

ตอบ _____

_____

_____

4. นิทานเรื่องนี้เป็นนิทานประเภทใด

ตอบ _____

_____

_____

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

5. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากนิทานที่อ่าน

ตอบ _____

_____

_____

แบบทดสอบหลังเรียน

เล่มที่ ๑ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ จากนิทาน

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบเป็นแบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน
2. ให้นักเรียนเลือกตอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมาย (X) ลงใน

กระดาษคำตอบ

*****

ให้นักเรียนอ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 3

บ้านหลังหนึ่งเลี้ยงสุนัขเอาไว้เฝ้าบ้าน สุนัขตัวนั้น ชื่อสัตย์มากในยามกลางคืนขณะที่มันนอนหลับ หากได้ยินเสียงผิดปกติ มันก็จะลุกขึ้นมาเห่าเสมอเพื่อเตือนภัยแก่เจ้าของบ้าน

คืนหนึ่ง มันได้ยินเสียงฝีเท้าคนย่ำใบไม้ดังกรอบแกรบ ๆ แผลวเบาที่ใกล้รั้วบ้านแม้จะไม่ได้มองเห็นว่าเป็นใครมันก็ส่งเสียงเห่าคำรามขู่วีวก่อน

เจ้าหวัชโหมยจึงโยนหินเนื้อชุบยาเบื่อขึ้นหนึ่งเข้ามาในรั้ว สุนัขเฝ้าบ้านเดินเข้าไปดมๆ แต่ก็ไม่ได้กินหินเนื้อชิ้นนั้น มันยังคงเห่าต่อไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งเจ้าของบ้านออกมาดู แล้วก็ช่วยกันจับขโมยได้ในที่สุด

1. นิทานเรื่องนี้ ควรตั้งชื่อเรื่องว่าอย่างไร
  - ก. สุนัขผู้ซื่อสัตย์
  - ข. สุนัขกับชิ้นเนื้อ
  - ค. สุนัขกับโจรกระจอก
  - ง. สุนัขกับเงาของโจรกระจอก

2. นิทานเรื่องนี้เป็นนิทานประเภทใด
  - ก. นิทานขบขัน
  - ข. นิทานวีรบุรุษ
  - ค. นิทานคติสอนใจ
  - ง. นิทานเทพนิยาย

3. นิทานเรื่องนี้มีความคติสอนใจอย่างไร
  - ก. ชิ้นเนื้อน้อยเกินไป
  - ข. สุนัขไม่ชอบคนแปลกหน้า
  - ค. สุนัขเป็นสัตว์ที่เหมาะสมที่จะเลี้ยงไว้เฝ้าบ้าน
  - ง. การตัดสินใจบนนั้นข้อความซื่อสัตย์ภักดีไม่ได้

4. นิทาน หมายถึง
  - ก. ข่าวสารเอกสารหนังสือที่ให้ความรู้
  - ข. ข้อเท็จจริงที่มีการตีพิมพ์เป็นหนังสือ
  - ค. งานเขียนหรือวรรณกรรมที่มีข้อเท็จจริง
  - ง. เรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมาเป็นเวลานานมาแล้ว

5. การอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทานใช้หลักการอ่านอย่างไร
  - ก. ใช้หลักการอ่านที่มีงานวิจัยเข้ามาสนับสนุน
  - ข. ใช้หลักการอ่านที่มีงานเขียนหรือวรรณกรรมรองรับ
  - ค. ใช้หลักการอ่านคิดวิเคราะห์เหมือนการอ่านเรื่องทั่ว ๆ ไป
  - ง. ใช้หลักการอ่านคิดวิเคราะห์จากข้อเท็จจริงที่มีการตีพิมพ์เป็นหนังสือ

6. นิทานประจำถิ่นหรือนิทานพื้นบ้าน หมายถึง
- นิทานที่กล่าวอ้างบุคคลที่มีความสามารถ อดอาจ กล้าหาญ
  - นิทานที่ให้คำสอน เปรียบเทียบกับชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม
  - นิทานที่อธิบายเรื่องราวของเหตุที่เกิดขึ้นสิ่งหนึ่งสิ่งใด และอธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องนั้น ๆ
  - นิทานที่ถูกเล่าขานตกทอดต่อเนื่องกันมาเป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล เป็นต้น

7. นิทานประเภทใดไม่ใช่นิทานไทย

- ชูลู นางอ้ว
- เด็กเลี้ยงแกะ
- ขุนช้างขุนแผน
- ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่

8. ตอนจบของนิทานส่วนมากจะมีรูปแบบใด

- ให้ความจรรโลงใจ
- ทิ้งบมปัญหาให้ขบคิดต่อไป
- ให้ความสนุกเพลิดเพลินจรรโลงใจ
- ส่งเสริมให้เยาวชนไทยหมั่นทำความดี

9. เครื่องมือที่ใช้ในการบันเทิงและการถ่ายทอดคติธรรมที่ดีคือสิ่งใด

- เพลง
- นิทาน
- สารคดี
- บทความ

10. ลักษณะของนิทานที่ดี ต้องมีลักษณะอย่างไร

- เป็นนิทานที่มีตัวเอก หลาย ๆ ตัว
- เป็นนิทานที่มีสัตว์ต่าง ๆ มากมาย
- เป็นนิทานที่มุ่งเน้นความเป็นธรรมในสังคม
- เป็นนิทานที่สอดแทรกคติสอนใจให้คนทำความดี และมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

ผลการทดสอบหลังเรียน

จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ได้ ..... คะแนน

บรรณานุกรม

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2541, เมษายน). การเล่านิทาน. การศึกษาปฐมวัย. 2(2) : 10 – 19.

เกริก ยूनพันธ์. (2539). การเล่านิทาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ครูพร. (2551). นิทานอีสป ฉบับภาพประกอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญจิต.

จิตราภรณ์ ดั่งจุมพล. (2545). การอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

แวมมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

นิทานเศรษฐีเจ้าเล่ห์กับลูกสาวชาวนา. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2561. จาก

<https://www.quizforkid.com/นิทาน/>.

นิทานกระต่ายตื่นตูม. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2561. จาก <https://www.quizforkid.com/>

[นิทาน/](#).

ภาคผนวก ค

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านคิดวิเคราะห์
โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านคิดวิเคราะห์
 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

*****

คำชี้แจง

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นี้ จัดทำขึ้นเพื่อสำหรับให้
 ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิด
 วิเคราะห์ โดยใช้กิจกรรมการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 1

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1.	สาระสำคัญ					
	1.1 ถูกต้องได้ใจความ					
	1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
2.	จุดประสงค์การเรียนรู้					
	2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด					
	2.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
	2.3 สอดคล้องกับกิจกรรม					
	2.4 สอดคล้องกับการวัดผลและประเมินผล					
3.	สำระการเรียนรู้					
	3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
	3.2 เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา					
	3.4 เหมาะสมกับช่วงเวลาที่กำหนด					

รายการประเมิน		ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
4.	กิจกรรมการเรียนรู้					
	4.1 กิจกรรมการเรียนรู้มีหลากหลาย					
	4.2 ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร					
	4.3 พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนได้ชัดเจน					
	4.4 เหมาะกับระดับผู้เรียน					
	4.5 ลำดับขั้นตอนมีความเหมาะสม					
	4.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม					
	4.7 เหมาะสมกับเวลา					
5.	สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้					
	5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และ กิจกรรม					
	5.2 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
	5.3 กระตุ้น ได้รับความสนใจของผู้เรียน					
	5.4 สนองต่อจุดประสงค์การเรียนรู้และ กิจกรรม					
	5.5 มีความยืดหยุ่น สนองต่อความแตกต่าง ระหว่างบุคคล					
6.	การวัดและประเมินผล					
	6.1 เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน					
	6.2 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
	6.3 เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลชัดเจน เหมาะสม					
	6.4 วัดและประเมินผลตามสภาพจริง					

แบบประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาและแสดงความคิดเห็นสำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขแบบฝึก
ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของ
ท่านมากที่สุด ซึ่งมี 5 ระดับ

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อความ		ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
การจัดรูปเล่ม						
1.	ออกแบบสวยงามดึงดูดความสนใจ.....					
2.	ขนาดความหนาจำนวนหน้าของแบบฝึก เหมาะสม.....					
3.	ขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับผู้อ่าน....					
4.	กระดาษที่ใช้เหมาะสม.....					
การจัดภาพ						
5.	ขนาดของภาพตัวละครเหมาะสม.....					
6.	ภาพประกอบมีความสวยงามชัดเจน.....					
7.	ภาพแต่ละตอนมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน.....					
8.	การจัดภาพเป็นระเบียบเรียบร้อย.....					
เนื้อหาของเรื่อง						
9.	เหมาะสมกับระดับชั้น.....					
10.	มีความยากง่ายพอเหมาะ.....					
11.	น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน.....					
12.	เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน.....					

ข้อความ		ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
	การนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอน					
13.	เร้าความสนใจของผู้เรียน.....					
14.	สอดคล้องกับเนื้อหา.....					
15.	กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับ ขั้นตอนจากง่ายไปหายาก.....					
16.	นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง.....					
	การใช้ภาษา					
17.	ภาษาความชัดเจน อ่านง่าย.....					
18.	ภาษาสุภาพเหมาะสมกับนักเรียน.....					
19.	คำพูดบทสนทนาและคำบรรยายมีความชัดเจน และเข้าใจง่าย.....					
20.	ภาษาที่ใช้สามารถสื่อสารให้กับผู้เรียนใน ระดับชั้นได้ง่าย.....					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
 .....
 .....

แบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ
การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์
(Index of Item Objective Congruence : IOC)

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อการการพัฒนา
ความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้กิจกรรมการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD
ประกอบแบบฝึก
เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค
STAD ประกอบแบบฝึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความ
คิดเห็นของท่านพร้อมเขียนข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		ความ เหมาะสม (+1)	ไม่ แน่ใจ (0)	ไม่ เหมาะสม (-1)	
1	“ ัญญัติย ” เป็นชื่อของอะไร ก. ขนมจำที่ใส่เมล็ดพืช ข. พวงสมุนไพโร ค. อาหารเจ ง. อาหารที่ทำจากเมล็ดถั่ว				
2	การที่เราจะช่วยเหลือใครสักคนควรพิจารณา จากสิ่งใดก่อน ก. ความต้องการของเขา ข. ความเรียกร้องของเขา ค. ความเดือดร้อนของเขา ง. ความสุขของเขา				
3	ประโยคในข้อใดมีคำพ้องรูป ก. ตาตื่นมาเพลาเช้าอ้อมเอาหลานมาขึ้นเพลา ข. ต้นโสนโผล่กลางน้ำริบผุดดำไปเก็บโสน ค. ฉันทินวนอยู่ในสวนแห่งนี้วนแล้ววนอีก ง. เขาหวงแหนลูกสาวไม่ยอมเข้าร่วมขบวน แห่แหนนางแมว				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เหมาะสม (-1)	
4	<p>ประโยคใดมีคำพ้องเสียง</p> <p>ก. ทรายกอนั้นพังทลายลงอีกแล้ว</p> <p>ข. ฉันเดินวนอยู่ในวนอุทยาน แห่งนั้นจนเพลिन</p> <p>ค. เธออย่าพยายามซ่อนใบสำคัญการหย่าเลยนะ</p> <p>ง. นักเรียนต้องเลือกสรรคำเพื่อสรรหาคำที่ดีที่สุด</p>				
5	<p>กาน ในคำใดออกเสียงแตกต่างจากพวก</p> <p>ก. กานต์ ข. กรองกาญจน์</p> <p>ค. กานดา ง. กาลเทศะ</p>				
6	<p>“ต่อไปคุณต้องสวมหมวกนิรภัยทุกครั้ง เมื่อขับรถผมขอบอกคุณไว้ เพราะถ้าเกิดอุบัติเหตุขึ้นจะทำให้หนักเป็นเบาได้คุณโปรดเข้าใจด้วย นี่ถือเป็นครั้งแรกผมยังไม่ปรับคุณ” ผู้พูดมีวัตถุประสงค์อย่างไร</p> <p>ก. ตักเตือน ข. สั่งสอน</p> <p>ค. แนะนำ ง. อธิบาย</p>				
7	<p>การประชาสัมพันธ์ควรใช้ภาษาอย่างไร</p> <p>ก. ททางการ</p> <p>ข. กึ่งทางการ</p> <p>ค. ททางการและกึ่งทางการ</p> <p>ง. ททางการหรือกึ่งทางการ</p>				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เหมาะสม (-1)	
8	<p>“คนมีหรือจนก็มีความซื่อสัตย์พอๆ กัน หรือไม่มีความซื่อสัตย์พอๆ กัน แต่คนจนมองโลกจากแง่มุมศีลธรรม ในขณะที่คนมีมองโลกแง่มุมของเหตุผลของ ทางเศรษฐกิจหรือกฎหมาย”</p> <p>ข้อใดเป็นสาระสำคัญของข้อความข้างต้น</p> <p>ก. คนมีกับคนจนไม่แตกต่างกัน</p> <p>ข. คนมีหรือคนจนเป็นทั้งคนดีและไม่ดีเท่าๆ กัน</p> <p>ค. คนมีกับคนจนมองโลกในแง่มุมที่ต่างกัน</p> <p>ง. คนมีเป็นคนมีเหตุผลในขณะที่คนจนมีศีลธรรม</p>				
9	<p>การฟังและการดูโฆษณาชวนเชื่อต่างๆ จัดเป็นสาร ประเภทใด</p> <p>ก. สารที่ให้ความรู้</p> <p>ข. สารที่โน้มน้าวใจ</p> <p>ค. สารที่สร้างความจรรโลงใจ</p> <p>ง. สารที่สร้างความบันเทิง</p>				
10	<p>เขาแสดงอาการ..... มาก ที่</p> <p>นายของเขาไม่อนุญาตให้ลงไปเที่ยว</p> <p>ก. ขัดขืน</p> <p>ข. ขัดข้อง</p> <p>ค. ขัดขวาง</p> <p>ง. ขัดเคือง</p>				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เหมาะสม (-1)	
11	สังคมจะสงบสุขถ้าคนในสังคมมีพฤติกรรมเช่นใด ก. ทำหน้าที่ตามบทบาทของตน ข. ชยันทำมาหากิน ค. สร้างฐานะตนเองให้มั่นคง ง. ช่วยกันปราบคนพาล				
12	สำนวนใดแสดงถึงความเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว ก. คนเดินซื้อของขวักไขว่ ข. เขาเดินลิ่วมาที่รถ ค. มะม่วงสุกหล่นตุ้บลึงใส่รถ ง. ร้านค้าทยอยกันเปิดร้าน				
13	สำนวนใดแสดงปริมาณน้อย ก. คนมาอย่างอ่อนหนาฝาคั่ง ข. ผู้คนค่อยๆ ทยอยมา ค. คนบางตาไปมากแล้ว ง. เต็ดสายบัวเป็นท่อนๆ				
14	คำใดมีความหมายโดยตรง ก. มืดแปดด้าน ข. น้ำท่วมปากเขาจนพูดไม่ออก ค. ครูให้การบ้านนักเรียน ง. เขาเป็นคนใฝ่สูงมาตั้งแต่เล็ก				
15	วลีใดแสดงความหมายที่ปริมาณมาก ก. น้ำเอ่อล้นทะลักเข้าท่วมไร่นา ข. ฝนตกโปรยๆ ค. เป็นชะวากวุ้งเว้งตะเพิงพัก ง. เมฆสีดำทะมึนเริ่มแผ่ปกคลุม				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		ความ เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ เหมาะสม (-1)	
16	สำนวนต่อไปนี้หมายความว่าอย่างไร “เงาตามตัว” ก. ใกล้ชิดกันมากไปด้วยกันตลอด ข. เหมือนกันมาก ค. ไม่มีความซื่อสัตย์ ง. เป็นมิตรที่ดีต่อกัน				
17	ข้อความที่จะเป็นประโยคได้ต้องประกอบไปด้วยส่วนใดบ้าง ก. บทประธาน ข. บทกรรม ค. บทประธาน - บทกริยา ง. บทประธาน - บทขยาย				
18	ข้อใดเป็นประโยคที่มีบทขยายกริยา ก. ภูเขาไฟระเบิด ข. เขาชอบนกแก้ว ค. เขาเดินเร็วมาก ง. เขากำลังฟังเพลง				
19	สิ่งใดทำให้ความคิดของคนเราแตกต่างกัน ก. การศึกษาอบรม ข. พันธุกรรม ค. วัฒนธรรมประเพณี ง. พรสวรรค์				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		ความ เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ เหมาะสม (-1)	
25	เอกสารที่อ้างอิง คือส่วนใดของงานเขียน ทั่วไป ก. บทคัดย่อ ข. บรรณานุกรม ค. เอกสารที่เกี่ยวข้อง ง. บทสรุป อภิปราย				
26	คำใดมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “ เจ้ง เลย” ก. เยี่ยมมาก ข. พิเศษ ค. แม่นมาก ง. ไปได้เลย				
27	คำใดมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “ สอด แนม” ก. สืบ ข. ซำเลียง ค. เหลียวแล ง. สอดส่อง				
29	โครงการ หมายถึงอะไร ก. งานวิจัยเล็ก ๆ สำหรับนักเรียน เป็นการ แก้ปัญหา หรือข้อสงสัยหาคำตอบโดยใช้ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ข. งานวิจัยเล็ก ๆ สำหรับนักเรียน เป็นการ แก้ปัญหา หรือ ข้อสงสัยหาคำตอบโดยใช้ กระบวนการทางคณิตศาสตร์ ค. งานวิจัยเล็ก ๆ สำหรับนักเรียน เป็นการ แก้ปัญหา หรือ ข้อสงสัยหาคำตอบโดยใช้ กระบวนการทางสังคม ง. งานวิจัยเล็ก ๆ สำหรับนักเรียน เป็นการ แก้ปัญหา หรือ ข้อสงสัยหาคำตอบโดยใช้ กระบวนการดำเนินการทดลอง				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		ความ เหมาะสม (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ เหมาะสม (-1)	
30	ภาษาที่ใช้เขียนโครงการเป็นภาษาไทย ก. ภาษาพูด ข. ภาษาที่เป็นทางการ ค. ภาษาปาก ง. ภาษาใดก็ได้				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) ..... ผู้ประเมิน
 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
 (.....)

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค STAD
ประกอบแบบฝึก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

*****

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อถามความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ในด้านความพึงพอใจ โดยแบ่งคำถามเป็น 4 ด้าน คือ

1.1 ด้านเนื้อหา

1.2 ด้านกระบวนการเรียนรู้

1.3 ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

2. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามหลังจากการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการสอนเทคนิค

STAD ประกอบแบบฝึก

3. แบบสอบถามมีทั้งหมด 15 ข้อ

4. ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อให้ละเอียดและพิจารณาอย่างรอบคอบ แล้วเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกจริง ๆ ของนักเรียน การตอบแบบสอบถามไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด และการเลือกคำตอบในแต่ละข้อจะไม่มีผลต่อคะแนนของนักเรียนแต่อย่างใด

5. วิธีตอบแบบสอบถาม ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่ามีความรู้สึกตรงกับคำตอบใด ก็ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องนั้น

มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มีความพึงพอใจในระดับมาก	ให้	4	คะแนน
มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง	ให้	3	คะแนน
มีความพึงพอใจในระดับน้อย	ให้	2	คะแนน
มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อความ		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
	ด้านเนื้อหาการเรียนรู้					
1.	นักเรียนมีความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ตามเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก					
2.	นักเรียนมีความสุขที่ได้ทำแบบฝึก					
3.	นักเรียนได้นำเนื้อหาในแบบฝึกมาฝึกปฏิบัติในการอ่านคิดวิเคราะห์					
	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
4.	นักเรียนมีความกระตือรือร้นและได้ทำข้อสอบย่อยท้ายแบบฝึก					
5.	นักเรียนสนุกกับเนื้อหาการอ่านคิดวิเคราะห์ที่ได้เรียนที่ประกอบด้วย เนื้อหาการอ่านคิดวิเคราะห์ นิทาน บทความ ข่าว และเรื่องสั้น					
6.	นักเรียนตั้งใจใช้แบบฝึกที่หลากหลายในการเรียน					
7.	การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือนักเรียนไม่เบื่อหน่าย					
8.	นักเรียนชอบเรียนการอ่านจับใจความสำคัญตามแบบฝึกที่ทำเป็นกลุ่ม					
	ด้านสื่อการเรียนรู้					
9.	นักเรียนกระตือรือร้นที่ได้อ่านเนื้อหาตามแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์					
10.	นักเรียนชอบคำถามแต่ละแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์					
11.	นักเรียนได้ให้ความร่วมมืออย่างดี และเขียนสรุปใจความสำคัญ					
	ด้านการวัดและประเมินผล					
12.	นักเรียนทราบคะแนนทันทีหลังจากการทำแบบทดสอบย่อยท้ายแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์					
13.	นักเรียนให้ความร่วมมือกับเพื่อนๆ ที่ได้ทำแบบทดสอบทันทีที่ศึกษาแต่ละเนื้อหาเสร็จสิ้น					
14.	นักเรียนสามารถทราบคะแนนความก้าวหน้าในการเรียนรู้					
15.	นักเรียนตอบคำถามในแผนอื่นอย่างครบถ้วน					

ภาคผนวก ง

ผลการประเมินคุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ง.1

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

ข้อ	รายการประเมิน	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
		ที่สุด	ที่สุด	กลาง	ที่สุด	ที่สุด			
		ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่			
1.	สำรสำคัญ								
1.1	ถูกต้องได้ ใจความ	1	4	-	-	-	4.20	0.45	มาก
1.2	สอดคล้องกับ สาระการเรียนรู้	2	3	-	-	-	4.40	0.55	มาก
2.	จุดประสงค์การ เรียนรู้								
2.1	สอดคล้องกับ ตัวชี้วัด	2	3	-	-	-	4.40	0.55	มาก
2.2	สอดคล้องกับ สาระการเรียนรู้	2	3	-	-	-	4.40	0.55	มาก
2.3	สอดคล้องกับ กิจกรรม	1	4	-	-	-	4.20	0.45	มาก
2.4	สอดคล้องกับ การวัดผลและ ประเมินผล	3	2	-	-	-	4.60	0.55	มากที่สุด
3.	สำรการเรียนรู้								
3.1	สอดคล้องกับ จุดประสงค์การ เรียนรู้	2	3	-	-	-	4.40	0.55	มาก
3.2	เหมาะสมกับ ธรรมชาติของวิชา	1	4	-	-	-	4.20	0.45	มาก
3.3	เหมาะสมกับ ช่วงเวลาที่กำหนด	2	3	-	-	-	4.40	0.55	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
		ที่สุด		กลาง		ที่สุด			
		ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่			
4.	กิจกรรมการ เรียนรู้								
4.1	กิจกรรมการ เรียนรู้มี หลากหลาย	1	4	-	-	-	4.20	0.45	มาก
4.2	ส่งเสริมการ เรียนรู้เพื่อการ สื่อสาร	2	3	-	-	-	4.40	0.55	มาก
4.3	พัฒนา คุณลักษณะของ ผู้เรียนได้ชัดเจน	1	4	-	-	-	4.20	0.45	มาก
4.4	เหมาะกับ ระดับผู้เรียน	2	3	-	-	-	4.40	0.55	มาก
4.5	ลำดับขั้นตอน มีความเหมาะสม	2	3	-	-	-	4.40	0.55	มาก
4.6	ผู้เรียนมีส่วน ร่วมในกิจกรรม	2	3	-	-	-	4.40	0.55	มาก
4.7	เหมาะสมกับ เวลา	2	3	-	-	-	4.40	0.55	มาก
5.	สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้								
5.1	สอดคล้องกับ สาระการเรียนรู้ และกิจกรรม	2	3	-	-	-	4.40	0.55	มาก
5.2	เหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	4	1	-	-	-	4.80	0.45	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
		ที่สุด		กลาง		ที่สุด			
		ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่			
5.3	กระตุ้น ใจ ความสนใจของ ผู้เรียน	2	3	-	-	-	4.40	0.55	มาก
5.4	สนองต่อ จุดประสงค์การ เรียนรู้และ กิจกรรม	1	4	-	-	-	4.20	0.45	มาก
5.5	มีความ ยืดหยุ่น สนองต่อ ความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	2	3	-	-	-	4.40	0.55	มาก
6.	การวัดและ ประเมินผล								
6.1	เหมาะสมกับ ระดับของผู้เรียน	1	4	-	-	-	4.20	0.45	มาก
6.2	สอดคล้องกับ การจัดกิจกรรม การเรียนรู้	2	3	-	-	-	4.40	0.55	มาก
6.3	เครื่องมือที่ใช้ วัดและประเมินผล ชัดเจน เหมาะสม	2	3	-	-	-	4.40	0.55	มาก
6.4	วัดและ ประเมินผลตาม สภาพจริง	2	3	-	-	-	4.40	0.55	มาก
รวม							4.37	0.52	มาก

ตารางที่ ง.2 ผลการประเมินคุณภาพของแบบฝึก โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อความ	คะแนนการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า เฉลี่ย	สรุปผล การ ประเมิน
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3	4	5			
การจัดรูปเล่ม								
1. ออกแบบสวยงามดึงดูดความ สนใจ.....	4	5	5	4	5	23	4.60	มากที่สุด
2. ขนาดความหนาจำนวนหน้าของ แบบฝึกเหมาะสม.....	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
3. ขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับ ผู้อ่าน.....	5	5	5	4	5	24	4.80	มากที่สุด
4. กระดาษที่ใช้เหมาะสม.....	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
การจัดภาพ								
5. ขนาดของภาพตัวละคร เหมาะสม.....	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
6. ภาพประกอบมีความสวยงาม ชัดเจน.....	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
7. ภาพแต่ละตอนมีความต่อเนื่อง สัมพันธ์กัน.....	4	5	5	4	5	23	4.60	มากที่สุด
8. การจัดภาพเป็นระเบียบ เรียบร้อย.....	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
เนื้อหาของเรื่อง								
9. เหมาะสมกับระดับชั้น.....	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
10. มีความยากง่ายพอเหมาะ.....	5	4	5	5	5	24	4.80	มากที่สุด
11. น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อ นักเรียน.....	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
12. เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน.....	5	5	4	5	5	24	4.80	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ง.2 (ต่อ)

ข้อความ	คะแนนการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุปผล การประเมิน
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3	4	5			
การนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอน								
13. ได้รับความสนใจของผู้เรียน.....	5	5	5	5	5	25	5.00	มากที่สุด
14. สอดคล้องกับเนื้อหา.....	5	4	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
15. กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก.....	5	4	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
16. นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	4	5	4	4	5	22	4.40	มากที่สุด
การใช้ภาษา								
17. ภาษาความชัดเจน อ่านง่าย.....	4	5	4	5	4	22	4.40	มากที่สุด
18. ภาษาสุภาพเหมาะสมกับนักเรียน.....	4	5	5	5	4	23	4.60	มากที่สุด
19. คำพูดบทสนทนาและคำบรรยายมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย.....	5	5	5	4	5	24	4.80	มากที่สุด
20. ภาษาที่ใช้สามารถสื่อสารให้กับผู้เรียนในระดับชั้นได้ง่าย.....	5	5	5	4	4	23	4.60	มากที่สุด
รวม						478	4.78	มากที่สุด

ตารางที่ ง.3

ความสอดคล้องของคะแนนแบบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความ สอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.80	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
13	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
17	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
18	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
19	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.80	สอดคล้อง
20	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
21	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
22	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
23	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
24	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
25	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
26	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง

(ต่อ)

ตารางที่ ง.3 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความ สอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
27	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
28	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.80	สอดคล้อง
29	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
30	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ ง.4

ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์

ข้อที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (B)	ข้อที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (B)
1	0.57	0.72	16	0.63	0.72
2	0.37	0.72	17	0.58	0.63
3	0.70	0.63	18	0.71	0.44
4	0.65	0.44	19	0.30	0.54
5	0.51	0.54	20	0.50	0.63
6	0.58	0.63	21	0.60	0.46
7	0.71	0.46	22	0.44	0.39
8	0.57	0.39	23	0.63	0.72
9	0.76	0.77	24	0.58	0.63
10	0.36	0.53	25	0.71	0.44
11	0.51	0.54	26	0.50	0.63
12	0.58	0.63	27	0.60	0.46
13	0.71	0.46	28	0.44	0.39
14	0.57	0.39	29	0.63	0.72
15	0.57	0.72	30	0.63	0.72

ค่าความยาก (p) มีค่าระหว่าง 0.37 - 0.76

ค่าอำนาจจำแนก (B) มีค่าระหว่าง 0.39 - 0.77

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.86

ตารางที่ ง.5

ความสอดคล้องของแบบวัดความพึงพอใจ

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความ สอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.80	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
13	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง

ผลการประเมินคุณภาพ IOC มีค่าระหว่าง 0.80 - 1.00

ภาคผนวก จ

คะแนนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ จ.1

คะแนนของการจัดการเรียนรู้

		คะแนนของการจัดการเรียนรู้											
		แบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์											
		แบบฝึกชุดที่ 1					แบบฝึกชุดที่ 2						
คนที่เรียน	ก่อนเรียน	กิจกรรมที่ 1	กิจกรรมที่ 2	กิจกรรมที่ 3	กิจกรรมที่ 4	แบบฝึกทักษะชุด 1	รวม	กิจกรรมที่ 1	กิจกรรมที่ 2	กิจกรรมที่ 3	กิจกรรมที่ 4	แบบฝึกทักษะชุด 2	รวม
		(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(50)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(50)
1	10	8	7	9	9	10	43	9	9	9	8	8	43
2	9	10	8	8	10	10	46	8	10	9	9	9	45
3	13	9	10	8	9	10	46	8	8	8	9	9	42
4	11	9	9	9	9	9	45	9	9	8	9	8	43
5	9	8	8	9	8	9	42	8	9	8	8	9	42
6	8	8	9	8	10	8	43	7	8	8	8	9	40
7	9	8	10	9	9	9	45	8	7	8	9	9	41
8	10	8	8	10	8	9	43	7	8	7	9	9	40
9	10	7	9	9	8	9	42	9	9	9	8	8	44
10	13	10	9	9	10	8	46	9	9	8	8	8	42
11	10	7	8	8	10	7	40	9	7	8	9	9	42
12	10	8	7	8	7	8	38	7	8	9	9	8	41
13	8	7	10	7	8	9	41	9	8	9	8	8	42
14	12	9	8	8	8	9	42	7	7	8	9	8	39
15	11	8	8	9	9	8	42	7	8	9	9	9	42
รวม	153						644						628
$\bar{X}$	10.20						42.93						41.87
S.D.	1.57						2.34						1.55
%	34.00						85.87						83.73

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

คะแนนของการจัดการเรียนรู้													
แผนการจัดการเรียนรู้													
คนที่	แบบฝึกชุดที่ 3					แบบฝึกชุดที่ 4							
	กิจกรรมที่ 1	กิจกรรมที่ 2	กิจกรรมที่ 3	กิจกรรมที่ 4	แบบฝึกทักษะชุด 3	รวม	กิจกรรมที่ 1	กิจกรรมที่ 2	กิจกรรมที่ 3	กิจกรรมที่ 4	แบบฝึกทักษะชุด 4	รวม	
	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(50)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(50)
1	8	9	9	9	8	43	7	7	10	8	9	9	41
2	10	10	8	9	10	47	10	7	9	9	9	9	44
3	10	10	8	10	9	47	7	10	9	9	9	9	44
4	10	10	9	9	7	45	7	7	9	8	10	10	41
5	7	6	9	9	9	40	6	8	10	9	9	9	42
6	7	9	9	9	8	42	7	8	8	10	9	9	42
7	8	8	9	7	8	40	8	10	9	9	9	9	45
8	9	8	7	8	9	41	7	8	8	9	10	10	42
9	9	8	8	8	9	43	8	8	9	8	10	10	43
10	9	9	8	8	9	43	10	10	9	8	7	7	44
11	9	8	8	8	8	41	8	8	10	7	8	8	41
12	10	9	8	9	8	44	8	8	8	9	10	10	43
13	10	10	9	8	8	45	8	10	7	8	10	10	43
14	9	9	9	8	7	42	7	7	9	9	9	9	41
15	8	8	8	8	9	41	8	10	6	9	9	9	42
รวม						644							638
$\bar{X}$						42.93							42.53
S.D.						2.28							1.30
%						85.87							85.07

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

คนที่	คะแนนของการจัดการเรียนรู้											
	แผนการจัดการเรียนรู้											
	แบบฝึกชุดที่ 5					แบบฝึกชุดที่ 6						
	กิจกรรมที่ 1	กิจกรรมที่ 2	กิจกรรมที่ 3	กิจกรรมที่ 4	แบบฝึกทักษะชุด 5	รวม	กิจกรรมที่ 1	กิจกรรมที่ 2	กิจกรรมที่ 3	กิจกรรมที่ 4	แบบฝึกทักษะชุด 6	รวม
(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(50)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(50)
1	8	7	9	9	8	41	7	7	8	8	8	38
2	9	10	8	8	8	43	10	9	9	8	8	44
3	9	8	7	8	8	40	10	8	8	7	8	41
4	9	8	7	7	8	39	9	7	7	8	8	39
5	7	8	8	7	9	39	8	7	8	8	8	39
6	8	9	9	9	8	43	8	9	8	9	9	43
7	9	8	7	8	8	40	9	9	9	8	9	44
8	7	7	7	8	8	37	8	7	8	8	8	39
9	8	7	8	9	8	40	9	8	8	8	8	41
10	7	7	7	8	9	38	7	8	9	7	8	39
11	8	7	8	8	9	40	8	8	8	9	9	42
12	9	9	9	9	9	45	8	8	9	9	8	42
13	10	9	8	9	8	44	9	9	9	9	9	45
14	10	8	10	8	8	44	8	9	8	8	9	42
15	7	9	8	9	9	42	8	8	8	8	9	41
รวม						615						619
$\bar{X}$						41.00						41.27
S.D.						2.39						2.15
%						82.00						82.53

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

คะแนนของการจัดการเรียนรู้								
แผนการจัดการเรียนรู้								
แบบฝึกชุดที่ 7								
คนที่	กิจกรรมที่ 1	กิจกรรมที่ 2	กิจกรรมที่ 3	กิจกรรมที่ 4	แบบฝึกทักษะชุด 7	รวม	รวมทั้งหมด	หลังเรียน
	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(50)	(350)	(30)
1	8	8	8	8	8	40	289	28
2	9	8	8	8	8	41	310	25
3	7	8	8	7	8	38	298	22
4	8	9	8	9	7	41	293	25
5	8	8	8	9	9	42	286	27
6	9	8	8	7	9	41	294	24
7	8	8	8	8	8	40	295	25
8	8	7	8	8	8	39	281	23
9	8	8	8	8	8	40	293	25
10	8	8	8	8	8	40	292	27
11	9	9	8	8	8	42	288	24
12	8	8	10	9	9	44	297	21
13	7	9	10	8	8	42	302	25
14	8	9	8	7	9	41	291	23
15	9	9	9	9	8	44	294	25
รวม						615	4403	369
$\bar{X}$						41.00	293.53	24.60
S.D.						1.65	6.82	1.88
%						82.00	83.87	82.00

ตารางที่ จ.2

คะแนนของการจัดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน

คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน
	(30)	(30)
1	10	28
2	9	25
3	13	22
4	11	25
5	9	27
6	8	24
7	9	25
8	10	23
9	10	25
10	13	27
11	10	24
12	10	21
13	8	25
14	12	23
15	11	25
รวม	153	369
$\bar{X}$	10.20	24.60
S.D.	1.57	1.88
%	34.00	82.00

คำนวณค่าดัชนีประสิทธิผล

$$E. I. = \frac{(\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน})}{(\text{คะแนนเต็ม} \times \text{จำนวนนักเรียน}) - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

$$E.I. = \frac{369 - 153}{(30 \times 15) - 153}$$

$$E.I. = 0.727:$$

ตารางที่ จ.3

คะแนนการเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง
ก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก

คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	D ²
	(30)	(30)		
1	10	28	18	324
2	9	25	16	256
3	13	22	9	81
4	11	25	14	196
5	9	27	18	324
6	8	24	16	256
7	9	25	16	256
8	10	23	13	169
9	10	25	15	225
10	13	27	14	196
11	10	24	14	196
12	10	21	11	121
13	8	25	17	289
14	12	23	11	121
15	11	25	14	196
รวม	153	369	216	3206

คำนวณค่า t - test

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

$$t = \frac{216}{\sqrt{\frac{15(3206) - (46656)}{14}}}$$

$$t = 21.342$$

ตารางที่ จ.4

คะแนนของความพึงพอใจของนักเรียน

ลำดับ	รายการ	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
		ที่สุด		กลาง		ที่สุด			ความพึง
		ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่			
ด้านเนื้อหาการเรียนรูู้									
1.	นักเรียนมีความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ตามเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึก	7	5	3	-	-	4.27	0.80	มาก
2.	นักเรียนมีความสุขที่ได้ทำแบบฝึก	7	4	4	-	-	4.20	0.86	มาก
3.	นักเรียนได้นำเนื้อหาในแบบฝึกมาฝึกปฏิบัติในการอ่านคิดวิเคราะห์	7	3	5	-	-	4.13	0.92	มาก
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรูู้									
4.	นักเรียนมีความกระตือรือร้นและได้ทำข้อสอบย่อยท้ายแบบฝึก	8	3	4	-	-	4.27	0.88	มาก
5.	นักเรียนสนุกกับเนื้อหาการอ่านคิดวิเคราะห์ที่ได้เรียนที่ประกอบด้วย เนื้อหาการอ่านคิดวิเคราะห์ นิทาน บทความ ข่าว และเรื่องสั้น	6	7	2	-	-	4.27	0.70	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ จ.3 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึง พอใจ
		ที่สุด		กลาง		ที่สุด			
		ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่			
6.	นักเรียนตั้งใจใช้แบบฝึกที่หลากหลายในการเรียน	8	4	3	-	-	4.33	0.82	มาก
7.	การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ นักเรียนไม่เบื่อหน่าย	9	1	5	-	-	4.27	0.96	มาก
8.	นักเรียนชอบเรียนการอ่านจับใจความสำคัญตามแบบฝึกที่ทำเป็นกลุ่ม ด้านสื่อการเรียนรู้	9	1	5	-	-	4.27	0.96	มาก
9.	นักเรียนกระตือรือร้นที่ได้อ่านเนื้อหาตามแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์	6	8	1	-	-	4.33	0.62	มาก
10.	นักเรียนชอบคำถามแต่ละแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์	6	8	1	-	-	4.33	0.62	มาก
11.	นักเรียนได้ให้ความร่วมมืออย่างดี และเขียนสรุปใจความสำคัญ ด้านการวัดและประเมินผล	8	3	4	-	-	4.27	0.88	มาก
12.	นักเรียนทราบคะแนนทันทีหลังจากการทำแบบทดสอบ ย่อยท้ายแบบฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์	6	7	2	-	-	4.27	0.70	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ จ.3 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึง พอใจ
		ที่สุด		กลาง		ที่สุด			
		ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่	ความถี่			
13.	นักเรียนให้ความร่วมมือกับ เพื่อนๆ ที่ได้ทำแบบทดสอบ ทันทีที่ศึกษาแต่ละเนื้อหาเสร็จ สิ้น	8	3	4	-	-	4.27	0.88	มาก
14.	นักเรียนสามารถทราบคะแนน ความก้าวหน้าในการเรียนรู้	6	7	2	-	-	4.27	0.70	มาก
15.	นักเรียนตอบคำถามในแผน อื่นอย่างครบถ้วน	8	3	4	-	-	4.27	0.88	มาก
		รวม					4.28	0.80	มาก

ภาคผนวก ฉ

หนังสืออนุมติต่าง ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ ศศ. 355/2561

ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.มณีวรรณ ฤทธิน้ำคำ

ด้วย นางสาวราภรณ์ พันดา รหัสประจำตัว 578010520140 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามกำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย เพื่อ

- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อการเรียนรู้
- ตรวจสอบความสอดคล้องของจุดประสงค์ และการวัดประเมินผล
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ ร.ท.ดร.ณัฐชัย จันทุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ คศ. 355/2561

ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ภานิดา สิทธิหาโคตร

ด้วย นางสาวราภรณ์ พันตา รหัสประจำตัว 578010520140 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามกำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องวิจัย เพื่อ

- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อการเรียนรู้
- ตรวจสอบความสอดคล้องของจุดประสงค์ และการวัดประเมินผล
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ ร.ท.ดร.ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ คศ. 355/2561

ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2561

เรื่อง.....ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรุณ ชูยกระเดื่อง

ด้วย นางสาวราภรณ์ พันตา รหัสประจำตัว 578010520140 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามกำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องวิจัย เพื่อ

- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อการเรียนรู้
- ตรวจสอบความสอดคล้องของจุดประสงค์ และการวัดประเมินผล
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ ร.ท.ดร.ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ คศ. 355/2561

ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2561

เรื่อง.....ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน สุนันทา กิรินทร์วงศ์

ด้วย นางสาววารภรณ์ พันตา รหัสประจำตัว 578010520140 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย เพื่อ

- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อการเรียนรู้
- ตรวจสอบความสอดคล้องของจุดประสงค์ และการวัดประเมินผล
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ ร.ท.ดร.ณัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ที่ คศ. 355/2561 ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2561
เรื่อง ขอรเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ชัยวัฒน์ สุภัทรกุล

ด้วย นางสาววราภรณ์ พันตา รหัสประจำตัว 578010520140 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องวิจัย เพื่อ

- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อการเรียนรู้
- ตรวจสอบความสอดคล้องของจุดประสงค์ และการวัดประเมินผล
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน
ด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ ร.ท.ดร.ณัฐชัย จันทุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๘๒๖๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

วันที่ 14 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโนนสีดาวิทยา

ด้วย นางสาววราภรณ์ พันตา รหัสประจำตัว 578010520140 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

โทร. ๐๔๓ - ๗๑๒๒๓๓

ธ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๘๒๖๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

วันที่ 14 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโนนสีดาวิทยา

ด้วย นางสาววารภรณ์ พันตา รหัสประจำตัว 578010520140 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

โทร. ๐๔๓ - ๗๑๒๒๓๓

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

นางสาววราภรณ์ พันตา. (2562). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการสอนเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 . ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 1 (MCU101 CONGRESS I) “พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”. ร้อยเอ็ด : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาสงฆ์ร้อยเอ็ด.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล นางสาววารารณ์ พันตา
วัน เดือน ปี เกิด 17 เมษายน 2534
สถานที่เกิด 33 ม. 5 บ้านโคกสง่า ตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000
ที่อยู่ปัจจุบัน 33 ม. 5 บ้านโคกสง่า ตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000
ที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนโนนสีดาวิทยา
ตำแหน่ง ครูผู้ช่วยสอน โรงเรียนโนนสีดาวิทยา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2553 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพลาญชัยพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
พ.ศ. 2557 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2563 ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียน

การสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY